

YKK

**KARKERÉN
HEMU
WELATAN
YEKBIN!**

**BIJİ
KURDISTANA
AZADİ!**

RASTIYA KURDISTAN

Organa Merkezi ya Yekitiya Komunistên Kurdistan

ARALIK 1987 SAYI: 5

**Tek Bir Çözüm Yolu Var:
ULUSAL
DEMOKRATİK DEVRİM**

● HALKIMIZIN ESTİRDİĞİ ÖZ-
GÜRLÜK RÜZGARİ, SÖMÜRGE-
Cİ-FAŞİST REJİMİ ÇIKMAZA
SOKUYOR.

● KÜRT ULUSAL HAREKETİ
YENİDEN SÖMÜRGEÇİ TC
DEVLETİ'NİN EN BÜYÜK BAŞ-
AĞRISIDIR.

● BİZ, BASKININ DERECE-Sİ-
NE DEĞİL, KENDİSİNE KARŞI-
YIZ. SÖMÜRGEÇİLİĞİN BİÇİ-
MİNE DEĞİL, VARLIĞINA
KARŞIYIZ. SÖMÜRGEÇİ EGE-
MENLİK YIKILMADAN, HAL-
KIMIZ KADERİNİ ELİNE ALMA-
DAN KÜRT SORUNU ÇÖZÜ-
LEMEZ.

● SEÇİM SONUÇLARI GÜNDE-
MİMİZİ DEĞİŞTİRMİYOR: PAR-
LAMENTO ONLARA, SOKAK-
LAR BİZE!

● YKK HIZLI BİR GELİŞME
İÇİNDEDİR! FAALİYETİMİZ
HER ALANA YAYILIYOR.

● KURDISTAN'IN ÖZGÜRLÜ-
ĞÜ İÇİN SİLAHLI MÜCADELE
ZORUNLUDUR. YKK, MEVCUT
SİLAHLI MÜCADELEYE KATIL-
MAYI, ONU NİCEL VE NİTEL
OLARAK GÜÇLENDİRMEYİ
HEDEFLİYOR.

● SİLAHLI MÜCADELE SİYASİ
FAALİYETİMİZİN TAMAMI DE-
ĞİL, SADECE BİR PARÇASIDIR.
KENDİMİZİ MÜCADELENİN
TEK BİR ALANINA HAPSET-
MİYORUZ. SİLAHI DA KİTABI
DA AYNI USTALIKLA KUL-
LANMAYA ÇALIŞACAĞIZ.

● TKP(B), TEK BİR ÖRGÜT
OLMAKTAN ÇIKIP, BİR ÖR-
GÜTLER TOPLAMINA DÖNÜ-
ŞÜYOR.

● TBKP, FAŞİST REJİMİN İN-
CİR YAPRAĞI MI OLACAK?
CİNDORUK KADAR BİLE CE-
SARETİ OLMAYANLAR KOMÜ-
NİST OLAMAZLAR.

● PKK'NİN BAŞLATTIĞI Sİ-
LAHLI MÜCADELE, KÜRT
ULUSAL HAREKETİNDE CE-
SUR BİR ATILIMI İFADE EDİ-
YOR.

● PKK YALNIZLIĞINI DERİN-
LEŞTİREN BİR POLİTİK HAT
İZLİYOR.

● KÜRT SORUNUNU TARTIŞ-
MAK İÇİN İSPANYOL OLMAK
GEREKMEZ!

Gazetemiz Mücadelemizin Aynası Olmalıdır!

Rastiya Kurdistan nasıl bir gazete olmalıdır? Biz bu soruya başlıktaki gibi cevap veriyoruz. Yani gazetemiz, mücadelemizi yansıtan büyük bir ayna olmalıdır. Salt politik düşüncelerimizi, ideolojik yaklaşımlarımızı değil; dünyamızı, faaliyetimizi, örgüt pratiğimizi, sorunlarımızı ortaya koyan bir platform olmalıdır.

Rastiya Kurdistan, YKK'nın merkezi yayın organıdır. İdeolojimiz de, politikamız da en fazla burada ifade bulacaktır. Ancak biz, sadece örgüt merkezinin emeğiyle çıkan, militanların dünyasıyla yoğrulmamış, mücadele hayatının atmosferini taşımayan bir gazeteyi, fonksiyonlarını tam olarak yerine getirecek bir araç olarak görmüyoruz.

Örgüt ve mücadele pratiğinin dışında bir yayın istemiyoruz.

Kürdistan'daki somut devrimci kavgaya yabancı bir yayın istemiyoruz.

Mücadelenin gündemini takip etmeyen, örgüt hayatı içerisinde önümüze çıkan sorunları işlemeyen, çözüm yollarını tartışmayan, gelişmemizin dinamiklerini göstermeyen bir gazeteyi iyi bir yayın saymıyoruz.

Rastiya Kurdistan, üç-beş yazatın yahut birkaç yorumcunun gazetesi değildir. Rastiya Kurdistan, Kürdistan devriminin gazetesidir. Kimilerinin marifet sayarak yaptığı gibi, burjuva gazetelerini tarayıp Kürdistan'la ilgili haberleri yorumlayarak, salt sömürgecileri teşhir ve telin etmek, devrimci bir hareketin temel fonksiyonu olamaz.

Bizim alanımız bu kadar dar, işimiz bu kadar basit değildir. Çünkü biz sadece bir fikir akımı değiliz. Kürdistan'a ilişkin olarak düşünceleri olan bir grup insan da değiliz. Biz herşeyden önce ülkemizin devrimcileri ve öncüleriyiz. Ülkemizin sömürgeci egemenlikten kurtuluşunu ana hedef olarak önümüze koymuşuz. Sömürgeci Türk devletine karşı devrimci bir savaşı adım adım örmeye çalışıyoruz.

Öyleyse, işimiz sadece fikir beyan etmekle sınırlı olmaz. Ülkemizin kurtuluşu, halkımızın geleceği için ortaya koyduğumuz devrimci pratiğimiz bütün boyutları ve tüm özellikleri ile gazetede dile gelmelidir.

Gazetemize böyle bir niteliği nasıl kazandırabiliriz?

Gazetemizin her okuyucusu, aynı zamanda onun yazarı olursa, onu istediğimiz niteliğe ulaştırabiliriz.

Anladığımız kadartıyla, mektup yazmak, yazı yazmak, edebi bir çaba olarak değerlendiriliyor. "Yazınca mutlaka iyi bir yazı yazmalıyım" mantığıyla yaklaşıyor. Kompozisyonu kuvvetli, edebiyatı zengin yazılar amaçlanıyor. Bizce bu doğru bir yaklaşım değildir. Yazar olacağız ve üstelik de iyi yazar olacağız diye bir iddia taşımıyoruz. Ülkemizi sömürgecilerden kurtaracağız diyoruz. Eğer bunun gereklerini yerine getiriyorsak, bunu yazıyla ifade etmek de zor olmasa gerektir.

Bir yazının iyi ya da kötü olduğunu belirleyen şey, onun biçimi değil, içeriğidir. Biz ne kadar güzel yazılar yazdığımızla değil, ne kadar iyi mücadele ettiğimizle övüneceğiz. Okuyucularımız da biçim ve edebiyat kaygısı taşıyamalıdır.

Her okuyucuyu, Kürdistan'lı her yurtseveri, bizimle aynı

(Devamı Sayfa 4'te)

Seçim Sonuçları Gündemimizi Değiştirmiyor:

Faşist ve sömürgeci diktatörlük altında yapılan 29 Kasım erken genel seçimleri sonuçlandı. Egemen soyguncu ve sömürücüler çetesinin bütün çevreleri ve her türden temsilcileri, "demokrasi" doğrultusunda bir adım atıldığını ağız birliği ile ilan ediyorlar. Oysa, bu seçimle, milyonlarca emekçinin hayatında bir iyileşme olmadı ve olmayacak. Tersine, seçim sonrası hesaplarıyla bekletilen zamlar ve yapılan harcamalar zam furyasıyla Türkiye'li ve Kürdistanlı emekçilerin sırtından birkaç misliyle çıkartıldı. Bay Özal, halkı soyup soğana çevirmek için, bugüne kadar yaptığı yetmiyormuş gibi beş senelik yeni bir mazbata daha almış oldu.

İşçi sınıfı ve diğer emekçiler, kendi sınıfsal çıkarlarını savunmak için bu seçimle yeni haklara kavuşmadı. Ne işkencehaneler kapatıldı, ne de hapis-haneler boşaltıldı. Özal iktidarının pekişmesinden cesaret alan işkence ve operasyon timleri, devrimci ve yurtsever örgütlere karşı yeni bir saldırı kampanyası başlattılar ve bu seçimlerle Kürdistan'daki baskı ve kıyım azalmış olmadı. Nurettin Yılmaz vb.leri sömürgeci diktatörlüğün yeni payandaları olmaktan öteye birşeyi ifade etmiyorlar.

12 Eylül darbesinin arkasındaki güçler, yani Amerikan emperyalizmi, Türk tekelci sermayesinin en kodamanları ve TC ordusunun tepesini tutan NATO'cu generaller bugün Özal iktidarından yanalar. Faşist diktatörlüğü Özal'la devam ettirmeye çalışıyorlar. Bu yüzden Özal'ın "zaferini" garantileyen bir antidemokratik seçim yasasıyla seçimlere gidildi ve bilinen sonuç sürprizsiz elde edildi. Oy kullananların üçte birinin, oy kullanmayan veya geçersiz oy kullananlar dahil tüm seçmenlerin dörtte birinin oylarıyla Özal'a parlamentoda üçte ikilik

PARLAMENTO ONLARA, SOKAKLAR BİZE!

bir çoğunluk kazandırıldı. Hedef; Özal iktidarının bir beş sene daha sürmesini garanti altına almaktır. Böylece 12 Eylül'ün yerleştiği faşist iktidar aygıtı dokunulmadan kalacak, Türkiye ve Kürdistan'ın maddi varlığını emperyalist ve yerli kodamanların yağmasına terkeden soyguncu Özal ekonomisi devam edecek. Özal gibi mutemed birisinin koalisyonuz iktidarı ile "siyasi istikrar", yani prüsüz bir sermaye egemenliği sağlanmış olacaktır. Özal'ın parlamentodaki egemenliği parlamentonun emperyalizm ve yerli sermayenin hizmetinde faşist iktidarın bir aracı olarak kullanılmasını ifade ediyor. Bu bakımdan Özal parlamentosunun faşist generallerin Danışma Meclisi'nden uzun boylu bir farkı yoktur. Özet olarak bu seçimler Özal iktidarını pekiştirmek üzere bir sivil darbe olarak tezgahlanıp sonuçlandırıldı.

Burjuva muhalif partiler, sonucun böyle olacağını baştan bildikleri halde, bu seçim tezgahına boyun eğdiler. Onu boşa çıkaracak boykot taktiğine başvurmazdılar. Buna sınıfsal ve siyasi meşrepleri müsaade etmedi. Çünkü onlar sırtını halka değil, kodaman sermayedarlara dayamak niyetinden vazgeçmiyorlar. Halka değil, emperyalizme ve sermayeye güven vermeye çalışıyorlar. Sermaye ile kendi aralarında bir kopukluğun oluşmasını hiç bir şekilde istemiyorlar. Bu seçim karşısındaki tutumları burjuva muhalefetinin Evren-Özal diktatörlüğü karşısında gerçek bir alternatif olmadığını ve olmayacağını bir kez daha gösterdi. Bu partilere güvenip solculuk adına 1988'de demokrasi plan ve projesi yapanların ise ne kadar beyhude bir çaba içinde oldukları açığa çıktı. Devrimci ve demokratik hareketi bu "demokrasi" beklentisiyle oyalayan burjuva kuyrukçusu sağ oportünist eğilim, bur-

juva muhalif partilere boykot önerisinde bulunuyor olmasına ve hatta böyle yapmıyorlar diye onları şiddetle (!) eleştiriyor olmasına rağmen, sonuç olarak burjuva muhalif partileri destekleyen bir seçim taktiği izledi. Bir kez daha açığa çıktı ki, bu eğilimi temsil eden örgütler, burjuvaziden bağımsız bir siyaset geliştiremez, kalın iperle burjuvaziye bağlılar, burjuva partileri ne yaparsa onu yapmaya veya desteklemeye kendilerini mecbur hissediyorlar. Bu partilerle aralarında bir uçurumun oluşmasından ölüm derecesinde korkuyorlar.

Seçim ve seçim sonuçları, Türkiye ve Kürdistan'da yükselecek emekçi ve yurtsever muhalefeti çok sınırlı bir şekilde yansıtıyor. Seçim yasasından zamanlamasına, propagandadan katılan güçlerin bileşimine kadar seçim öyle bir tezgaha oturtuldu ki, 12 Eylül rejimine ve Özal iktidarına karşı halkın nefreti seçim platformunda kendine bir kanal bulamadı. Eski burjuva parti ve liderleri doğal olarak yeni umut olamadılar. Cuntaya karşı mücadele edip faşist elebaşılara çatarken biraz puan toplayabiliyorlardı. Ancak, yasakları kalktıktan ve kendileri "eskiye sünger çekip" Evren'in katında huzura durduktan sonra topladıkları puanları da kaybettiler. Bu durumda eski burjuva liderlerin halk nezdinde Özal'dan daha öteye bir umut kaynağı olmaları zaten mümkün değil.

Sol devrimci, demokratik ve yurtsever harekete gelince, belli bir güçlenişe rağmen henüz kendi kendini seçim zemininde güçlü bir şekilde gösterecek durumda değil. Herşeyden önce devrimci hareket üzerindeki terör aralıksız devam ediyor. Binlerce devrimci militan cezaevlerinde, binlercesi sürgünde ve geriye kalanların önemli bir çoğunluğu ise legalitede rahat çalışma imkanlarından yoksun bu-

lunuyor. Diğer taraftan Türkiye devrimci ve demokratik hareketi ve Kürt yurtsever hareketi hâlâ yılgınlığın ve buradan beslenen sağcılığın ağır etkisini üzerinden atabilmiş değil. Yılgınlık ve sağcılık, hareketi kendi şahsiyetine sahip, hak bildiği yolda yürüyen bir radikal güç olmaktan alıkoyuyor. Bizi emekçi halklarımızın kavgasını kucaklayan güçlü bir devrimci alternatif olmaktan alıkoyuyor. Böylece, güçlü devrimci bir alternatifin oluşması süreci, kaçınılmaz olarak yılgınlığa ve onun beslediği sağ oportünizme karşı dişe diş bir ideolojik politik mücadeleyi zorunlu bir görev olarak önümüze koyuyor. 29 Kasım erken genel seçimlerinin değerlendirilmesi, yılgınlıktan ve sağ oportünizmden ayrışmanın bir adımı olmalıdır.

Özal'lı sömürgeci diktatörlük, 29 Kasım seçimlerini Kürdistan'da sömürgeci mevzileri yenileyip pekiştirmenin aracı olarak kullanmak istedi. Sömürgecilik Kürdistan'da bu defa ANAP atıyla oynuyor. Bütün sömürgeci aygıt ve kadroları ANAP'ın hizmetine koşmuş durumda. ANAP, milletvekilliği postu ve kimi mali kısıntılarla Nurettin Yılmaz vb.lerini sömürgeciliğin payandaları durumuna getiriyor. Sömürgeci iktidar, Kürt halkının devrimci mücadelemize desteğinden korkuyor ve bu desteği zayıflatmak için feodallere ve yeni yetme Kürt burjuvalarına ihale, kredi vb. yollarla maddi kısıntılar sağlıyor. Yani işbirlikçiliği güçlendiriyor. Karşılığında ise bu işbirlikçilerin sağda solda Kürt ulusunun haklarını savunuyor gibi görünmelerine fırsat veriyor ve bunlar da TC sömürgeciliğinin çirkin suratını halkımıza şirin göstermeye çabalyorlar. Sömürgeciler Özal'la Kürt ulusal haklarına daha gerçekçi ve daha toleranslı yaklaştığı gibi bir imaj yaratarak Kürt ulusal hareketinin devrimci bir çizgide

gelişip güçlenmesinin önünü almayı hedefliyorlar. Ancak bütün bunlar sömürgeci rejimin Kürdistan'da içine girdiği zor durumdan kurtarmaya yönelik manevra ve göz boyayıcı görüntülerden ileri gitmiyor, gidemez.

Bütün tezgahlarına ve teröre rağmen ANAP'ın Kürdistan'dan aldığı oylar bir-iki yer hariç, genel ortalamamın çok altında bulunuyor. Ulusal hareketin güçlü olduğu yerlerde ise ANAP oyları çok daha düşük bir oranda kalıyor. Üstelik bu sonuç, yurtsever hareketin çeşitli kesimlerinin seçim platformunda temsil edilmediği, muhalefeti demode sömürgeci partilerin temsil ettiği bir seçimde elde ediliyor.

Türkiye'de ve Kürdistan'da rejim karşıtı devrimci muhalefet, seçim ve parlamento dışı kalmıştır. İşçi sınıfının, öğrenci gençliğin ve Kürt ulusunun gelişen mücadele dalgası seçimlerde ve yeni parlamentoda gerçek ifadesini bulamamış, parlamento dışı kalmıştır. Faşist ve sömürgeci iktidar, tekelci kodamanlar ve onların Amerikan ve Batılı dostları Özal'ın parlamentodaki üçte ikilik mutlak çoğunluğu ile "istikrarlı" bir siyasi iktidara kavuştukları ilan siyasi istikrara kavuştuklarını ilan ededursunlar. Eğer sandıktan çıkan çoğunluk "istikrar" için yeterli olsaydı, TC tarihinin yüzde doksanının istikrar içinde geçmesi gerekirdi. Oysa, çok iyi biliniyor ki, tersi olmuştur. Sandıktan çıkmış olmasına rağmen yeni Özal parlamentosu toplumsal muhalefeti dışarıladığından, generallerin Danışma Meclisi kadar toplum üzerinde etkin olabilecektir. Kaldı ki şimdi toplumsal muhalefet, Danışma Meclisi yıllarından çok yüksek bir seviyede bulunuyor. Yani, sınıf mücadelesi ve Kürdistan yurtsever mücadelesinin kazanı parlamento dışında fokur fokur kaynıyor. Parlamento; Özal'lara, Evren'lere, tekelci kodamanlara, TC sömürgecilerine, TC ve emperyalizm işbirlikçilerine; sokaklar, meydanlar, fabrikalar, köyler, şehirler ve Kürdistan kırları biz işçi, emekçi ve yurtseverlere!.. ●

Kürdistan'ın Özgürlüğü İçin SİLAHLI MÜCADELE ZORUNLUDUR!

Sömürgeci Türk burjuvazisi, Kürt ulusal meselesinde her geçen gün daha fazla köşeye sıkışıyor. Halkımızın yükselen yurtsever mücadelesi, sömürgecilerin ırkçı-şovenist politikalarını sarsıyor. Onlar, bir hayli ustası oldukları bu Kürt düşmanı politikada artık kolay başarı elde edemiyorlar. Açıkçası zorlanıyorlar. Sömürgeci saflarda olup biteni giderek büyüyen bir telaş olarak nitelensek durumu abartmış olmayız.

Türk şovenist egemenler, Kürt düşmanı politikalarını nasıl sürdürebileceklerini tartışıyorlar. Meseleye adını koyalım mı, yani Kürde "Kürt" diyelim mi, yoksa eskisi gibi Kürdün "Kürt değil, Türk" olduğunu söyleyerek mi yola devam edelim? TC'nin Kürt politikasının tayin edildiği mevkilerde şimdi ana soru bu. Sömürgeci beyler Kürt olduğumuzu biz Kürtlere

bağışlayıp bağışlamamayı kendi aralarında tartışıyorlar. Bağışlarsa (!), bugüne kadar adı bir inkârcılıkla sürdürülen Kürt düşmanı politika bundan böyle açık bir şovenist propaganda ile yürütülecektir.

Sömürgeci Türk burjuvazisi nasıl bir tutum belirlerse belirlenin, herhalukârda geleneksel şovenist politika iflasın eşğine dayanmıştır. Bu bir sonuçtur. Kürtlerin ulusal kimliğini red ve inkâr ederek "muassır (çağdaş) medeniyet seviyesine ulaşacak" Türk asker, sivil, bürokrat ve burjuvalarının varlığı sonuç... Bu sonuç Kürt yurtsever hareketimiz açısından küçük bir başarıdır. Ancak sömürgeci burjuvazi için büyük bir yenilgidir. Çünkü bu, Kürt ulusunu zorla eritme ve Kürt meselesini bir ulusal mesele olarak yeryüzünden silmek için devlet idaresi, ordu, MİT, parti, basın vd. tüm direk ve dolaylı aygıtlarıyla TC'

(Baştarafı Sayfa 2'de)

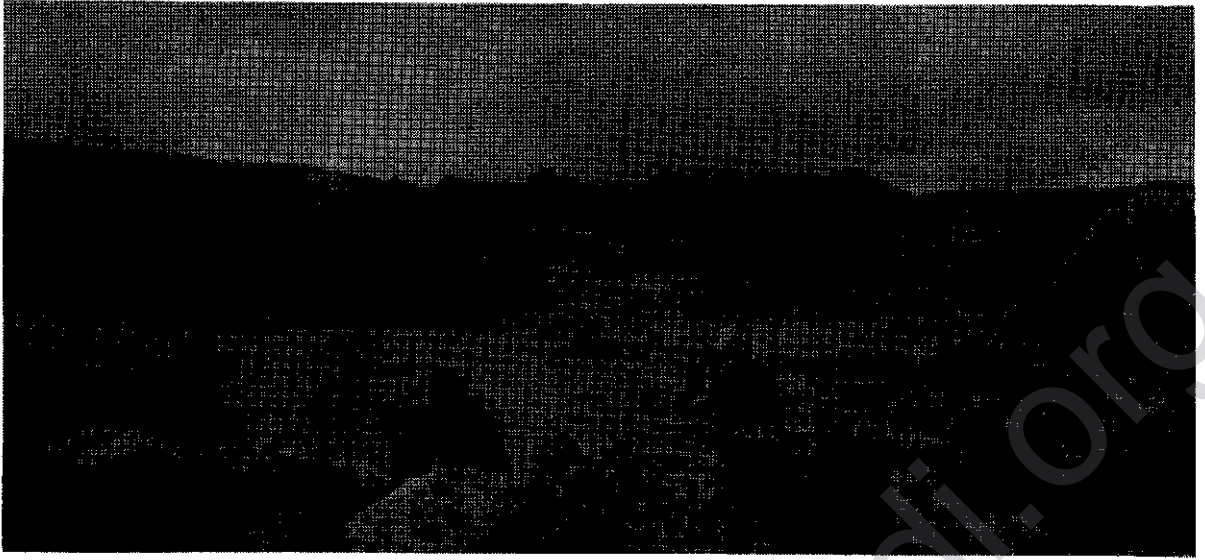
amaçları taşıyan her devrimci kardeşimizi mektup yazmaya çağırıyoruz. Tek paragraflık bir yazı, küçük bir haber, iki satırlık bir kanaat belirtmek dahi bizim için yararlı olabilir, mücadelemize bir katkı getirebilir.

Geçen sayı için olumlu eleştiriler aldık. Ancak daha detaylı eleştiriler ve gözlemler bekliyoruz. Hangi konuları ne kadar işleyebiliriz? Söylediklerimiz nasıl yankı buluyor? Neleri eksik bırakıyoruz? Bizi kitlelere götürecek, düşüncelerimizi geniş yığınlara maledecek bir faaliyeti nasıl başatabiliriz? Bu ve benzeri sorulara tüm okuyucularımızla birlikte cevap bulmak istiyoruz.

Daha çok mektup, daha çok yazı, daha çok eleştiri.

Devrimci selamlarımızla!

YAZI KURULU

nin yarım asırdan fazla bir zamandan beri uyguladığı bir politikanın iflasıdır. Kürt adını koyarak, yani açıkça yürütülecek sömürge politikası -ki şimdi yapanların sayısı az değil- Türk burjuvazisinin iflası itiraf etmesi demektir.

Açık şovenist sömürge politikasında da TC egemenlerini iflas akıbetinin beklediği sır değildir. Çünkü onların Kürdistan üzerindeki egemenliklerinin bugüne kadarki göreceli başarısı Türk burjuvazisinin haklı ve güçlü olmasından çok Kürt ulusal hareketinin sınıfsal sosyal yapısının bir sonucu olarak zayıf olmasından kaynaklanmıştır. Oysa bu durum hızla değişiyor. TC, "Boğazların ve Anadolunun hasta adamı" durumuna düşerken, Kürt ulusal hareketi devasa bir gelişim içinde bulunuyor.

Üç yıldan beri sürmekte olan sınırlı bir silahlı mücadele karşısında bile, devlet ve ordusuyla sömürgeci güçler acz ve telaş içine düşmüşlerdir. Üstelik bu durum, bu silahlı mücadeleyi yürüten PKK'nin kararlılığına rağmen düşmana koz, dostlara ve halka güvensizlik veren yanlışlarına rağmen olmaktadır. O halde bu silahlı mücadelenin nitel ve nicel bakımdan güçlendirilmesi ve yanlışlarından arındırılması durumunda sömürgeci güçler hazan yaprakları gibi dökülecektir.

Sömürgeciler, eskiden Kürt

mesesi söz konusu olduğunda bunun, mesela Vietnam ve Cezayir'de olan durumdan farklı olduğunu, "Türk ve Kürtlerin Türk devleti sınırları içinde kader birliği yapıp kaynaştıklarını" ileri sürerlerdi. Bu riyakârlığın geçer akçe olmasına fırsat veren durum, Kürt ulusal güçlerinin kendilerini ulusal ve uluslararası planda etkin bir şekilde duyuramayacak kadar zayıf olmasıydı. Oysa, şimdi şovenist zalimler ve onların akıl hocaları TC devlet ve ordusunun Kürdistan'daki aczini Vietnam'da ABD, Cezayir'de Fransa vb. örnekler vererek izah etmeye çalışıyorlar. Türk sömürgeciler Fransız ve Amerikan meslekdaşlarından daha zalim olabilirler ama onlardan daha başarılı olamayacakları apaçık bir gerçek. O halde sömürgeciler bu izahlarıyla nihai yenilgilerini itiraf etmekten başka birşey yapmış olmuyorlar. Biz ise, bir kat daha moral ve cesaretle haykırıyoruz: Zayıftık yenildik. Ama şimdi güçleniyoruz, yeneceğiz. Şeyh Sait ve Seyit Rıza'ların o zamanın şartları ve sınıfsal-siyasal yapılarının bir sonucu olarak başaramadıklarını, biz, Kürt yurtsever hareketi olarak, binlerce evladımızın kanı pahasına bile olsa başaracağız.

* * *

19 84 Ağustos'unda PKK tarafından başlatılan silahlı mücadele ciddi boyutlara sahip önemli bir olgu halini almıştır. Kürt yurtsever hareketi bu silahlı mücadele ile küçümsemeyecek mevziler elde etmiştir. Kimi yurtsever örgütlerin, PKK yürütüyor diye, bu duruma gözlerini kapamaları ve mevcut silahlı mücadeleye sırt çevirmeleri, hatta bununla kalmayarak, bunu bir provokasyon olarak görmeleri zararlı bir subjektivizmdir. Olan biteni esrarengiz bir hale sokmadan olduğu gibi ele alıp değerlendirmek gerek.

Birincisi, Kürt ulusal mücadelesi, ulusal ve uluslararası planda kendi tarihinin en büyük yankılarından birini yaratmıştır. Resmi Türkiye hudutları dahilinde önemsiz bir azınlık meselesi haline düşürüldüğü zannedilen Kürt meselesinin, ciddi boyutlara sahip büyük bir ulusal mesele olduğu bir kez daha ispatlanmıştır. Şüphesiz ki, bu, salt şimdiki silahlı mücadelenin değil, 15-20 yıldan bu yana süren yurtsever mücadelenin yarattığı birikimle elde edilmiş bir sonuçtur. PKK'nin herşeyi kendiyile başlatıp kendiyile bitiren yaklaşımı da inandırıcılıktan uzak bir subjektiftir. Ancak, mevcut silahlı mücadelenin bu sonucu oluşmasında tayin edici olduğu inkâr edilmez bir gerçektir.

İkincisi, 12 Eylül faşizmi, Türkiye tarafındaki devrimci ha-

reketin olduğu gibi, Kürdistan tarafındaki yurtsever hareketin "işini bitirdiğini", Türk burjuvazisinin gerici otoritesini sarsılmaz bir şekilde yeniden kurduğunu caka satarak propaganda etmekteydi. Bu propagandanın kofluğu açığa çıkmış, 12 Eylül iktidarının faşist sömürgeci otoritesi ciddi bir darbe yemiştir. Mevcut silahlı mücadele yanlış ve doğrusu bir yana, Kürt halkının faşist sömürgeci rejime karşı direnişinin bir ifadesi olmuştur.

Üçüncüsü, sömürgeci burjuvazi, Kürt meselesinde geleneksel tutum ve politikasından geri adım atmak zorunda kalmıştır.

Kürt meselesinin adı konarak ve Kürt ulusal gerçekliğinin, sadece sömürge politikasının tartışılıp kararlaştırıldığı gizli toplantı ve bürolarda değil, kamuoyunda da kabul edilerek tartışılmaya başlanmasına engel olamamıştır.

Dördüncüsü, halkımızın sömürgeci egemenliğe olan muhalefeti belli oranda silahlı mücadele gibi ciddi ve ağır sorumluluk gerektiren bir radikal kanala yönelmiştir. Bu kanalda ilerlediğimiz oranda sömürgeci burjuvazi ile aradaki uçurum o oranda derinleşecektir. Demokratik ve barışçıl yollarla Türk burjuvazisinin çözümüne yanaşmadığı ve yanaşmayacağı Kürt meselesi kendini zor yoluyla ortaya koymuştur. Türk burjuvazisinin sömürgeci boyunduruğu, evlatlarımızın kanı ve sayısız acılar pahasına da olsa silahlı direniş ve karşı koyuşla yıkılabilecektir. Mevcut silahlı mücadele küçük de olsa bunun bir ifadesidir. Nitekim halkımızın silahlı mücadeleye destek ve katılımı şu an için sınırlı olsa bile, giderek artmakta, silahlı mücadeleye yönelik somut hazırlık yapan yurtsever örgütlerin sayısında ise, artış görülmektedir.

* * *

Diğer taraftan, PKK tarafından yürütülen silahlı mücadele ciddi zaafı da taşımaktadır. Bu zaaf somut şartların zorluğundan çok yürüten örgütün yanlış siyasi tavırlarından kaynaklanmaktadır.

PKK, siyasi mücadelede dost düşman ayırımı yapmıyor. Silahlı mücadelede de aynı tutumu sürdürüyor. Silahlı sadece düşmana değil, belli politik hesaplarla kendi dışındaki yurtsever örgütlere de çeviriyor. Şüphesiz ki, bu tutumun onaylanacak bir yanı yok. Yurtsever hareketi salt PKK'den ibaret, diğer yurtsever örgütleri ise, "işbirlikçi", "hain", "Türk devletinin milisleri" gibi gösterip bu örgütlerin zor ve şiddetle tasfiyesine ferman çıkarmak, sebebi ne olursa olsun bir yalnızlık hastalığıdır. Bu, çok zararlı bir sektezizmdir. Samimi ve ısrarlı bir ulusal birlik politikası yürütmeden hiç bir yurtsever hareket, ne kadar gözü kara olursa olsun başarıya ulaşamaz. PKK, Türk sömürgeciliğine karşı az çok başarı ve siyasi itibar getiren her eylemin peşinden, "rakipleri"ne karşı hamleler düzenlemektedir. Edindiği siyasi itibarı bu yolla sözümona değerlendirdiğini zannetmektedir. PKK kendince bu ucuz ve o oranda da tehlikeli hesaptan bir fayda umuyor olabilir. Ancak gerçek, hiç de PKK'nin zannettiği gibi değil. Sömürgecilere karşı mücadelede kazanılan siyasi prestij, dar politik hesaplar uğruna sadece heba ediliyor. Bu durum, ne genel olarak yurtsever harekete ne de bizzat PKK'nin kendisine yaramaktadır. Az çok serinkanlıca ve uzun vadeli düşünüldüğünde gerçek görülebilir. Diğer örgütlere yönelik yıldırma hareketleri, yurtsever kitle içindeki nifak tohumlarını sulayıp beslemekte, ulusal yurtsever birliğe darbe vurmaktadır. Mesele, sömürgeci egemenliği taciz edip otoritesini zedelemekten ibaret değildir. Bu birşeydir ama yurtsever mücadelenin nihai zaferi yolunda küçük bir adımdır. Asıl mesele, kararlı bir devrimci eylem çizgisinde Kürt yurtsever kitleyi birleştirip özgürlük hedefine yöneltmektir. Zafer ancak bu şartla mümkün olabilecektir. Bu ise, samimi ve ısrarlı bir ulusal birlik çabasını, yurtsever militanlara ve halka güven vermeyi gerektirir ki, PKK'de bunları görmek mümkün değil. Mesela, PKK'nin yürüttüğü silahlı mücadeleye sempatiyle bakan birçok yurtsever

militan sırf bu yüzden PKK'den uzak durmaktadır.

PKK, bu nokta üzerinde ciddi düşünmek zorundadır. PKK, şimdiki tutumuyla, ulusal mücadelenin gerektirdiği sorumluluğa sahip, geniş ve uzun vadeli düşünen bir örgütten çok, gözü kara ama küçük politik hesaplara gömülmüş, gereken sorumluluktan uzak bir örgüt görüntüsü sergilemektedir. "Rakiplerini" altı ayda yok etme çabası bir telaştan ileri gidemez. Kaldı ki, zor ve şiddetle "rakip" örgütler yok edilse ki ne çıkar? PKK, kendisi için sahayı temizlediğini düşünebilir. Ama geriye parçalanmış, kan davalarıyla, nifak tohumlarının ailelere kadar uzandı hercümerç, kimsenin kimseye güvenmediği bir yurtsever hareket kalacaktır. Böylesi bir sonuç, 12 Eylül deneyinden de anlaşıldığı gibi, zedelenen otoritesini yeniden pekiştirme doğrultusunda TC sömürgecilerine büyük imkanlar sunacaktır. PKK'nin genel siyasi politikasının ve yürüttüğü silahlı mücadelenin birinci önemli zaafını bu nokta oluşturuyor.

İkincisi, Kürdistan yurtsever mücadelesinin, şiddet ve onun özgül bir biçimi olan silahlı mücadele olmadan başarıya ulaşması mümkün değildir. Bu mesele genel teorik bir sorun olmaktan büyük oranda çıktı, pratik mücadelenin bir konusu olmaya başladı. Bu bir sonuçtur. Türk sömürgeci burjuvazisinin tavır ve tutumu Kürt milli meselesinin başka türlü çözümüne imkan vermemektedir. Gerçi, şimdilerde sömürgeci devlete tavrını yumuşatmayı tavsiye edenlerin sayısı az değil ve bu sayı giderek artıyor. Bu durumdan da cesaret alan kimi yurtsever ve solcularımız, bir kısmı iyi niyetle bile olsa, Türk burjuvazisinin barışçıl ve yumuşak bir çözüme yanaşabileceği gibi bir umuda kapılmakta ve bu doğrultuda tavırlar ortaya koymaktadırlar. Ne var ki, gerçekçi olmak zorundayız. Türk burjuvazisi Kürt meselesinin demokratik çözümüne ıza göstermeyecektir. Kürt meselesinin demokratik çözümü, tıpkı Portekiz sömürge halklarının Portekiz'e yaptığı gibi, TC'ye zorla kabul

ettirilebilir. Bu ise, güçlü bir silahlı mücadele olmadan olmaz. Nitekim TC, geleneksel, Kürt ulusunu yok sayma politikasından şimdiki silahlı mücadelenin bir dayatması olarak geri adım atma noktasına gelmiştir. Sonuç olarak, güçlü bir silahlı mücadele olmadan Kürdistan'da ulusal özgürlüğü kazanmak hayaldir.

Ne var ki, silahlı mücadelenin zorunlu olması, silahlı mücadele adına yapılan herşeyin doğru olacağı ve alkışlanacağı anlamına gelmez. Silahlı mücadele başlı başına bir sınav sahasıdır. Yapabilmek, yürütebilmek birşeydir, doğru yapmak başka birşeydir. PKK, silahlı mücadele yürütüyor diye herkesin kendisini alkışlamasını istiyor. İyi ama, yanlışla göz kapamak devrimci ve yurtsever bir tutum olabilir mi? Olmayacağı açık. Silahlı mücadelede doğru, yurtsever, devrimci bir çizgiyi ısrarla korumak, bu mücadeleyi yürüten ve bu doğrul-

tuda hazırlık yapan örgütlerin büyük bir görev ve sorumluluğudur.

Daha önceki yayın ve bildirimlerimizde de belirttiğimiz gibi, Korucular Milisi'ne karşı yürütülen mücadeleyi destekliyoruz. Bu milisin yerleşmesi ve yaşamasına fırsat vermemeliyiz. Bu ise, salt siyasi propaganda faaliyetleri ile, bunların işbirlikçi hain yüzünü teşhir ederek olmaz. TC tarafından silahlandırılan ve yurtsever harekete karşı mayın tarlasına sürülen eşek sürüsü gibi kullanılan bu milisler, silahlı mücadele ile caydırılmalı, caymayanlar ise yok edilmelidir. Ancak bunu "ocak söndürme"ye, çoluk-çocuk, nene dede demeden imhaya vardiirmek, yurtsever ve insani değer yargıları ile bağdaşmaz. Yurtsever peşmergeler tarafından gerçekleştirilen her öldürme olayı halk katında, "müstahaktı, iyi oldu" diye karşılanmalıdır. Korucular öldürülürken halkın

böyle düşündüğüne eminiz ama, aynı şeyi çocuklar ve yaşlılar ölürken söylemek mümkün değildir. Kaldı ki, halkın belli kesimleri onaylasa dahi yapmamak gerek. Çünkü kitlelerin en geri değer yargılarına hitap etmek ve bunlara dayanarak mücadele yürütmek, yurtsever ve devrimci bir örgüte yakışmaz.

Diğeri, önümüzde sakınılması gerekli bir tuzak var. TC sömürgecileri, olayın Kürtlerarası bir kırım savaşına dönüşmesini çok isterler. Bu doğrultudaki niyetlerini gizlemiyorlar, çabalarının olduğu da muhakkak. Bu başarılı olduğu oranda sömürgeci devlet ve ordunun yıpranması ve savaşın Türkiye toplumuna TC açısından olumsuz etkileri o derecede azalacak. Sömürgecilerin, iflas etmiş bir deney olmasına rağmen Korucular Milisi'nde ısrar etmesi buradan kaynaklanıyor. Ayrıca, TC, kimi ağa ve aşiret elebaşlarıyla daha sinsi pazarlıklar içinde bulunuyor. Mali imkanlar sağlayarak bun-

ları satın alıp yurtsever güçlerin üzerine salma planı yapıyor.

Sömürgeci egemenliğe karşı yürütülen silahlı mücadelenin belli oranda işbirlikçilerine de yönelmesi kaçınılmaz bir şeydir. Ancak, on silahlı eylemden sekizi Kürtler arasında geçiyorsa, bu ister Koruculara karşı, ister işbirlikçi ağalara karşı yapılmış olsun iyi bir durum değildir. Silahlı mücadelenin esas itibarıyla sömürgeci varlığı hedeflemesi gerek ve bu özelliğin sadece bizim gözümüzde değil, tüm halkın gözünde de açık olması gerekir.

Silahlı mücadelede sömürgeci devletin direk varlığı ve onun Kürt ayakları ayırımıyla ilgili olarak iki tespit yapabiliriz ve bunlardan gerekli sonuçları çıkarabiliriz:

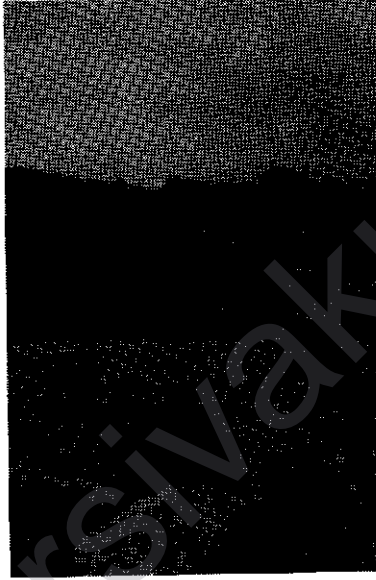
1) Bir benzetme yapmak gerekirse, TC'nin Kürdistan'daki varlığı ABD emperyalizminin Türkiye'deki varlığı gibi değil, daha çok Portekiz'in Angola ve Mozambik'teki varlığı gibidir. TC, idari, askeri ve ekonomik bakımdan Kürdistan'da belirgin bir varlığa sahip ve Kürdistan'daki egemenliği esas itibarıyla bu direk varlığına dayanıyor. Bu tespitten şu sonuç çıkar: Silahlı mücadele katı bir şekilde TC'nin varlığını hedef almalıdır.

2) Ulusal yurtsever hareket adı üstünde ulusal bir harektir. Kendi temel prensip ve hedeflerinden vazgeçmeden en geniş ulusal kesimleri kendi etrafında toplamak durumundadır. O halde, TC sömürgecileri ile onların Kürt işbirlikçilerinin kader birliğini pekiştirmek veya TC ile kader birliği yapanların sayısını artırmak eylemlerimizin hedef veya sonucu olamaz, olmalıdır.

Siyasi eylem sadece bir aksiyon değil, aynı zamanda önemli bir propaganda aracıdır. Her siyasi eylem sonuç itibarıyla bir siyasi mesaj verir veya bırakır. Silahlı eylem için de aynı şey geçerlidir. Ancak eylemin bırakacağı mesaj otomatik olarak olumlu olmaz. Eylem leyhte propaganda aracı olabileceği gibi aleyhte propaganda aracı da olabilir. Veya belli oranlarda her ikisini de taşır. Herşey eylemin kendisine ve yapılaş şekline bağlıdır. Yanlış

seçilmiş veya yanlış yapılmış bir eylem istenmediği halde yıpratıcı olabilir. Mesela, Türk burjuvazisinin korucularla ilgili sahne çığıllıkları kimseyi etkilemezken, çocuk ve yaşlıların ölümü üzerine yürüttüğü kampanya etkili olmakta, PKK'yi ve PKK'nin şahsında tüm yurtsever hareketleri yıpratmanın aracı olarak kullanılmaktadır.

* * *

Mevcut silahlı mücadeleyle ilgili yukarıdaki değerlendirmemiz sadece bu mücadeleyi şu an için yürüten örgütler için bir eleştiri değil, aynı zamanda bu doğrultuda hazırlık yapan örgütler için de uyarıdır. Bu örgütlerden birisi de YKK'dır. YKK, mevcut silahlı mücadeleye katılmayı, onu nice ve nitel olarak güçlendirmeyi hedefliyor. Ancak YKK, silahlı mücadeleyi mutlaklaştırıyor, onu içinde bulduğumuz dönemdeki siyasi eylemin tamamı değil, bir parçası olarak değerlendiriyor. Üye ve taraftarlarımız legal ve legal olmayan tüm imkanlardan yararlanarak başta Kürdistan işçi sınıfı olmak üzere halkımız içinde siyasi mücadele yürütürken, peşmerge birliklerimiz ise Kürdistan kırlarında dolaşarak silahlı eylemler yapacaklardır. Silahlı eylemlerimizin hedefi Kürdistan'daki TC egemenliğidir. Bu eylemler, binlerin ve giderek onbinlerin fedakar ve kahraman katılımı ile tüm Türkiye Kürdistan'ını kapsayan güçlü bir silahlı mücadeleye dönüşecektir. Kürt halkı özgürlük savaşında şimdiye kadar kaybettiği evlatlarının acısını yüreğinde taşıyor ve onların boşuna ölmediğini Türk sömürgecilerine karşı yürüteceği dişe diş bir devrimci mücadele ile gösterecektir. •

Bir mücadele yılını geride bıraktık, yeni bir mücadele yılına giriyoruz.

Sömürgeci boyunduruk altında en sıradan ulusal haklarımızdan dahi yoksun oluşumuz ulus olarak yeni yıl sevincimize buruk bir acı katıyor. Ama karamsar değiliz. Ülkemizi seviyoruz. Her yıl ulusal özgürlük mücadelemizin biraz daha yükseldiğini sevinç ve gururla görüyoruz.

1987'de ulusal demokratik mücadelemiz TC sömürgecilerini telaş içinde bırakacak derecede yol katetti. Kavgamız Türkiye ve dünya kamuoyuna daha fazla mal oldu. Moral ve cesaretle 1988'e giriyoruz. Sömürgeci düşman, 1987'de 1986'yı aradı. 1988'de ise, 1987'yi arayacak.

Haydi 1988'e! Haydi mücadeleye!

1988 tüm halkımıza kutlu olsun!

RASTIYA KURDISTAN

Tek Bir Çözüm Yolu Var: ULUSAL DEMOKRATİK DEVRİM

Türkiye Cumhuriyeti, sömürgeci Osmanlı İmparatorluğu'nun önde gelen kadroları tarafından onun kalıntıları üzerinde kuruldu.

Mustafa Kemal, sömürgecilik deneyimi yüksek bir Osmanlı paşasıydı.

İsmet İnönü ise bugün bile İsmet Paşa olarak anılıyor.

Kürdistan, Osmanlıdan miras kalan tek sömürgeydi. Tüm diğer sömürgeleri kaybetmenin hıncı ve hışmı, bu yönetimin en büyük kompleksi oldu. Kürdistan'da sömürgeci egemenliği yeniden tahkim etmek için her yola başvurdular. Kürt halkının ulusal taleplerini kanla boğmak için devletin bütün gücünü seferber ettiler. Katliamlar senelerce sürdü.

1938 yılında Atatürk'ün gözlerindeki ışık sönerken, Dersim dağlarındaki isyanın ateşleri yanmaya devam ediyordu.

Sömürgeci Türk devleti, halkımızı kendi yurdunda imha etmekle kalmadı. Resmi kayıtlar da, görülmedik bir ayıklanma operasyonuna tabi tutul-

dular. Kürt kelimesi tarihten ve hafızalardan silinmeye çalışıldı. Kürt varlığını inkâr, devletin resmi politikası haline getirildi.

O zamanlar kolayca silinebilen Kürt kelimesi, şimdi dağı taşı aşarak her kapıya tokmak vuruyor. Artık tarih kitaplarının küflü sayfalarına sıkışmayı kabul etmiyor. En önemli haberleri sağa sola iterek gazetelerin baş sayfalarına oturuyor.

Kürt ulusal kurtuluş hareketi, yeniden sömürgeci devletin en büyük baş ağrısıdır.

Sömürgeci faşist devletin en yüksek katlarında kapıları titreten şey, halkımızın estirdiği özgürlük rüzgarıdır.

Artık her yerde aynı başlıkla tartışılan bir konu var: Kürt Sorunu!

Nedir Kürt sorunu?

Kürt sorunu, sömürgeci egemenliğin artık çatırdamasıdır. Çaresizliğin ilan edilmesidir. Yalan ve inkâr politikasının hazine tükenişini ifade ediyor.

Diğer taraftan, bugün her yerde tartışılan Kürt sorunu, varlığı dahi inkâr edilen bir halkın kendi ulusal kimliğiyle yeniden ayağa kalkması sorunu-

dur. Önümüzde umutlu bir şa-
fağı ifade ediyor.

Sömürgeciler her alanda ve
her düzeyde Kürt sorununu tar-
tıyorlar.

Yeni yeni çareler aranıyor.
Trajedi ile komedi bir arada
sahneleniyor. Kimisi askerini
şefkat göstermesini istiyor. Ki-
misi Kürtçe'nin serbest bırakıl-
masını öneriyor. Kimisi radyo
yayınlarının az olmasına kızıyor.
Kimisi umudunu telefona bağlı-
yor.

Normaldir. Çaresizlik büyü-
düğe çözüm arayışlarının da
hacmi büyüyor.

Çare bulmakta iddia sahibi
isimlerden biri olarak M. Ali
Birand görünüyor. Onun mantı-
ğının önümüzdeki dönemde çe-
şitli devlet organlarının ve si-
yasi partilerin yaklaşımı olarak
karşımıza çıkması da kuvvetli
bir ihtimal olarak görünüyor.

İrdelemekte yarar görüyoruz.

M. Ali Birand, Kürt sorunu-
nu askeri hareketle çözemeyiz
diyor. Doğru söylüyor, ancak
eksid bırakıyor: Sadece askeri
harekatla değil, sosyal, politik,
ekonomik, ideolojik hiç bir ha-
rekatla çözemeyiz.

Kürt sorunu adıyla ilk defa
M. Ali Birand'ın ortaya çıkması
cesaretli bir adım olarak görü-
lebilir. Ancak yalnızca bir adım-
dır. İki olamıyor.

Üstelik biz cesareti salt ki-
şisel bir özellik olarak göremi-
yoruz. Dayanağı olmayan hiç
bir cesaret ayakta duramıyor.
Cesaretin de bir adresi olmalı-
dır. Biz sadece M. Ali Birand'
ın adresini biliyoruz. Brüksel'de
NATO karargahının koridorla-
rında gazetecilik yapıyor.

M. Ali Birand'ın cesareti,
bir korku ve endişeyi ifade
ediyor. Askeri hareketlerin sö-
mürge varlığını tehlikeye düşü-
rebileceğini düşünüyor.

Sömürgeciliğin temel daya-
nağı olan ordunun daha fazla
yıpratılmasından ürkünütü duy-
yor. Ürküntülerini uyarıya dön-
nüştürerek üst makamlara sun-
mayı görev sayıyor.

Estetik bir kaygıdan bahse-
dilebilir!

Sömürgeciliğin çıplak halini
çirkin buluyor! Ona yeni bir
kıyafet ve makyaj tavsiye edi-
yor!

Yani M. Ali Birand, Kürt
halkının sömürgeci boyunduruk
altında tutulmasına karşı çık-
mıyor. Sömürge tahakkümünün
zaafa uğratılmasına karşı çıkı-
yor.

Biz Mehmet Ali Birand'ı,
Ahmet Ali Birtaş diye çağır-
madığımıza göre, Kürtleri Kürt
diye adlandırmanın da olağan-
üstü bir iltifat olarak görülmesi
kabil olmuyor.

* * *

Biz elbetteki üzerimizdeki
baskının azaltılmasını ist-
tiyoruz. Bunu kim isterse
ona teşekkür ederiz. Ancak bir
gerçeği çok açık bir şekilde
haykırmak zorundayız.

Biz, baskının derecesine de-
ğil, kendisine karşıyız. Sadece
baskının azaltılmasını değil, ta-
mamen ortadan kaldırılmasını
amaçlıyoruz.

Sömürgeciliğin bir biçimine
hayır, öbür biçimine evet demi-
yoruz. Sömürgeciliğin bütün var-
lığına ve bütün biçimlerine kar-
şı savaşıyoruz.

Halkımızın kendisine ait ol-
mayan hiç bir yönetimi demok-
ratik saymıyoruz. Başkasının
rozeti ile dolaşmamızı kimse
bizden isteyemez.

Askeri hareketlere karşıyız
da, askeri yerleşime rıza göster-
iyor değiliz. İlk demokratik
talebimiz Türk ordusunun Kür-
distan'dan çekilmesidir.

Kendi yurdumuzda özgürce
yaşamak, kendi kaderimizi ken-
dimiz çizmek, kendi ulusal yö-
netimimize sahip olmak en do-
ğal hakkımızdır.

Ne sert, ne de yumuşak hiç
bir sömürge yönetimine taham-
mül edemeyiz.

Kürt sorunu, baskıların azal-
tılması ile sınırlı değildir. Hal-
kımız da zavallı bir merhamet
dilencisi değildir.

Tek çözüm yolu, sömürgeci-
liğin yıkılmasıdır. Türk devleti-
nin Kürdistan'daki varlığının
son bulmasıdır. Buna ise ulusal
demokratik devrim diyoruz.

Kürt sorununun burjuvaca
bir çözümü yoktur. Kürt soru-
nu ne bir ekonomi sorunudur,
ne de tek başına bir dil ve
kültür sorunudur. Bir ulusun

kendi kaderine kendisinin sahip
olması sorunudur.

* * *

MAli Birand, Kürt ayırım-
cılığının arkasında kimler
var diye sormaktan da
geri durmuyor. Uğur Mumcu
gibi sol etiketli kalpazanlarla,
Ecevit gibi ihtiras düşkünü de-
magoglar ise Kürt hareketini
başka devletlerin maşası olarak
göstermek için özel bir çaba
sarfediyorlar.

ABD'nin izni olmadan tuva-
lete dahi gidemeyenlerin Kürt
hareketinin arkasında başkaları-
nı hayal etmesi anlaşılır bir-
şeydir.

Kürt halkı hiç kimsenin ma-
şası değildir. Halkımız kendi
davasını zafere ulaştıracak güç
ve yeteneğe sahiptir.

Bugün iftiharla ve sevinçle
70. yılını kutladığımız Büyük
Ekim Devrimi, Rusya'nın şafa-
ğından çıkıp tüm dünyayı sar-
sarken bugünkü Sovyet halkları-
nın arkasında kimse yoktu.
Karşısında ise bütün kapitalist
dünya vardı. Ama emperyalist
abluka sovyet halklarının muaz-
zam zaferini durdurmaya yet-
medi.

Bugün ise çok şükür Kürt
halkı yalnız değildir. Dünyanın
bütün ilerici devrimci yürekleri
göğsümüzde çarpıyor. Bundan
onur duyuyoruz, bundan güç
alıyoruz.

Ama sömürgeci Türk devleti-
nin arkasında kimlerin olduğu-
nu Mumcu da, Ecevit de, Bi-
rand da bizden iyi bilirler. Tür-
kiye'nin en yüksek tirajlı gaze-
tesinde, ABD'nin kucağına otu-
rup da kalkmamayı stratejik
bir denge olarak gösterenler
Türk devletinin dışarıdaki söz-
cüleridir.

ABD'nin direktifi ile kendi
halkına karşı tankları, topları
ateşleyenler Çankaya'da oturu-
yorlar.

Her başı sıkıştığında, her
hafıza kaybına uğradığında, göz
muayenesi olacağım diye Va-
şington'a uçup, kursa tabi tu-
tulanlar da Kürdistan'ın başba-
kanları değildir.

Sömürgeciliği yıkacağız. Baş-
ka bir yol görünmüyor. Sizi
Kürt sorunundan da yine biz
kurtaracağız. ●

DERSİM, BÜYÜK İSYANLAR OCAĞIDIR

"Dahili işlerimizde en mühim bir safha varsa, o da Dersim meselesidir. Dahilde bulunan işbu yarayı, bu korkunç çıbanı, ortadan temizleyip koparmak ve kökünden kesmek işi, ne pahasına olursa olsun yapılmalı ve bu hususta en acil kararların alınması için hükümete tam ve geniş selahiyetler verilmelidir."

Sömürgeci Türk devletinin başı Mustafa Kemal 1936 yılında TBMM'de yaptığı açış konuşmasında böyle söylüyordu. Kendi caniyane emellerini, onbinlerce insanın hayatına malolacak katliam niyetlerini bu şekilde özetliyordu. Kendisi sömürgecilerde savaşa katılmış bir Osmanlı paşasıydı! Dersim'in nasıl bir ulusal potansiyel oluşturduğunun elbetteki farkındaydı. Dersim'i bir yara, korkunç bir çıban olarak nitelendirmesi boşuna değildi.

Şeyh Sait ayaklanması, Kürt ulusunun kendi haklarına sahip çıkma arzusunun ne denli tehlike oluşturduğunu açıkça ortaya koymuştu. Ünlü Takrir-i Sükûn Kanunu ile başlayan terör dönemi, Şeyh Sait ayaklanmasını bastırmak için girişilen politik hazırlığın ürünüydü. Kürt halkının ulusal varlığının inkârı ve ulusal haklarının kanla bastırılması, devletin politikasına yön veren ana doğrultu haline gelmişti. Kürdistan'da onbinlerce insan öldürülmüş, meydanlara darağaçları kurulmuş, ancak yine de sömürgeci egemenlik tam olarak tesis edilememişti.

İşte Dersim, sömürgeci Türk devletinin egemenliğini kabul etmeyen bir Kürdistan bölge-

siydi. Devlete asker vermiyor, vergi alınamıyordu. Ordu ve jandarma elini kolunu sallaya sallaya her yere girdiği gibi, bu bölgeye giremiyordu. Kısacası burada Türk devleti egemen değildi. Bir Türk Dünyaya Bedeldir, teranesiyle övünen Türk devleti, Dersim'e giremiyordu. "İşbu yara, bu korkunç çıban" olarak nitelendirilmesinin nedeni buydu. Dersim, ne pahasına olursa olsun işgal edilip, sömürgeci egemenlik burada da tesis edilmeliydi. Devletin en önemli meselesi buydu.

Bu korkunç çıban için, M. Kemal'in istediği ölçüde korkunç hazırlıklar yapıldı. Taş üstünde taş bırakmayacak bir katliamın hazırlığıydı bu. Celâl

Bayar hükümeti, önce bir kanunla Dersim'in adını Tunceli olarak değiştirdi. Ardından "Tunceli Kanunu" adıyla özel bir kanun çıkarılarak Dersim'de ayrı bir yönetim oluşturuldu. Bugünkü sömürge valiliğinin ilk hali ve en çıplak biçimiydi bu. Bu yönetim her türlü yetkiyle donatılıyor, eline her türlü imkan veriliyordu. Orduyu istediği gibi harekete geçirebilme, mahkeme kararlarını istediği gibi tadil edebilme onun tasarrufundaydı. Tam bir astığı astık, kestigi kestik hükümlanlıktı bu.

Elbette ki, bütün bu işlerin başında ancak cinayet erbabı birisi durabilirdi. General Abdullah Alpdoğan bu göreve getirildi. Kendisi bu işlerin yabancı

değildi. 12 Eylül faşizmi döneminde, Türk büyükleri arasına terfi ettirilen ünlü katil Nurettin Paşa'nın damadı idi. Koçgiri Kürt isyanını kanla bastıran, onbinlerce masum Kürdü öldüren Nurettin Paşa'nın yaptıklarını, damadı Alpdoğan elbette ki bir misli fazlasıyla Dersim'de yapacaktı. Sıkıyönetim Komutanlığı ile birlikte, Dersim Valiliği ve Bölge Umum Müfettişliği de kendisine verilmişti.

Harekât merkezi Elazığ idi. Dersim, Elazığ ve Bingöl vilayetleri sıkıyönetim bölgesi sınırları içine alınmıştı. Böylece Dersim'e yönelik askeri işgal sırasında daha rahat hareket edilecek, Dersim'in bütün ikmal yolları ve destek bağlantıları kesilmiş olacaktı.

Türk hükümetinin nasıl bir plan içinde olduğu biliniyordu. Bu plana karşı koymaktan başka çare yoktu. Ancak toplumsal yapı aşiretlerden oluşuyordu. Aşiretçilik herşeye damgasını vuruyordu. Aşiret reisleri arasında bir fikir birliği ve ittifak hasil olamıyordu. Eski husumet ve düşmanlıklar bunu engelliyordu. Ancak kısmi ittifaklar ve daha dar mahalli birlikle olabiliyordu.

Dersim'i işgal etmek için gerekli hazırlıklar 1936 sonu ve 1937 yılı başında tüm hızı ile devam etti. Habire yollar, köprüler, karakollar, kışlalar ve depolar inşa ediliyordu. 1937 baharı geldiğinde, hazırlıklar kafi derecede ilerlemişti. Alpdoğan; eşkiya takibi, silah toplama, kanun kaçaklarını yakalama adı altında işe başlamıştı bile.

Tabii ki en önemli iş, ilk evvela Dersim aşiretlerinin silahlılandırılmıyordu. Bunun için general Alpdoğan, bir bildiri ile Dersim aşiretlerinden 200 bin adet Martın tüfeği istiyordu. Bu arada Diyarbakır'dan havalandıran uçaklar, Dersim üzerinde günlük uçuşlar yapıyorlardı.

Seyit Rıza önderliğindeki Dersim aşiretleri ise, Dersim Kanunu'nun iptal edilmesini ve Dersim'de ulusal hakları temin eden özel bir idarenin kurulmasının kabul edilmesini istiyordu.

1937 Haziran'ında Türk ordusu, yirmi bin kişilik bir kuvvetle Dersim üzerine saldırıya

geçti. Dersim'liler bu saldırıya kahramanca karşı koydular. Çok şiddetli çarpışmalar oldu. Haziran sonunda Türk kuvvetleri, on bine yakın kayıp verdiler. Harekât bizzat M. Kemal ve İnönü'nün bilgisi altında yönetiliyordu. Hükümet başkanı Celâl Bayar ve Genel Kurmay Başkanı Fevzi Çakmak da Dersim'e gidiyorlardı.

Bu arada taze ordu birlikleri Harput'ta yığınak yaparken, aynı zamanda genel bir seferberlik ilan edilerek 38 yaşına kadar olan tüm yedekler askere çağrılıyordu.

Yani artık Kürdistan'a karşı köklü bir savaş başlatılmıştı. Temmuz 1937'de Türk hükümeti, Kürtleri yerlerinden çıkarıp batıya sürgün etme kararı alıyordu. Dersim bölgesi tamamen boşaltılacaktı. Ayrıca direniş liderlerinin asılması ve mülklerine el konulması kararlaştırılıyordu. Şeyh, Seyit, Ağa, Bey gibi ünvanlar kanunla yasaklanarak işgal ve katliam hareketine sözümona ilerici ve medeni bir kılıf uyduruluyordu.

Temmuz başında ikinci bir harekât başlatıldı. Uçaklar durmadan Dersim'i bombalıyor, boğucu ve zehirli gaz bombardmanı yapıyordu. Türk Genel Kurmayı elindeki her çeşit yeni silahı burada deniyordu.

Sömürgeciliğin zengin deneylerine sahip Türk yönetimi, hile aldatma ve satın alma politikasına da başvurmaktan geri kalmıyordu. Kürt ulusal hareketini kendi içinden vurma, hareketin

liderlerini önlere yakın insanlar eliyle öldürtmek gibi M. Kemal yöntemleri de ısrarla uygulamaya sokuluyordu. Şeyh Sa'it'i, bacanağı ihbar etmişti. Dersim Direnişi'nin önderlerinden Alişer ise Seyit Rıza'nın yeğeni Rehber eliyle öldürtülüyordu.

Ancak çarpışmalar habire devam ediyor ve bir sonuç alınmıyordu. Eylül ayı geldiğinde Seyit Rıza, kuvvetleri ile birlikte Munzur dağlarına çekilmişti. Hükümet yeni bir oyunu sahneye koymaya karar veriyordu.

Ötedenberi Seyit Rıza'nın dostluğunu kazanmış Erzincan Valisi aracılığıyla Seyit Rıza görüşmeye çağrılıyordu. Dersim'lilerin isteklerinin kabul edildiği orduya ateş-kes emri verildiği söyleniyordu. Seyit Rıza, Erzincan'a varır varmaz ise kalleşçe tutuklanıyordu. Tarih, 5 Eylül 1937. Ve hemen göstermelik bir mahkeme tarafından yargılanarak 10 Kasım 1937'de idam cezasına çarptırılıyordu.

Ve asıl katliam böyle başlıyordu. Çünkü Kürt kuvvetleri öndersiz kalmış, direniş yenilgiye uğramıştı. Türk ordusu, Dersim'e büyük bir vahşetle girdi. Geçmişte Türk ordusuna yardım etmiş aşiret mensupları başta olmak üzere bütün bir halk imha ediliyordu. Köyler, evler yıkılıp ateşe veriliyordu. Bütün bir tarihi toprağa gömmek için olsa gerek, Rehber gibi işbirlikçiler kurşuna dizilerek yok ediliyordu. Dağa kaçan insanlar birbirine bağlanarak topluca

uçurumlardan aşağı atılıyor, derelerden günerce kan seli akıtılıyordu. Çoluk, çocuk süngünden geçiriliyor, mağaralara insanlar doldurularak ağız kapatılıyor. İnsanlar böylece diri diri mezara konuyordu. Türk yönetimi, Nazi barbarlığını Dersim'de en ilkel haliyle denemişti. Tek fark, Nazilerin yaptıklarının dünyaya duyurulmuş olması, Dersim'de olup bitenin duyurulmamış olmasıydı.

18 Kasım 1937 günü Seyit Rıza ile birlikte Dersim direnişinin lideri olan 11 kahraman direnişçi Elazığ'da idam edildi-

ler. 11 direnişçi aşiret liderinin ölüleri darağacından indirilip Elazığ sokaklarında dolaştırılarak halka gösterildikten sonra yakılarak kül edildiler. Sömürgeci Türk devleti işgal ettiği Kürt yurdunda iki ayaklık mezarı dahi onlara çok görmüştü. Dersim direnişinden geriye bir toprak yığını dahi kalsın istemiyordu.

Direnin lideri Seyit Rıza idam sehpasına çıkarken şunları söylüyordu: **75 yaşındayım. Şehit oluyorum. Kürdistan şehitlerine karışıyorum. Dersim mağlup oluyor. Fakat Kürtlük ve Kürdis-**

tan yaşayacaktır. Kahrolsun zalimler! Kahkolsun kahpe ve yalancılar!

Sömürgeciler Seyit Rıza'yı ve kahraman direnişçileri yok ettiler. Ama onun uğrunda çarpıştığı idealleri yok edemediler. Kürdistan bugün onun ideallerine daha yakındır. Kürt insanı Seyit Rıza'nın özlem ve ideallerini daha büyük bir kuvvetle yaşıyor. Türk devletinin artık bugün başa çıkamadığı Kürt meselesi, darağaçlarında sallandırılan Seyit Rıza'ların, Şeyh Sait'lerin bugüne taşıdığı özgürlük kavgasıdır. ●

Dersim Ulusal Direnişçiliğin Sembolüdür

Dersim, Kürdistan'ın küçük bir vilayettir. Buna rağmen Kürt ulusal tarihinde adı büyüktür. Bu durum onun Kürt isyanlarının değişmez merkezlerinden biri olmasından ileri gelir.

Adı direniş destanlarına geçen bu küçük şehir, kendi benliğini korumak için onurlu direnişini sürdürüyor. Bugün de faşizmin ve sömürgeciliğin en belli başlı hedeflerinden biri yine Dersim'dir.

Dersim 600 yıllık Osmanlı egemenliğine karşı direnmekle kalmadı, onu takip eden cumhuriyet iktidarlarına karşı da isyanla cevap verdi. Sömürge egemenliği, hep nefretle karşılanan zoraki ve ığreti bir varlık olmaktan öteye gidemedi. Dersim işgal edilebildi ancak hiç bir zaman sömürgeciler tarafından fethedilemedi. Daimi bir muhalefet ve direniş merkezi olarak kaldı. Dersim, bugün de ulusal direnişçiliğin sömürgecilğe karşı duyulan kin ve öfkenin sembolüdür.

Dersim direnişinin üzerinden 50 yıl geçti. Ama o, bugüne ışık tutan önemli derslerle doludur.

Dersim direnişi halkımızın bir kahramanlık destanıdır. Kürt halkı kendi yurdunu, kendi onurunu korumak için onbinlerce evladını şehit verdi. Ancak yine de Dersim direnişi yerel

bir isyan olmaktan öteye gidemedi. Tüm ulusal içeriğine rağmen ülkenin tümüne yayılamadı. Bu bölgenin bazı aşiretleri ile sınırlı kaldı. Ulusal çapta genişlik kazanmayan bir hareket, tüm kararlılığına ve direnişçiliğine rağmen zafere ulaşamadı.

Dersim direnişi, tüm ulusal karakterine rağmen, siyasal bilinci zayıf bir hareketti. Politik öngörülerini belli, öncülük kapasitesine sahip bir liderlikten yoksundur. Direnişin liderleri aşiret ileri gelenleriydi. Politik deneyimleri zayıftı. Türk devletinin, Mustafa Kemal gibi sömürgecilik deneyimleri zengin kadroları, silahlı yapamadıklarının siyasi manevra, oyun ve hile ile gerçekleştirebildiler. Direnişin lideri Seyit Rıza'yı kalıplaşmış bir oyunla ele geçirip idam ettiler. Güçlü siyasi önderlik, her ulusal hareketin en önemli koşuludur.

Dersim direnişinin yenilgiyle sonuçlanmasının en büyük sebebi, ulusal birliğin olmayıştı. Aşiretçi yapı, aşiretlerarası ayrılıklar ve çatışmalar, direnişin boyutlarını daralttı, ulusal çapta genişlik ve ileri perspektifler kazanmasını önledi.

Bugün de Kürt ulusal hareketinin önündeki en büyük engellerden biri, hareketin dağınıklığı ve parçalanmışlığıdır. Geçmişteki aşiretlerarası kavgalar, bugün başka bir düzede, örgüt-

lerarası çatışmalar biçiminde sürüyor. Ayrılıklar düşmanlığa, düşmanlıklar cinayete varıyor. Bu durum, Kürt ulusal hareketinin en büyük zafıdır. Mücadeleyi zayıflatıyor, hareketi kendi içinde kemiriyor.

Kürt ulusal hareketi, aşiretçiliğin başka bir seviyede devamı olan bu dar ve zararlı politikardan kurtulmalıdır. Ülkenin tümünde, tüm ulus çapında kararlı bir birlik sağlanmadıkça başarıya ulaşmak imkansızdır. Bunun için ısrarla mücadele etmek yurtsever hareketin bütün kollarının ortak görevidir.

PKK, üç yılı aşkın bir süredir sömürgeci devlete karşı kararlı bir mücadele veriyor. Ancak halen, PKK'yı düşmanın yönlendirdiği bir örgüt olarak gören örgütlerin sayısı az değildir. Böyle bir yargının akıl ve mantıkla bağdaşmadığı açıktır. Hiç bir düşman kendi eliyle kendi başına iş açacak kadar budala değildir. Bu teoriler terkedilmeli, PKK'nın bütün yanlışlarına rağmen yurtsever ve devrimci olduğu ve Kürt hareketinin bir kesimi olduğu kabul edilmelidir.

Diğer taraftan PKK da kendi dışındaki herkesi ya düşman, ya da rakip olarak görmektedir. Dost-düşman ayrımı yapmadan kolayca hain ilan etmekte, yurtsever hareket içinde silahlı çatışmayı ve şiddeti bir yöntem haline getirmektedir. Ayrılıkları

ve çatışmaları gidermek yönünde değil, tersine derinleştirmek yönünde hareket eden PKK, ulusal hareketle birlikte kendisine de zarar vermektedir.

Her devrimci mücadele, dostlarla ve düşmanlarla yürüyen bir süreçtir. Dostu düşmana katmak bizi değil, düşmanlarımızı güçlendirir.

Burada bir örnek de Partizan'ın durumudur. Kendisi öyle görmese de gerçekte bir Kürdistan ve daha çok da bir Dersim örgütüdür. Hem ulusal kurtuluş sürecindeki sömürge bir ülkede silahlı mücadele vermek, hem de Sovyetler Birliği'ni düşman olarak göstermek, bırakalım bilimsel teoriyi, en basit politik sağduyu ile bağdaşmaz. Velew ki, Sovyetler Birliği sosyalist bir ülke olmasın. Ulusal kurtuluş savaşlarına en çok yardım eden bir ülke olduğuna göre onu düşman göstermek, iktidarı düşünen hiç bir ciddi hareketin işi olamaz. Ancak Partizan'a hakim olan köylü ideolojisi onun dünyayı tanımasını engellemekte, politik ufkunu daraltmaktadır. Oysaki, 50 yıl önce, olmadığı halde sömürgecilerin Seyit Rıza için getirdikleri suçlamalardan biri Sovyetler Birliği'nden yardım almaktı.

Dersim direnişinin yenilgisinde bir diğer etken, ulusal bütünlüğü ve ulusal bilinçlenme sürecini engelleyen dini ayrılıklardı. Sadece Dersim direnişi değil, Kürdistan'daki isyanların hiç birisi her din ve mezhepten bütün Kürtlerin ortak hareketi olmamıştır. Şeyh Sait'e Alevi Kürtler destek vermezken, Seyit Rıza'ya da Sünni Kürtler destek olmamışlardır. Alevi-Sünni ayrımı bugün de toplumsal bir olgudur. Bunu görmeliyiz. Tarihten gelen ön yargıların kırılması, toplumsal bir hoşgörü ve demokrasi ortamının gelişmesi, karşılıklı güvenin pekişmesi için çaba sarfetmeliyiz. Alevi-Sünni ayrımı yapmamak, varolan olguyu görmemeyi haklı kılmaz. Kürdistan'da başka din ve mezheplerde vardır. Dini baskılar ve horlamalar ulusal birliği zorlaştırıyor, toplumu etkiliyor.

Dini baskılara karşı çıkmalı, ayrımcılığın bütün görüntülerine karşı amansızca mücadele etmeliyiz.

Me Dêrsim Ji Bîrnekir

Sal hezar û nehsed û siwhevt, diyar î Dêrsimê... Leşkerî Tirk ar di barîn... bî çekan, bî top û mîtralyozan, bî teyaran û tankan. Lî Dêrsimê... Lî çiyayên bulund ê welatî Kurdan, bî ser qeç û qurên me da, bî ser kal û pîrên me da... bî ser jin û merên me da... ar û agir dî barî!

Jin ê bî reş, zarok î sevî, zarok î bê xwedî...

Lî Dêrsimê... Lî çiyayên bulund ê welatî Kurdan...

De ber vê pence salî xhelqî Kurd lî Dêrsimê rabûya ser xwe. Hukumat î Tirk, bî serokên xwe M. Kemal û İ. İnönü û yên dîn va, jî Dêrsimê û Kurdên Dêrsimê "beat" dî xwastî! A wan ew bû ku, xhelqî Dêrsimê serî xwe dî ber xwe kî û gişt gotên zordest î Tirk bike.

Hukumetî Tirk berê Serxwebûna Şêx Seid, de dûva serxwebûna Agirî bî erdêva da û bî hezaran Kurd kuşt, bî hezaran jî, bî zore jî şunê kîr. Gelek mal û mulk î gelî Kurd bî dest xwe xîst, gasp û talan kîr!

Lê heta we hînge hukumatî Tirk nîkayî ku de Dêrsimê keví. Kinge ku wî derên dîn bîndest kîr, de dûva berve Dêrsimê çû, bî hez û lez û xwast ku Dêrsimê jî bîndest bike. Lê xhelqî Dêrsimê koledarî nadexwest û sê salan bî dujmîn î xwîn xwar va şêr kîr.

Dujmîn gelek bî kot bû. Tank, top, mîtralyoz û teyare de dest wî da bûn. Lê Gelî Dêrsimê dujne tfangan tu tîşt de dest da tunebû.

Lê dîsa jî dujmîn bî hezaran leşker zaykîr, nîkayî ku çiyayên Dêrsimê bî dest xwexî. Sê salan geli me bî ber xwe da. Bî hezaran mêr û jin, kal û pîr, qeç û qur hat'ne kuştî, bajar û gundên me hat'na arkîrîn, bî hezaran û hezaran pez û ga, mal û mulk hat'ne gespîrîn.

Gelî Kurd -hîmî ha dî bêjîn- î ve xwedîye! Tuwê ev rast e? We nîzanim. Lê Gelî Kurd yekîtîya xwe tunneye!! Meselê dinê lî vê roleke mezin hîldegîrî. Elavî û sunnî -ve gişt de zanîn- jî hev heznakîn, û piştgiştîye nadne hev!

Wexta ku Şêx Seid bî pêsta ketî, Kurdên Elavî pişt nedane wî. Wexta serxwebûne Dêrsimê jî, geli me î sunnî pişt nedaye Dêrsimê...

Çêmiyeke me ye dîn jî va ye. Eşîret û Bêg hem piştê nadine hev, hem jî bî hevdekevîn. Jî bo î vê da eta fro yekîtîya gelî Kurd nate çêkîrî!

Iro hem lî Dêrsimê, hem lî gîdarê Kurdistanê dujmîn zordestîye dedî, gelî Kurd dî bin Koledariye da dî nali. Iro mesele dîsa ewe ku, em gişt jî yekîtîya Gelî Kurd ra bîşuxulun, yekîtîya welatperezan wîna ser nîngan û jî azadîya Kurdan û Kurdistanêra bî rê kevin. ●

Sonuç olarak, ulusal birliği sağlamak için ısrarlı ve fedakarca mücadeleleyi doğru siyasi hedeflerle bütünleştirdiğimiz ölçüde, ülkemizin ulusal siyasal potansiyelini isabetle seferber edebildiğimiz ölçüde Dersim di-

renişinin yarım kalan amaçları tam olarak gerçekleşecek, hal-kımız kendi özgürlüğüne kavuşacaktır.

Dersim direnişinin 50. yılını da ulusal kurtuluş davası 50 kat daha güçlüdür. ●

KÜRT ULUSAL HAREKETİNİN BAZI GÜNCEL SORUNLARI

Cezaevleri de devrimci kavgaın önemli bir sahasıdır. Faşizme ve sömürgecilğe karşı mücadele burada da sürüyor. Yurtsever ve devrimci militanlar, ölüm pahasına unutulmaz direnişler yaptılar. Yoldaşlarımız buldukları cezaevlerinde diğer devrimci ve yurtsever örgütlerle birlikte direnişlere katıldılar, çeşitli yerlerde başı çektiler. Sadece direnişle değil, parti faaliyetini her bir alanda sürdürdüler. Bir cezaevindeki parti hücremiz, çeşitli konulara ilişkin ortak değerlendirmeler yaparak, bunları yazılı olarak gazetemize ulaştırdılar. Bunlardan Kürdistan'la ilgili olanı yayınlıyoruz.

Ankara hükümeti Dersim bölgesinde Kürt aşiretlerinin yeni bir gerici ayaklanmasını bastırmakla uğraşiyor." Bu değerlendirmenin sahibi, komünist olduğunu iddia eden bir şahıs. Yıl 1937, yer Komintern.

Yıl 1987. Türkiye Kürdistanı ulusal kurtuluş güçlerinin bir koluyla, TC sömürgecileri arasında amansız bir savaş sürüyor. Kendisine komünistim diyeninden, devrimciyim diyenine kadar çeşitli güçler, bu savaş için "terörizm, provokasyon çizgisi" tespiti yapıyorlar. Çoğunluğun dışında kalanların bir bölümü ise, ya selameti fazla birşey söylemeden geçiştirmekte buluyorlar, ya da kaba protestolu bir tavırla yetiniyorlar.

Burada, 50 yıl öncesinin analizini yapıp, bir arpa boyu yol gidip gitmediğimiz sorusunu sormak istiyoruz. Elbette ulusal ve uluslararası koşullar, sınıf ve güç dengeleri, toplumsal gelişmenin boyutları ve bunlara bağlı olarak mücadele sürecinin seyri bir hayli farklıdır. Ancak yine de koşulların tüm farklılığına rağmen, bu iki tavrın birbirine denk düştüğünü açıkça görebiliyoruz. Her iki tavrı birbirine bu kadar yakınlaştıran ortak özellikleri şöyle özetleyebiliriz: Sosyal şovenizm! Ulusal sorunu önemsememek! Ulusal kurtuluş hareketlerini kavramamak!

Yukarıda tespit ettiğimiz sorunları nasıl aşacağımızı yazımızın ilerdeki bölümlerine bırakarak, öncelikle Kürdistan'daki mücadele sürecinin temel özelliklerine değinmek istiyoruz.

Kürdistan dört parçaya bölünmüş bir sömürgeci. Her parça ikili bir etki altındadır. Her bir parça hem bağlı olduğu metropol ülkedeki gelişmelerden hem de diğer parçalardaki ulusal mücadeleden etkilenmektedir. Tabiiyatıyla her parçadaki nesnel ve öznel durum, metropol ülkeden farklılıklar arz etmektedir. Öyle ki, bu farklılıklar zaman zaman ortaya kesin zıt ve çelişkili çizgiler çıkarabilmektedir. Söz konusu farklılıklar varolan momentte konjonktürel gibi görünse de, mücadelenin tarihsel gelişimi göz önüne alındığında, sürekliliğin esas eğilim olduğu kolayca anlaşılabilir.

Kürdistan'ın her parçasında, mücadele sürecinin içeriğini ulusal boyunduruk belirlemektedir. Bu ise her parçadaki mücadeleye ayrı bir özgüllük kazandırmaktadır. Çeşitli faktörlerle birlikte bu özgüllük, çeşitli ayrı çıkışlara kaynaklık etmektedir. Ayrı çıkışların başarısında, metropol ülkedeki mücadeleyle ilişkiler belirleyici bir rol oynamaktadır. Ancak bu her zaman bire-bir otomatik bir belirleyici olarak görülmemelidir.

Kürdistan, 1900'lerden beri durulmadı. Ulusal isyan ve çıkışların, eş zamanlı ve organik bağlantılı olmasa da her parçada zaman zaman boy verdiğini ve birbirini etkilediğini görüyoruz. Bu ulusal kalkışmaların boy verdiği dönemlerin birçoğunda sömürgeci metropollerin toplumsal ve siyasi olarak durgunluk içinde olduklarını görüyoruz. Türkiye Kürdistan'ında 1920

-1940 arasındaki isyanlar, Kemalist diktatörlüğün yerleşme ve oturma döneminin istikrar koşullarında patlamıştır. İran ve Irak Kürdistanı'nda da benzer olgu gözlenebilir. Özellikle Irak Baas diktatörlüğüne karşı patlayan ve 1974'te ezilen ulusal kalkışma, Baas'ın en şaşaalı günlerinde ve Baas'la "Özerk hükümet" için işbirliği içinde olunmasına rağmen gerçekleşmiştir.

1970'li yılların sonlarına gelindiğinde, metropolde siyasi istikrar olsun ya da olmasın, Kürdistan parçalarında ulusal ayaklanma eğilimi, kararlı bir olgu olmaya başladı. İran, Irak ve Türkiye Kürdistanı'nda ulusal demokratik mücadele birbiriyle etkileşim içinde yükselme dönemine girdi. Besbelli her parçadaki ulusal yükseliş, gerek "metropol" ülkedeki, gerekse uluslararası koşullardaki gelişmelerden etkilenmiştir. Özellikle İran politik devrimi, Türkiye'deki 1970'li yılların devrimci kabarması ve İran-İrak savaşı ulusal yükselişte birer faktör olmuşlardır. Ancak her ne kadar bu etkenler ulusal uyanış ve mücadele sürecinin hızlanmasında belirleyici olmuşa da, ortadan kalkmaları ulusal yükselişin durmasını -elbette etkiler ama- otomatik olarak beraberinde getirmez. İran-İrak savaşının hâlâ sürüyor olması yanıtıcı olmamalı. İran-İrak savaşı, üç parçada da ulusal yükselişin şartlarını oluşturan bir faktör olmuştur. Ancak tek belirleyici sebep değildir ve İran-İrak savaşının bitmesi de ulusal ayaklanmanın şartlarını ortadan kaldırmayacaktır. Çünkü savaşın sona ermesi ile birlikte ne "metropollerde" ne de "metropollerle" Kürdistan parçaları arasında toplumsal ve siyasi bir istikrar sağlanamaz. Bu, dünyayı tanıyan herkesin bugünden görebileceği bir durumdur.

İşte bu yüzden ki, savaşın ortaya çıkardığı koşullar ve ola-

naklar savaşın sona ermesi ile birlikte yeni özellikle kazanarak varılmaya devam edecektir. Tabiatıyla her üç parçada da ulusal demokratik mücadele bugünküne az çok yakın bir düzeyde sürecektir.

TÜRKİYE KURDISTANI'NDA ULUSAL DEMOKRATİK ÖRGÜTLENME VE MÜCADELENİN GELİŞEN SEYRİ

Bugün Türkiye Kürdistanı'nda PKK'nın sürdürdüğü ulusal kurtuluş mücadelesini anlamak, onun olumluluk ve olumsuzluklarının altını çizmek için güncel olanın ötesine bakmak ve bugünkü gelişimine yol açan olgulara bir göz atmak lazım.

PKK'nın Türkiye Kürdistanı'nda yalnız başına gerilla savaşını başlatmasının sorumluluğunu salt PKK'nın sırtına yükleyip işin içinden çıkmak mümkündür. Komünist ve devrimcilerin çoğunluğu da, bu kolay ve kendilerini temiz çıkarana yolu benimsemektedirler. Bizce bu doğru bir yol değildir. Doğru olan, bugünkü durumu böyle olmasına yol açan günahları ve bunların sebeplerini bir bütün olarak ortaya koymaktır.

Yazımızın birinci bölümünde sürecin nesnellliğini açıklamaya çalışırken, T. Kürdistanı'nın Türkiye'deki toplumsal siyasal oluşum ve gelişmelerden olduğu kadar; diğer parçalardan da benzer şekilde etkilendiğini belirtmiştik. Ve bu etkileşimin statiklik değil, değişkenlik arzettiğini belirtmiştik. Söz konusu nesnellik, T. Kürdistanı'ndaki devrim sürecinin, Türkiye devrimci süreci ile birleştirilmesi, aynı mecraya akıtılması koşul ve olanakların sunduğu gibi; onun ayrı gelişme dinamiklerine sahip olduğuna da imkan vermektedir. Ayrı gelişme dinamiklerine imkan veren faktörler, Kürdistan'da ulusal demokratik görevlerin öne çıkması, işçi sınıfının Türkiye'ye nazaran cılızlığı ve ezilen ulus milliyetçiliğiyle sınırlı değildir. Daha önce belirttiğimiz gibi, diğer parçaların varlığı ve o parçalardaki mücadeleler bu nesnellğin

önemli bir unsurudur.

İşte T. Kürdistanı'nda ulusal demokratik hareketin gelişmesi, onun Türkiye işçi sınıfı hareketi ile ilişkileri, birleşik ya da ayrı mücadele hattı eğilimi, sosyalizme yönelmesi vb. hep bu nesnellğin üzerinde gelişen dinamiklere ve bu dinamikler üzerindeki öznel müdahalelere bağlı olmuştur. Söz konusu dinamiklerin sadece bir bölümünü teorik olarak abartıp çarpıtmak, ortak bir mücadele gözönüne ortak bir mücadele hattını mekanik ve üstelik fetva verir hale sokar. Ama diğer bölümünü gözönüne almak ve bunların karşılıklı etkileşimi içinde ortaya çıkacak tablo elbette bu olacaktır. Diyeceğimiz bugünkü durum, salt PKK'nın olmayıp komünist ve devrimcilerin -biz dahil- batının eseridir.

Toparlayacak olursak Türkiye demokratik halk hareketi ile Kürdistan ulusal demokratik hareketinin işçi sınıfı öncülüğünde birleşik mücadelesinin nesnel bir zemini var. Bu doğrudur. Ama ayrı gelişmelerinde de zemini var. Üstelik bu, literatürde dendiği gibi "binde bir ihtimal"den de ötedir. Ama her iki ihtimal de salt nesnellige bağlı gelişmezdi, öyle gelişmiyor ve gelişmez de. Bu noktada belirleyici olan tümüyle subjektif faktör ve müdahalelerdir. Halen de öyledir. Kürdistan ulusal demokratik güçlerinin gelişme süreci, öznel faktörün çağımızda ne kadar önemli olduğunu yeterince göstermiştir. Ama bazıları hâlâ görmemekte ısrar ediyorlar. Gelişme ve olumsuzlukları, ezilen ulus milliyetçiliği çerçevesinde açıklamakta yetinmiyorlar. Marksist doğruları donmuş doğrular halinde çarpıtarak işi kitabına da uydurabiliyorlar. Türkiye devrimci halk güçleri ile Kürdistan ulusal demokratik güçleri arasındaki mesafe açılmıştır. Ne gam! Varsın öyle olsun! Aldırmıyorlar.

Kürdistan ulusal güçlerinin gelişmesi ve "metropolle" ilişkilerinin seyrini somut olarak ele alırsak, durum kendini daha açık gösterir. Bu güçlerden Rızgari (Ala Rızgari), PKK, Özgürlük Yolu (TKSP), KAWA, TEKOŞİN ağırlıklı Türkiye devrimci demokratik hareketinin

etkisi altında ve onun bir parçası olarak doğup sahneye çıktılar. 1980'li yılların başına gelindiğinde ise, Türkiye komünist ve devrimcilerinin Kürdistan ve onun devrim sürecine çarpık bakışı, sosyal şovenizmin belirleyici ölçüde etkisi ile artık tümüyle ayırışıp uzaklaşmışlar ve ulusal demokratik hareketler olarak yeni kimlikler kazanmışlardır. Bu güçler, işçi sınıfı hareketi, komünist, sosyalist vb. sıfatları saydıkları halde, marksist-leninist lafzı korumakla birlikte birleşik örgütlenme, ortak mücadelenin en uygun momentinin ve olanaklarının kaçırılmasının asıl sorumlusu Türkiye komünist ve devrimci hareketidir. Türkiye komünist ve devrimci hareketinin saflarında güçlü olan sosyal şovenizm ve misak-ı millicilik, birlik için gerekli ideolojik politik programatik çerçevenin ve güven ortamının yaratılmasını engellemiş, hatta torpillemiştir. Bu güçlerin olumlu evrimi, ancak Türkiye proletaryasının onlara ezilen ulus milliyetçiliğini yenmelerine yardım ederek ve doğru platformlar sunmasıyla mümkün olabilirdi. Halbuki tersine, bu hareketlerin gelişimi ve topyekün Kürdistan ulusal demokratik mücadelesinin yükselişi, Türkiye devrimci güçlerinin ulusal soruna yaklaşımında dönüş-türücü bir rol oynamıştır. Kendi dinamiklerinden ziyade Kürdistan ulusal demokratik mücadelesinin yükselişi/dayatması sonucu zorunlu dönüşümlere uğrayan ve sosyal şovenizm, Kemalizm kamburlarından kurtulma çabası içinde çırpınan bir hareketin, birlik için gerekli platformu yaratamayacağı ve bu anlamda çekim gücü olamayacağı açıktır. Nitekim Kürdistan ulusal demokratik güçlerini oluşturan baştaki olumlu kadrolar, hareketin yükselişine paralel olarak fiiliyatta ulusal sınırlara daha çok çekilmişlerdir. Türkiye devrimci hareketi ile bağlantı gerçek anlamda zayıflamış ve diğer parçalarla ilişki arayışları, ayrı mücadele ve kendi içinde birlik öne çıkmıştır. Öyle ki diğer parçalarla birlik arayışlarının aşılması kurumsal olmamış, pratiğin zorlaması ve diğer parçalardaki engelleme/mücadele

durumunun az çok tanınmasıyla olmuştur.

KUK ve DDKD (KİP-KÖİP) ise ağırlıklı olarak diğer parçalardaki örgütlenme ve mücadelenin etkisi altında sahneye çıkmış güçlerdi. İkisi de marksizme yönelmelerine ve benimsemelerine rağmen, belirttiğimiz örnek faktörün olumsuzluğu bunların önünü tıkamış, sosyalizmi benimseydikçe çıkmazları derinleşmiş ve sancılı bir sürecin içine girmiştir. KUK ve DDKD'nin marksizmi benimsemeleri de, onların Türkiye işçi sınıfı hareketiyle sağlıklı bir dirsek temasına girmelerine imkan vermemiş, aksine belli arayışlar hayal kırıklığına ve iç parçalanmalara yol açmıştır.

Dikkat edilecek olursa Kürdistan ulusal demokratik güçlerinin hepsinde gözlenen ortak yan, komünizme doğru evrimleşmeleridir. Ama bu evrimleşmenin aynı zamanda birlikçi anlayışları güçlendirmesi gerekirken öyle olmamıştır. İdeolojik yapılanmalarındaki ulusal öğeler ve diğer parçaların etkisi yanında; olumlu evrimlerin önünü açacak, onlara birlik adını atmaya yardımcı olacak bir platform bulamamaları, gelişmelerinin güdük ve çarpık kalmasına yol açtı. Sonuçta topyekün olarak ayrışma ve ayrı mücadele eğilimi hakim oldu.

12 Eylül yenilgisi bu eğilimde geçici kararsızlıklar yarattı. Kürdistan ulusal demokratik güçleri içinde, hem ulusal bazda hem de Türkiye komünist ve devrimci güçleriyle birlik arayışı güçlendi. Bu güçlenme tek tek kadrolar düzeyinde, hem de ulusal siyasi oluşmalar düzeyinde kendini çeşitli biçimlerde gösterdi. Ama bu birlik arayışı, ideolojik olgunlaşma ve ilkesel bir tavır değil, yenilginin getirdiği bir arayıştı. Tabiiyatıyla esas doğrultuyu terketti. Birlik arayışını, bir birlik arayışından çıkarıp kararlılık kazandıracak olan, sunulacak sağlıklı mücadele birliği platformu olabilirdi. Öyle birşey de ufukta görünmüyordu.

Bu birlik arayışlarını bir yanıyla kısaca değerlendirmek istiyoruz. En ciddi olanı TKSP, KÖİP, Ala Rızgari, KUK ve Tekeşin arasında başlayan ve

"Beşli Birlik" olarak bilinenidir. Bu siyasi örgütler Kürdistan ulusal demokratik güçlerinin cephe birliğine giden yolda bir çaba içine girmiş ve buna PKK'nın da katılması gündeme gelmiştir. Ancak gerek TKSP ve KÖİP arasındaki sorunlar, gerek PKK-KUK sorunu, gerekse de TKSP'nin "PKK başıma bela olur" anlayışının sonucu olan anlamsız "garanti" istekleri, beşlinin dağılmasında elbette rol oynamıştır. Ancak asıl sebep başkaydı. Beşli, çok iyi bir program etrafında bir araya gelmişti. Yani kağıt üzerinde herşey güzeldi. Ama kağıdın dışında ne yapılacak sorusu dayatınca ayrılıklar, battallık ve işlemezlik başlıyordu. İşte PKK faktörü asıl burada önemliydi. Çünkü PKK soruya net cevap veriyordu: Kısa zamanda hazırlanıp yurda dönmek ve mücadele etmek. Doğrusu bu cevabın işçi ve sosyalist sınıfların partilerinin hoşuna gittiği pek söylenemezdi. Ama PKK'nın bu "provokatif" cevabı da kendilerini zorluyordu. Nitekim bu zorlamaya karşılık net cevaplar üretilemeyince Beşli, PKK katılmadan dağıldı ve Beşli'nin asıl yönelimi belli oldu.

İşte bu gelişmeler ve yol açtığı iç tartışmalar, Kürdistan ulusal demokratik güçlerinin gelecekteki evrimini ve yönelimini belirledi. PKK'nın dışındaki siyasi örgütlerin bir bölümü, PKK'yı beğenmemekle birlikte az çok PKK'nın verdiği cevaba benzer cevaplar veriyorken ve İran ile Irak Kürdistanı'nda hazırlık yapmayı önerirken; oportünist önderlikler, nesnel ve öznel şartların uygun olmadığı, toparlanma, geri çekilme vb. saiklerle Avrupa'ya çekilmeyi savundular. Toparlanmanın mücadele içinde ve esas olarak yurt topraklarında olabileceğini unutan TKSP, Ala Rızgari, KÖİP, KUK önerdikleri bu yönelimle birlikte ulusal bazda birlik çabalarını bir tarafa bırakıp, asli mücadele alanı haline getirdikleri Avrupa'da yeni kombinezonlar peşine düştüler. Ancak görüldü ki, toparlanma mücadele içinde olur. Geri çekilme mücadele alanının tümünden terki değildir. Kaldı ki toparlanma esastır, diyenlerin, bu politikayla eldeki güçleri

nasıl dağıttıkları da kısa zamanda görüldü. KUK bölündü, DDKD (KİP-KÖİP) iki ayrı kanat olarak erimeye devam ediyor. TKSP'nin komünist ve mücadeleciler unsurları iki ayrı ayrışma sonucu TKSP saflarını terk ettiler ve TKSP şimdi içi boş bir kabuk olarak Avrupa'da demokrasi için icra-i faaliyet ediyor. Ala Rızgari'nin varlığını devam ettirip ettirmediği kendileri açısından bile tartışma konusudur.

Birlik arayışının diğer yanına gelince, Kürdistan ulusal demokrasi güçlerinin belli bir dönem Türkiye komünist ve devrimci güçleriyle cephe ilişkilerine girdiği biliniyor. Bu eğilim, Türkiye komünist ve devrimci güçlerinin yaşadığı aynı süreçle çakıştı. PKK, bazı Türkiye devrimci demokrat güçleriyle cephe kurma çalışmalarına katıldı. Diğerleri ise yirmi kadar siyasi örgütün yer aldığı ve asgari bir program üretme aşamasına kadar gelen çabalara katıldı, ancak her ikisinden de bir sonuç alınamamasını belirleyen diğer tüm faktörleri bir tarafa bırakıp temel olanı belirlemekle yetiniyoruz. Ayaklarının yurt toprağına basmaması konumuz olmadığı için uzun boylu değinmediğimiz bu çabaların sonsuzluğu, Kürdistan ulusal demokrasi güçlerinin tekrar kendi eski yollarına dönmesine yol açtı diyebiliriz. Burada KÖİP ve TKSP "Sol Birlik"e katılarak, olumlu gibi görünen bir konum arz ediyordu. Ancak KÖİP ve TKSP'nin Sol Birlik'e katılmaları birlikçi tutumlarından değil, başka saiklerden kaynaklanıyor. Bunların bu birliğe katılmalarını belirleyen şey, pragmatist yaklaşımları, politik çaresizlikleri, göçmen duruma düşmüş olmak, ulusal demokratik mücadeleyi genel bir demokrasi mücadelesi adına ertelemeleri ve en önemlisi bu yerlerden vize alma meselesidir. Bu sebeplerdeki olası aşınmalar bu birliğe olan ihtiyaçlarını ortadan kaldıracaktır. Yurt içinde mücadele esasına dayanmayan bu birliğin riskleri, şimdilik tavır değiştirmelerini gerektirmiyor. Ama süreçte meydana gelebilecek dramatik bir değişim onların şimdi olumlu gibi görünen konumunun na-

sıl da olumsuz olduğunu gös-
termeye yetecektir. Daha önce
söylediğimiz gibi, bu şartlarda
kısa süre içinde hazırlanıp "Tür-
kiye Kürdistanı'na tekrar dön-
mek lazım" diyen tek ulusal si-
yasi örgüt PKK oldu. PKK böy-
le demekle beraber, o da yenil-
gi sonrası kararsızlığını yaşıyor-
du ve varlığını sürdürülebilmek
için kendini gözden geçirmeyi
gerekli görüyordu. Hem geçmiş-
te yaptığı hataların örgüt için-
de ve dışında ciddi ölçüde tartı-
şılır olması, hem de birlikçi eği-
limler onu buna zorluyordu. Ni-
tekim gerek yaptığı "özeleştirii"
gerekse de cephe macerası bu
kararsızlığın ürünleridir. Yoksa,
PKK birliğe ilkesel konulardan
yaklaşmıyordu. Sadece birlik
çerçevesinde bir çıkış yolu bu-
labileceğini hesaplıyordu. Ancak
yer aldığı cephenin ve Türkiye
devrimci güçleri ile sıkı ilişki-
lerinin Türkiye Kürdistanı'na kı-
sa zamanda dönme amacına
ters düştüğünü anlayınca, gözü-
nü diğer parçalara çeviriyordu.
Kabul etmek lazım ki, bu kopuş-
mada suçlu sadece PKK değil-
dir. PKK için önemli olan Tür-
kiye Kürdistanı'na dönebilmekte
ve mücadeleyi tekrar yükselte-
bilmekte. Komünistler bu nok-
tada ikna edici bir alternatif
gösteremediler.

O da İran-Irak savaşının ve
İran-Irak Kürdistanı'ndaki mü-
cadele kazanımlarının Türkiye
Kürdistanı'nda devrimci bir kal-
kış için sunduğu olanaklardan
yararlanma yollarını aradı. Söz-
konusu momentte PKK için çek-
im gücü olan, Türkiye devrim-
ci hareketi değil, diğer parça-
lardaki güçlerdi. Bunun için it-
tifaklarını ve yönelimlerini ye-
niden gözden geçirdi. Bu olanak-
lardan yararlanabilmek için
IKDP ve benzerleriyle ilişkileri-
ni yeniden düzenleyip Türkiye
Kürdistanı'nda gerilla mücade-
lesine hazırlandı.

PKK'NIN GERİLLA MÜCADELESİNE YAKLAŞIMI

Işte PKK'nın bu hazırlığı,
hazırlık sonrası 1984'te
Eruh-Şemdinli baskınlarıyla
başlayan çıkışı değerlendiril-
irken bütün bu gelişme ve fak-

törler unutulup eleştiriler şu
üç noktada toplanmaktadır.

a)PKK Türkiye Kürdistanı'
nda nesnel ve öznel koşulların
bir gerilla mücadelesine elverip
elvermediğine bakmadan öncüyü
savaşa sürmüştür. Bu eleştiri,
iki açıdan tartışılabilir: Eleştiri
sahipleri Kürdistan'ı ve Kürdis-
tan'da yürütülen mücadelenin
karakterini kavramış olmaktan

tadır. Türkiye'de demokratik
canlanmayı sağlayan birçok un-
sur, sorun, ulusal sorun olunca
işlememektedir. Dolayısıyla sö-
mürgeciler ulusal taleplerin
karşısına doğrudan orduyu dik-
mettedirler. Filizlenmesine izin
vermemektedirler. 1970'li yıllar-
da sömürgecilerin yeterince
böyle yapmaması, Türkiye'deki
devrimci kabarmanın izin ver-
memesindedir. Şimdi ise koşul-

TKSP VE KÖİP 12 EYLÜL'LE BİRLİKTE HIZLA SAĞA SAVRULMUŞLARDIR BU GİDİŞLE AMORF BİRER DEMOKRATİK HAREKET OLMA YOLUNDADIRLAR

uzaklar. Olguyu, yenilgi sonrası
kitlelerin geriye düştüğü, ekono-
mik-demokratik talepler et-
rafında canlandırılmaları gerek-
tiği ve bunun siyasi düzeyde ol-
gunlaştırılıp silahlı halk ayak-
lanmasına varılması gerekeceği
şeklinde açıklıyorlar. Bu, genel
olarak doğru ama, ülkelerin ko-
şulları gözardı edilirse, ekono-
mizmin merdivenci gelişme for-
mülasyonundan başka biryere
varılmaz. Burada da durum bu-
dur. Kürdistan'ın ulusal-toplum-
sal özelliklerini ve koşullarını,
mücadelenin aldığı ve alabile-
ceği ayrı mücadele gelenekleri-
ni bir tarafa bırakmaktadır.

12 Eylül ile Kürdistan ulusal
demokratik hareketinin de yenil-
diği ve kitlelerin geri çekildiği
bir gerçektir. Ancak yeni bir
canlanma ve yükseliş nasıl ola-
cak, ya da nasıl sağlanacaktır?
Eğer yöntem ve mücadele bi-
çimleri bağlamında Türkiye'den
farklılık görülmüyorsa, öncelik-
le Türkiye'de ve T. Kürdistanı'
nda egemenliğin sürdürülüş biçi-
mi ve devrim süreçleri arasın-
daki farklar kavranmıyor demek-
tir. Türkiye'de ekonomik-demok-
ratik talepler kitlelerin canlan-
masında belirleyici olurken, Kür-
distan'da öne çıkan, ulusal de-
mokratik taleplerdir. Herkes de
sömürgeci burjuvazinin bam tel-
linin bu olduğunu bilmektedir.
Ulusal taleplerin dile getirilişi,
çok sert cevaplarla karşılaşmak-

lar, sömürgecilerin dizginsiz sal-
dırısına imkan vermektedir. Ve
bu durum az çok demokratik
bir kitle hareketinden ziyade,
silahlı kurtuluş mücadelesini
gündeme getirmektedir. Diğer
yol, yani kitlelerin demokratik
muhalafet platformunda canlan-
dırılması, ancak ve ağırlıklı ola-
rak Türkiye'deki ilerlemelere
bağlıdır. Türkiye'deki canlanma
artık faşist diktatörlüğü dizgin-
lerse, bu eğilim güçlenebilecek-
tir. Zaten sağ oportünistlerin
geveleyip açıkça söyleyemediği
de budur. Bekleyin, önce Türki-
ye'de (ve biraz da Kürdistan'da)
demokrasi mücadelesine verelim.
Olanaklar artsın. Ülkenin tümü
karanlıktan kurtulsun. Politik,
ekonomik ve sosyal baskılar
azalsın. Bu sorun da her alanda
demokratikleşme mücadelesiyle
çözülsün. Yani sorunu genel de-
mokrasi mücadelesinden soyut-
lamamak adına, ulusal demok-
ratik mücadeleyi o "genel de-
mokrasi mücadelesi" için kur-
ban etmek! İşte PKK'nın gerilla
mücadelesine yönelik ve yukarı-
da belirttiğimiz eleştiri mantı-
ğının özü budur.

Bu politikayı Kürdistan ulu-
sal demokrasi güçlerinden TKSP
ve KÖİP de kabullenmiş durum-
dalar. Ancak bu onların hanesi-
ne artı puan olarak yazılmıyor.
Silahları aşağıda bırakıp Avru-
pa'ya çekilmenin varacağı yeri
ve sonrasını gösteriyor. Nitekim
yakın vadede T. Kürdistanı'na

"gelmeye" niyetleri yok. Politika yapmaya devam edeceklerine göre ne yapacaklar? Besbelli "demokrasi" mücadelesi vermeye devam edecekler! Tabii bu "demokrasi" mücadelesi biraz ulusal demokratik tonlar da taşıyacak!

İkincisi bu görüş sahipleri, Kürdistan'ın diğer parçalarını ve o parçalardaki gelişmeleri fiiliyatta yok sayıyorlar. Irak ve İran Kürdistanı'nda sömürgecilere karşı dışa dış bir mücadele sürüyor. Bu mücadele, savaşın yarattığı konjoktürde belli mevzilerin kazanılmasını da sağlamış durumda. Bu kazanımlar hiç mi T. Kürdistanı'nı etkilemiyor? Birçok kere Pastarlarla, Baas ordusu ve Caşlarla çatışan peşmergeler "sınırı" geçip "bu tarafa" gelecek, silah ve peşmergeler T. Kürdistanı üzerinden geçirilerek top mermileri "bizim köylere" düşecek. Çağımızın muazzam haberleşme imkanları bunları her gün evde konuşulur kılacak vb. Ama T. Kürdistanı etkilenmeyecek! Hayır! Etkiliyor ve bu etkilenmeyi, ulusal demokratik bilinçlenmeyi yükseltmek, Kürt halk kitlelerinin canlanması ve ulusal kurtuluş savaşına destek verip katılımı için manivela olarak kullanmak gerekiyor. Doğru olan budur. Üstelik İran ve Irak Kürdistanı parçalarında kazanılan mevziler bu manivelayı kullanmak için gerekli ve yeterli olanakları bol bol sunuyor. Bu olanaklar konjoktürel olabilir ve konjoktüredeki değişim ile kaybedilebilir. Ancak geçicilik olasılığı, faydalanılmaması için değil, mücadelenin yeni şartlarda ve yeni biçimlerde sürekliliğini sağlamak için hesap yapmayı gerektiriyor. Eğer, PKK'ya bir eleştiri yöneltilecekse, bu olanakları kullandığı için değil; mücadelenin geleceğini söz konusu olanaklara dayandığı ve hesabını, değişiklik olduğunda ne yapacağını düşünmeden yaptığı için yöneltilmelidir.

Bu noktada PKK'dan ziyade eleştirilmesi gerekenler, Kürdistan komünist ve devrimci güçleridir. TKSP ve KÖİP gibi komünizan güçler, 12 Eylül'le birlikte hızla sağa savrulmuşlardır. Bu savrulma içinde bir yandan komünizm adına devrimci olan

tüm niteliklerini terk etmeye yönelmişler, diğer yandan ulusal demokratik kimliklerini de kaybetmeye başlamışlardır. Bu gidikle amorf birer devrimci-demokratik hareket olma yolundadırlar. İşte bunların yarattığı boşluğu PKK doldurmuştur. PKK'nın hızlı gelişimi ve politik saldırganlığı bir ölçüde buradan kaynaklanmaktadır. Diyeceğimiz T. Kürdistanı'nda PKK savaştığı için değil, diğerleri savaşmadıkları için eleştirilmelidir. Besbelli bu, PKK'nın savaşta kullandığı bazı yöntemleri ve diğer ideolojik politik zaafı eleştirmemizin önünde engel olamaz. Herşeyden önce PKK komünist değil, bir ulusal harekettir. Ancak bu ikisini birbirine karıştırmamak gerekiyor. T. Kürdistanı'nda yürütülen gerilla savaşının haklılığı ve bu koşullarda desteklenebilirliği ile PKK'nın politik hatalarını bir veya aynı görmek, bu hataları reddetme adına yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerimizi bir kenara bırakmak, bizi hiç de iyi konumlara sürüklemeyiz. Papaza kızıp oruç bozmakta hiç bir fayda yoktur.

b) Türk Kürt devrimci ve komünistlerinin bir kısmının PKK'ya diğer bir eleştirisi de; PKK'nın Türk, Kürt devrimci demokratik güçleriyle birliği dış-

larla süreci belirleyici boyutta olamadı.

PKK'nın komünist ve devrimcilerle birlik çabasını sonuçlandırmadan ve yalnız başına savaşa atılmasını yanlış görüyoruz. Eleştirdiğimiz savaşa atılması değil, yalnız atılması ve bu yalnızlığı derinleştirecek bir hat izlemesidir. Ancak bu yanlış olmasa durumu, kendi başına PKK'ya karşı kesin tutum almamızı gerektirir mi? Bu soruya evet cevabı veriliyorsa, üstelik bu cevap ortak örgütlenme ve birleşik mücadele adına veriliyorsa, bu en hafifinden bürokratik, statik bir ittifak anlayışıdır. Her yeni durumda ittifak imkanlarının varolduğunun unutulmasıdır. (Mesele biraz da ittifak için yüzün nereye çevrildiğine bağlıdır. Sosyal demokrasiye bıkıp usanmadan yapılan çağrılar gözönüne alındığında, bu ittifak anlayışının içeriğini neyin belirlediğini gösterir.) Olguların buna göre gelişmesi gerektiği anlayışıdır. Hem nesnel olanın dikkate alınmaması ve alabildiğine bir subjektivizm (ben merkezlik bağlamında) hem de nesnellığın belirleyiciliğini herşey katına yükseltip ekonomizme düşmektir. Bu noktada cevabımızın ne olması gerektiğini açıklamak için sorunu biraz açmak ihtiyacını hissediyoruz.

PKK KOMÜNİST DEĞİL BİR ULUSAL DEVRİMCİ HAREKETTİR

talayarak ayrı bir savaşa atıldığı, bu savaşın böyle sürerse Türkiye ve Kürdistan'daki sürecin paralel olgunlaşması ve çakışmasını engelleyeceği şeklindedir.

PKK'nın, Kürdistan'da gerilla mücadelesine hazırlanırken ve mücadeleyi başlattıktan sonra da pek birlik derdi olmadığı doğrudur. Ama hakkını teslim etmek lazım ki diğerlerinin durumu pek farklı değil. Bunu daha önce yazmıştık. Yani PKK'nın olumsuzluğu karşısına koyabileceğimiz bir olumluluk pek yok. Varsa da, olumlu anlayış-

Komünistler proletaryanın temsilcisidirler. Komünizm proletaryanın ideolojisidir. Bir "halk ideolojisi" değildir. Komünist örgütlenme bir sınıf örgütlenmesidir. Komünist örgütlenmenin, diğer halk tabakalarının ideolojik moral değerlerini, kendi ilkesel değerlerini kaybetmeden özümlemesi ve demokratik içeriğini derinleştirmesi için etkilemesi gerekiyor ama, proletarya ne kadar güçlü ne kadar çekim merkezi olursa olsun, bu demokratik katmanların ideolojilerini hiç bir zaman tam anlamıyla dönüştür-

remez. (Sosyalist toplum, tartışmamız dışında kalıyor.) Keza komünistlerin ve proletaryanın diğer halk katmanlarının çıkarlarını/taleplerini savunduğu da biliniyor. Ama bütün bunlara rağmen bu halk katmanları kendi ideoloji ve örgütlerini yaratıyor ve yaşıyor. Bu noktada proletarya, onlarla bu haliyle ittifaklar arar; yapabileceği ve gidebileceği yere kadar ittifak kurmaya çalışır.

İşte T. Kürdistanı'ndaki mücadeleye bu bağlamda yaklaşırsak, gelişen süreçte doğru tavır alabiliriz. Proletarya, T. Kürdistanı'ndaki gelişen süreçte sömürgeci egemenliğe ve onun sonuçlarına karşı mücadele etmektedir. Sosyalizmin kurulmasına giden yolda bir engel olan ulusal sorunun temizlenmesi bir görevdir. Bu görevin gereklerinin, en doğru ve en uygun biçimde proletaryanın birleşik örgütlenmesi eksenini etrafında yerine getirileceğini savunmaktayız. Ancak unutulmamalı ki, ulusal sorun, salt proletaryanın sorunu değil. Proletaryanın dışındaki diğer halk tabakaları ve yurtsever güçler de ulusal sorunun çözümünü istemekte ve bunun için mücadeleye atılmaktadır ve buna uygun ulusal, siyasal yapıları yaratmış durumdadırlar. Keza ulusallık, proletaryanın ideolojisi değil, mülk sahibi sınıfların ideolojisidir ve ulusallık T. Kürdistanı'nda süreci önemli ölçüde belirliyor.

Biz bu koşullarda, diğer sınıfların ulusal siyasal temsilcileriyle savaş ittifakı kurmaya çalışıyoruz. Ama ulusal mücadele sürecini tümüyle ya da hiç olmazsa ağırlıklı olarak belirleyen de biz değiliz. (Özellikle küçük burjuvazinin bu kadar güçlü olduğu bir ülkede -T. Kürdistanı- bunu beklemek de abestir.) Ve ittifak kurmaya çalıştığımız sınıfların temsilcileri, siyasal oluşumları, öngördüğümüz ve doğru bulduğumuz mücadeleye hattına rağmen, bizden bağımsız mücadeleye atılıyorlar.

Bu durumda ne yapacağız? Bu siyasal oluşumların ve somut olarak PKK'nın doğruyu görmediğini söyleyip, verdiği gerilla savaşına karşı kesin tutum mu alacağız? Hayır! Biz doğrunun,

yani programımızın hayata geçmesi için, bağımsız çalışmamızı yapacağız. PKK'nın, neyin hatınının ifadesi olduğunu ve yanlışlarını açıklayıp eleştireceğiz. Ama bu sorunun bir yanı. Biz

yorsa bu, bugünden ayrı örgütlenme ve ayrı mücadele hakkını da içeriyor demektir. İşçi sınıfı, birleşik örgütlenme ve ortak mücadeleyi önermektedir. Bu doğrudur. Ama işçi sınıfı di-

AYRI DEVLET KURMA HAKKI BUGÜNDEN AYRI ÖRGÜTLENME VE AYRI MÜCADELE HAKKINI DA İÇERİYOR

istese de istemesek de proletar olmayan güçler savaşa atılmış durumda ve bu savaş da öz olarak doğru. Görevimiz, eleştirilerimizle birlikte bu yeni koşullarda olumsuzluğu olumluğa çevirmek için çalışmaktır. PKK'nın işçi sınıfına rağmen ve birliği öngörmeden mücadele sürdürüyor olması, nesnel bir gerçektir. Biz bu nesnel gerçekliği yok etmeyeceğimize göre olumlu yönde etkileyebilmekle görevliyiz. İşçi sınıfı hiç bir sınıfa, beni bekleyin ve benim önerdiğim yolda mücadele edin, komutu veremez. Komutu dinlemeyeni de kesin tutumla karşıya alamaz. Alır almasına da, hem kendisi ulusal önderliği kaybeder hem de mücadeleyi olumlu yönde etkileme ve bu sınıf ve katmanlarla ortaya çıkan yeni şartlarda ittifak sağlayabilme olanaklarını yitirir. Kaldı ki bu savaşın devrimi getirmeyeceği ve olumsuz sonuçlar doğuracağı kanaatindeyse, bir yandan bu durumu göstermeli, olumsuzluklarının giderilmesine çalışmalı, ama diğer yandan devrimci karakteri nedeniyle desteklemeli ve ortaya çıkardığı devrimci potansiyelin geliştirilmesi için çaba göstermeliyiz. Eğer bir yenilgi ihtimali görüyorsak ve o yenilgiden sonra güçleri toparlamak niyetindeyse, savaşçı güçlerin bizi anlayacağı böyle bir tavrı açık seçik olarak hayata geçirmek zorundayız. Tarih, komünistlerin böyle umutsuz davalara karşı doğru tavırlarıyla doludur.

Olguya başka bir yanıyla yaklaşırsak, söylemek istediğimiz daha açık anlaşılır. Kürdistan'da ulusal sorunun çözümü, ayrı devlet kurma hakkını veri-

şindeki örgütlerin ayrı örgütlenmesine birliği nasıl dayatmıyor ve ittifaklarını kazanmaya çalışıyorsa, mücadelelerine de öyle bakmak durumundayız. Bu mücadeleyi eleştiri ve önerilerimizle birlikte desteklemek, onun doğrultusunu değiştirmek ve bunun için Türkiye ve Kürdistan'da somut politikalarla etkilemek durumundayız. Kesin karşı tutum almak değil... PKK'nın verdiği gerilla mücadelesine karşı kesin tutum almak, onu terörizm ve provokasyon olarak görmek, göstermek bizce sınıf politikaları üretmemenin ve hayata geçirememeye çaresizliğinin bir sonucudur. T. Kürdistanı'nda yürütülen savaşın umut edilen "demokratikleşme"ye olumsuz etkide bulunduğu ve engel olacağı anlayışından doğan kızgınlığın ifadesidir. Zaten PKK da, bu sağ konumdan kaynaklanan kızgınlığın terörizm suçlamasında ifadesini bulacak, onu teorileştirmeye yarayacak yeteri kadar materyal sunmaktadır.

Bu noktada, T. Kürdistanı'ndaki devrim süreci ile Türkiye devrimci sürecinin paralel olgunlaşmasının yollarını tıkayan, esas olarak PKK'nın savaşı değil, komünist ve devrimcilerin çoğunluğunun politik yetersizliği, şovenizm ve sağa düşme konumlarıdır.

Bize uygun politik taktiklerle, hem PKK'nın etkilenmesi ve ondan öte T. Kürdistanı'ndaki savaşın olumlu yönde geliştirilmesi hem de Türkiye ve T. Kürdistanı'ndaki mücadelenin birbirine bağlanması ve paralel gelişmesi sağlanabilir ve muhatabımız PKK ise kabul etmek lazım ki bu çok zordur. Ama aynı

zamanda komünist ve devrimci saflardaki ürkütücü sağa kayma, demokrasiye tapma eğilimleri, PKK'nın çıkardığı zorlukları nötralize edecek varolan olanakları kuvveden fiilen çıkaracak politikaların üretilmesine elvermemektedir. Ve tabiatıyla suçun hepsi PKK'ya yüklenmekte, çıkışsızlığın verdiği demokrasi hesaplarının bozulması ihtimalinin yarattığı kızgınlık içinde "provokasyon" ve "terörizm" çığılığı koparılmaktadır.

c) Eleştirilerin bir bölümü de bu savaşın olumlu sonuçlar getirmediği, faşist baskıları artırdığı, kitleleri sindirdiği veya zamansız patlamalara yol açacağı ve yenilgiyle sonuçlanacağı keskin öngörülerini nesnelikten uzaktır. Deyim yerindeyse falcılıktır. Böyle bir ihtimal mevcut değil midir? Mevcuttur. Ama bir ihtimal mevcuttur diye geleceğe şimdiden ambargo koymak ve devrimci çıkışları engellemek, çıkış için varolan olanakları kullanmamak, niyetsizliğin ifadesinden başka bir şey değildir. Herşeyi silahlı halk ayaklanmasına havale etmenin, ulusal kurtuluş mücadelelerinin özgül özelliklerini kavramamanın göstergesidir. Sömürgeci faşist baskıları artırdığı ve artıracığı doğrudur. Ama bu, bir devrimcinin tartışacağı şey olamaz. Çünkü mücadele her zaman her yerde karşı devrimci baskıyı kural olarak artırır. Özellikle egemen sınıfların egemenliğini tümüyle tehdit ediyorsa. Karşı devrimci baskının artmasını göze almadan mücadeleye atılmamak ya da karşı devrimci baskıyı artırmayacak mücadele yollarını aramak beyhude bir tavrıdır. Önemli olan karşı devrimci baskının artması değil, devrimci örgüt ve kitlelerin bu baskıyı göğüsleyip göğüsleyemediğidir. Mücadelenin buna elveriş vermediğidir. PKK'nın ve kitlelerin herşeye rağmen göğüslediği ortada değil mi? 250.000 kişilik askeri yığınağa karşı savaş üç yıldır sürüyor ve her geçen gün yaygınlaşıyor. Sömürgeci generaller bile zaferlerinin güç olmasının sebeplerini sayar-

ken bunu, İran-İrak savaşının yarattığını söylüyorlar ve hemen yanına PKK'nın içeride de belli bir desteğe sahip olduğunu ekliyorlar. Bu destek ortadan kaldırılmadan PKK'nın yok edilemeyeceğini söylüyorlar. "Aşiretlerin" PKK'ya verdiği desteğin ortadan kalkması için polisiye önlemlerin ötesinde uzun vadeli ekonomik-toplumsal önlemlerin gerektiğini ekliyorlar.

Kabul edilmeli ki, mücadeleyi sindirmek için uygulanan sömürgeci faşist baskılar kitlelerin tümünün ileri atılmasına yol açmıyor. Gerek PKK'nın hataları, gerekse feodal bölünmüşlük ve aşiret ilişkileri, işbirlikçi egemen sınıfların varlığı/yönetimi vb. nedenler kitlelerin bir bölümünün geriye dönmelerini veya işbirlikçi konumlar almasını getirmektedir. Ancak bu olgu esas olarak 1920-40'lı yıllardaki isyanlarda da böyleydi. 12 Eylül öncesinde de vardı. Şimdi de var. Bu savaşın doğrudan/zorunlu sonucu değil, bölünmüşlük vb. nesnel olumsuzlukların ve savaşın yürütülmesindeki hataların sonucudur. Bu da bize savaşın kendisini değil, PKK'nın

çıkarıyor. Ve olumlu sonuçlarını görmezden geliyorlar. Ama bu, ne olumsuz sonuçların ortadan kaldırılmasına yardımcı olur ne de olumlu sonuçlarını bir bütün olarak ileri adım atmak için kullanma perspektifi verir bize. Kanaatimizce, yapılması gereken bu olamaz. Böyle bir tavır tümüyle kendi günahlarımızı örtmek için, PKK'nın olumsuzluklarını şemsiye yapma tavrıdır. Komünistler, PKK'nın olumsuzluklarını eleştirmeli, onların giderilmesi için kendi olanaklarını seferber etme yolunda PKK'yı da zorlamalı ve bunları terk etmesi için yardımcı olmalıydılar. Ancak olumlu sonuçlarını Türkiye ve T. Kürdistanı'nda mücadelenin yükseltilmesi için mamulve yapmaktan da geri kalmamalıydılar. Bu bağlamda tavrımızın nasıl somutlanması gerektiğine yazımızın ileriki bölümlerinde değinmek üzere, olumluluk ve olumsuzluklarının genel bir tablosunu çizmek istiyoruz.

a) PKK'nın verdiği gerilla mücadelesi Kürt ulusal sorununun TC sınırları içinde ve ulus-

PKK'NIN BAŞLATTIĞI SİLAHLI MÜCADELE KÜRT ULUSAL HAREKETİNDE CESUR BİR ATILIMI İFADE EDİYOR

hatalarını eleştirme ve gidermesine yardımcı olma görevini yükler sadece.

T. KÜRDİSTANI'NDA
GERİLLA
MÜCADELESİNİN
OLUMLU OLUMSUZ
SONUÇLARI VE POLİTİK
GELİŞME İÇİN
SUNDUĞU OLANAKLAR

Komünist ve devrimci güçlerin önemli bir bölümü T. Kürdistanı'ndaki gerilla savaşını değerlendirirken, onun olumsuz sonuçlarını öne

lararası düzeyde meşrulaşmasına hız vermiş; politik, diplomatik, ideolojik yeni mevziler kazanılmıştır.

Kürt ulusal sorununun TC sınırları içinde burjuvazi ve kitleler nezdinde meşrulaşması, 1984 sonrası gerilla savaşıyla başlamıştır demiyoruz elbette. Ama kabul edilmelidir ki 1984 sonrası, muazzam bir adım olmuştur ve deyim yerindeyse bir üst düzeye sıçratmıştır. Üstelik sömürgecilerin kendilerinden en emin olduğu ve TC'de yenilgi koşullarının sürdüğü bir dönemdir. Bu başarıyı es geçmek için ya kör olmak lazım ya da sağ oportünist!

Bu atılım sonrasında Kürt ulusal sorunu gündemin temel maddelerinden biri olmuş ve böylece burjuvazinin tüm kesimlerinin terör dışında bir yol bilmedikleri ve ulusal sorunun çözümü için farklı bir politika öneremedikleri açığa çıkmıştır.

Burjuvazinin çeşitli siyasi eğilimleri, mevcut iktidarı bu sorun karşısındaki beceriksizliği dolayısıyla suçlamakta, bir kısım uygulamalarını eleştirmekte, böylece tereddütlere sebep olmakta ama farklı bir politika da önerememektedirler. Özellikle sosyal demokrat ve ilerici oldukları iddiasında bulunan partiler de en az gerici faşist partiler kadar şovenist ve sömürgeci konumlar almaktadırlar. Sosyal demokrat partilerin ne menem demokrat oldukları ayan beyan ortaya çıkmaktadır. Tabiiyatıyla burjuva partilerinin teşhiri ve güçlerinin erozyona uğraması için muazzam olanaklar doğmaktadır. Keza sosyal demokrasinin teşhiri ve ilerici güçler nezdinde tümüyle açığa çıkmasının koşulları olgunlaşmaktadır. Yeter ki biz doğru bir politika üretip bu faktörü değerlendirelim. Kitlelerin, bu gerçeği burjuva şovenist süzgeçten algılamasına engel olalım... Bunu yapamazsak gelişmeler elbette iki ucu keskin bıçak gibi bizi de kesebilir.

Bugün artık burjuva basını dahil, hayatın tüm alanlarında Kürt ulusal sorunu metazori bir şekilde açıkça tartışılmaktadır. Yeni ve olumlu eğilimler filizlenmektedir. Öyle ki sömürgecilerin kendileri bile bazı Kürt ulusal demokratik güçleriyle (Talabani, Barzani vb.) gayri resmi ilişkilere girmekte ve bu yolla başındaki belayı savmaya çalışmaktadır. Burjuva basını Kürdistan ulusal demokratik güçlerini detaylıca tanıtmakta, Kürt ulusal sorununu çeşitli yönleriyle ele almakta ve tabii bunların tümünü PKK aleyhine kullanmaya çalışmaktadır. Aydın çevrelerde ulusal soruna ilişkin çekingenlik yıkılmakta, Kemalist ve milliyetçi önyargılar zorlanmakta, olumlu yaklaşımlar yavaş da olsa gelişmektedir. Toparlayacak olursak sömürgeciler terör uygulamak dışında herhangi bir politik yaklaşım üret-

mede acze düştüğü halde, sorunun çözümü tartışmalarına engel olamamaktadırlar. Tartışmaların inisiyatifini çoktandır elinden kaçırmış bulunmaktadırlar. Sorun politik çevrelerin dışına taşmakta ve kitlelere mal olmaktadır.

Kürt ulusunun varlığını kabul etmeme, "dağlı Türkler" vb. resmi sömürgeci ideolojik çer-

maktadırlar. Artık hiç kimseyi ikna edememektedirler. Kürt ulusal sorunu, uluslararası platformlarda ilerici demokratik güçler nezdinde meşruluk kazanma dönemini çoktan aşmış, devletler ve uluslararası kuruluşlar nezdinde resmi kabul görmeye başlamıştır. Filistin sorunu gibi, Namibya sorunu gibi bir konuma doğru gidilmektedir. Çeşitli

PKK, DAYANDIĞI SOSYAL ZEMİNİN MORAL-İDEOLOJİK DEĞERLERİNİ BÜYÜK ÖLÇÜDE ÜZERİNDE TAŞIMAKTADIR

çevenin ne kadar temelsiz olduğu ve iflası genel bir kabul halini almış bulunmaktadır. Nazlı Ilıcak gibi gericisinden M. Ali Birand'a kadar çeşitli burjuva sözcüleri, sorunun artık adının konması gerektiğini, resmi ideolojik tezin bu koşullarda haklılık zemini için elverişli olmadığını söylemekte. Bu sözcüler, "T. Kürdistanı'nda Kürt halkı yaşamaktadır, ancak entegre olmuştur ve tüm haklara sahiptir" gibi yeni yaklaşımlar sunmaktalar.

Resmi kurumların içinde ve dışında eski ideolojik bakışın tartışılması artık vakayı adliye-dendir. Ancak henüz eski ideolojik çerçevenin yerine yenisini koymakta zorlanıyorlar. Çeşitli sömürgeci çevrelerin yeni bir çerçevede anlaşabileceklerini pek zannetmiyoruz. İşte burjuvazinin bu zaafı, onun ideolojik egemenliğinin yıkılması, dolayısıyla şovenizmin dayandığı saç ayaklarının çökertilmesi için elverişli bir durum sunmaktadır. Komünist ve devrimciler, ulusal sorun söz konusu olduğunda, şovenizmin ideolojik mahkumiyeti için tarihimizde hiç bu kadar büyük ama zorlu bir şans yakalayamamışlardır. Bunda PKK'nın yürüttüğü gerilla savaşının payını hiç kimse inkâr edemez!

Uluslararası planda da benzer gelişmeler olmaktadır. Sömürgeciler uluslararası platformlarda Kürt ulusunun varlığını inkâr yerine, haklarının sağlandığı, yurttaş olarak eşit oldukları savunmacı yoluna sap-

Kürt kuruluşları, Kürt ulusunun temsilcileri olarak, resmi ve yarı resmi tanınmakta, görüşleri ciddiye alınmaktadır. Öyle ki bir kısım emperyalist devletler, Kürt ulusal sorununun çözülmesiyle birlikte kendilerine de pay düşeceğinin hesaplarını yapmakta ve şimdiden buna uygun yatırımlara başlamaktadır. Bu durum elbette salt PKK'nın kazanımını değildir. Tüm Kürt, Türk, komünist, devrimci ve yurtseverlerinin kazanımıdır. Ancak PKK'nın payını inkâr etmek de devrimcilerin yapacağı şey değildir.

b) 1984 sonrası gerilla mücadelesi, sömürgecilerin Kürdistan'da yaptığı zulme bir cevap olarak görülmüş ve Kürt halkının geniş kesimlerince sempatiyle karşılanmıştır. Ancak etkisinin bu kadarla kaldığı söylenemez. Mücadele, ulusal siyasal uyanışa ivme vermiş, ulusal siyasal bilinci geliştirmiş ve geliştirmektedir. Bunun çeşitli görünüşleri gündelik hayatta hergün yansımaktadır. Sadık bir burjuva gazetesi, 35 yaşından aşağı Kürt insanının ve özellikle gençlerin, ne korucu olduklarını ne de askere yardım ettiklerini itiraf etmektedir. Keza birçok yetkili, bunların iç destekleri olduğunu, destekçilerinin gündüz köylü, gece "terörist kılıfına" girdiğini, bunun için de yakalanmalarının zorlaştığını söylemekte. Azçok politik olan Kürdistanlı unsurlar, soruna sessiz kalmamakta ve bunu çeşitli biçimlerde dile getirmektedirler.

SHP milletvekillerinin ziyaretlerinde dile getirilen ve bunların dile getiriliş biçimi, işkence vb. karşı daha cesur çıkışlar ve hak arama eğilimleri çeşitli göstergelerdir. Keza SHP'nin yerel unsurları ileri ve cesur tavırlar sergilerken, DYP ve ANAP'tan bazı unsurlar bile "askeri"yenin baskısından şikayetçiler. Diğer yandan ulusal-siyasal uyanışın en açık belirtileri, Avrupa'daki Kürt işçi ve gençleri arasında netçe gözlemlenmektedir. "Türk" komünist ve devrimci çevreleri daralır ve hızla bir erozyon yaşarlarken, Kürdistan ulusal demokratik güçleri sürekli kan kazanmaktadır.

c) 1984 çıkışı ve sonrası gerilla mücadelesi, sömürgeci kurumların T. Kürdistan'ndaki işgalci niteliğini, zayıflığını ve çaresizliğini dışı dokunur bir şekilde ortaya çıkarmıştır. Sömürgeci faşist diktatörlük, tüm "anarşiyi ezdik, bölücülük can çekiyor" laflarına rağmen, üç yıldır ikiyüzlü bin kişilik askeri kuvvetle Kürdistan topraklarını hallaç pamuğu gibi atmasına, binlerce yurtseverin tutuklanması ve işkenceden geçirilmesi, Kürdistan'ın açık bir hapisaneyeye çevrilmesi, "sınırların" tahkimi, özel timler, muhbir ağları, ödülleri, köy korucuları sistemi gibi akla gelebilecek her türlü sözümona tedbirle dahi yurtsever gerillaları püştürmemiştir. Kürdistan köylerini bombardimana tutmuş, süreksiz avları düzenlemiş ama bir sonuç alamamıştır. Sürekli yeni çareler aramakla birlikte sömürgeciler en yetkili ağızlardan çaresizliklerini kabul etmek zorunda kalmıştır.

İçişleri Bakanı Akbulut bir gerilla savaşıyla karşı karşıya kaldıklarını ağızdan kaçırıp "üç buçuk eşkiya" demagojisini kendisi ele verirken, kopan gürtülerin yerini şimdi generalerin nasıl bir gerilla savaşıyla cebelleştikleri ve işlerin zorluğu teraneleri almıştır. Ürüg, sorunun kolayca çözümlenemeyeceğini, İspanya ETA, İrlanda IRA gerçekliğinde olduğu gibi kabul etmemiz gerektiğini ve bu gerçekle beraber yaşamayı öğrenmemizin zorunlu olduğunu söylemek durumunda kalmıştır.

Sömürgecilerin aczi yanında ikiyüzlülükleri de yeterince belirginleşmektedir. T. Kürdistan'ın her türlü zenginliğinin yollarca nasıl talan edildiği, ama sosyal toplumsal hiç bir hizmetin götürülmediği ayan beyan ortaya çıkmıştır. Öyle ki Kürdistan'daki savaşı sömürgeciler lehine haber etmek ve yorumlamak için yazan her gazetecinin yazısı, nerede ise anlaşmalar gibi bu gerçeği dile getirmekle başlamaktadır. Artık çeşitli burjuva temsilcileri bu "ayıbı" örtmeyeceklerini anlayınca, birbirlerinin ve daha önkükilerin üstüne yıkmaya çalışmaktalar. Durumu kurtarmanın yolu olarak ve ikiyüzlülüğü örtmek için, GAP gibi incir yapıraklarını özel olarak reklam etmeye, öne çıkarmaya çaba sarfedilmektedir. Tüm demagojik savunmalara karşın, yapılp edilgenlerin; egemenliği pekiştirmeye yönelik askeri yol, telsiz, telefon ve benzerleriyle sınırlı kaldığı yine de saklanamamaktadır. T. Kürdistan'na yönelen ilgi, bütün sorunları en geniş kamu-

için, bütün yerine ikame etmek, bizim eleştiri yöntemimiz olmaz.

Şimdi PKK ve yürüttüğü gerilla mücadelesinin zaaf ve olumsuzluklarını tartışmamızı ilgilendiren yanlarına değinebiliriz. Bu değinme hem genel bir PKK eleştirisi olmayacak hem de tüm olumsuzluklarının tartışılmasını hedeflemeyecektir.

PKK esas olarak Kürdistan köylülüğünün ulusal-siyasal hareketidir. Köklü bir mücadele geleneğinin mirasçısı ve bu bağlamda süzölmüş tecrübelerin şekillendirdiği bir hareket değildir. Dayandığı zeminin moral-ideolojik değerlerini büyük ölçüde üzerinde taşımakta; geri, feodal ve aşiret ilişkilerinin, otoriterliğin üst yapıda güçlü olduğu bir toplumsal yapı temelinde dayanmakta ve buna uygun biçimde şekillenmektedir. Demokratizmin, sosyalist hümanizmin boy vermesine imkan verecek modern sınıf ilişkisi ve ilişkilerinin cılız olduğu, siyasi mücadele ile kan davalarının ve aşiret çatışmalarının içiçe geçebildiği, ulu-

PKK SAFLARINDA DEVRİMCİ ZOR ANLAYIŞININ YERİNİ RAHATÇA FEODAL İNTİKAMCILIK ALABİLMEKTEDİR

oyu bilgisi dahiline getirmektedir. Bu durum, sömürgeciliği teşhir için elverişli koşullar yaratmaktadır.

d) Son olarak PKK'nın ve eylem çizgisinin bu yazımız çerçevesinde değinilmesi gereken olumsuzluk, eksiklik ve hatalarını tartışmadan önce bizim tartışma yöntemimizi yönlendiren bakış açımıza açıklık getirmek istiyoruz.

1) PKK komünist değil, ulusal demokratik bir harekettir. Bir ulusal kurtuluş hareketidir. Onu ulusal kurtuluş hareketi olarak önce anlamak ve öylece eleştirmek durumundayız.

2) PKK'ya ve yürütülen gerilla mücadelesine yaklaşırken genel olanı ve aynı anlama gelmek üzere, bütünü göremeyip, onun bir parçası olan olumsuzlukları, bütünün mahkumiyeti

sal birliğin ve kişiliğin tümüyle biçimlenmediği, devrimciliğin çoğunlukla ulusal soyslaşmaya tepkiyle birlikte geliştirdiği koşulların ürünüdür. TKSP ve KÖİP gibi ulusal demokratik güçlerin tersine, Kürt aydınlarından ziyade, ağırlıklı Kürt köylülüğüne dayanan PKK'nın saflarında, bu haliyle devrimci zor anlayışının yerini rahatça feodal intikamcılık alabilmekte, daha doğrusu zaten gövdede varolan bu eğilim gücünü koruyabilmektedir. Söz konusu olumsuzluk, küçük burjuva otoriterliği ile tamamlanınca küçük burjuva merkezîyetçiliğinin kendisi dışında herşeyin kötü olduğu ve dolayısıyla yok edilmesi gerektiği anlayışına varabilmektedir. Bu olgu sadece PKK'ya has bir olgu değil, diğer birçok ulusal kurtuluşçu harekette görülen bir özelliktir.

Kabul edilmelidir ki ulusal kurtuluş hareketleri ortaya çıktıkları koşulların, dayandıkları zemin ve gücün ifadecisi olmaktan çok ileri gidemezler. Onların sınırlılığını belirleyen budur. Ermeni komitacıları, Bulgar ya da Yunan çetecileri ya da söz gelimi Ömer Muhtar hareketine bakıldığında bu özellikleri çarpıcı bir biçimde görebiliriz.

Bu haliyle dayandıkları zemin, ileriye doğru dönüştürücü, yeni ideolojik moral değerlerle

emperyalizmi vb.) yenmenin yolu oportünizmi ve revizyonizmi yenmekten geçer, doğru anlayışın küçük burjuvaca kavranmasıyla birleşince sonuç hiç de iç açıcı olmamaktadır.

Ancak bu çarpık bakış salt PKK'ya mahsus değil ki. Aynı olumsuzlukları Lübnan ilerici güçlerinin pratiğinde, hem kendi aralarındaki sorunların çözümünde hem de kitlelere yönelik tavırlarında görebiliriz. Keza Afganistan'da Karmal-Amin ça-

diyen TKSP'ye saldırınca terörist ilan ederiz. Bunun adı oportünizm değilse nedir? Biz böyle derken aklımıza şu da takılmıyor değil. PKK'yı bu zaafardan dolayı terörist ilan eden bayların "Kemalistlerin onbeş yoldaşımızı katletmelerine karşın M. Kemal'e ilerici demeye devam etmelerini ve onun önderliğindeki ulusal kurtuluş hareketini destekleme çizgisini sağlamalarını" anlayamıyoruz.

Konumuza dönersek, PKK'nın köy korucularına karşı mücadelesi ikna, vazgeçirme vb. yöntemleri yanında şiddeti kapsadığı ölçüde doğrudur. T. Kürdistanı'nda işbirikçiliğin kurumlaşmasına yol verecek yöntemleri kullanmaktan sakınmakla beraber, bu kurumlaşmaya asla izin vermemek gerekir.

Bunun için kullanılacak şiddete, sivil halka karşı savaş adını yakıştırırsak, Güney Afrika'da muhbirlerin ve Botha rejiminin işbirikçilerinin yakılmasını açıklayamayız ve savunamayız. Ama bu şiddetin kadın, çocuk demeden silahsız masum insanlara yönelmesini kural olarak asla onaylamıyoruz. Bu noktada önemli olan, onaylamama tavrının burjuvazinin demagojisini boşa çıkaracak ve PKK'yı ikna edecek biçimde hayata geçirilmesidir. Söz konusu yanlış şiddet kullanımı tavırları karşısında, Filistin Komünist Partisi, Halk Cephesi ve Demokratik Cephe'nin politikaları ve Filistinliler-arası savaşta gösterdikleri yol, az çok yapılması gerektiğinin ne olduğunu yeterince göstermektedir.

TÜRKİYE VE TÜRKİYE KURDISTANI DEVİRİM SÜREÇLERİ ARASINDAKİ FARKLILIKLAR

T. Kürdistanı'ndaki gerilla mücadelesinin doğruluğunu savunurken, T. Kürdistanı devrim sürecinin özgüllüğünü belirtmiş ama kısaca değinerek geçmiştik. Tezimizi temellendirirken, çıkış noktamızın daha açık anlaşılabilmesi için sürecin özelliklerini ve Türkiye devrimci süreci ile farklılıklarını açmak gerektiği inancındayız. Ancak bunu yaparken amacımız

ŞİDDETİN SİLAHSIZ MASUM İNSANLARA YÖNELTİLMESİNİ KURAL OLARAK ASLA ONAYLAMİYORUZ

geliştirici olmamıştır. PKK'nın durumu da budur. Dayandığı Kürt küçük burjuva zeminini Marksist lafzıyla tamamlayıp kendi ideolojisi haline getirmiştir. Üstelik gerçek anlamda siyasi kimlik kazandığı dönemde, varlığını koruduğu Ortadoğu ortamının tüm kötü özelliklerini de benimsemiştir. Zaten buna açık ve hazır. Böyle bir PKK'nın, gerilla mücadelesi yürütürken aynı zamanda her türlü olumsuz eğilimi gösterebileceğibilinmelidir. Bunu, PKK'nın zaafalarını hafifletmek ve affedilir kılmak için söylemiyoruz. Aksine ortadan kaldırmanın yolunu bulmak ve bu konuda PKK'ya yardımcı olmada onu anlamak için söylüyoruz.

PKK'nın eylem çizgisindeki olumsuzlukların en önemlilerinden biri, şiddeti kullanım biçimidir. Şiddeti kullanımındaki sakatlık, hem devrimci şiddetin içeriğini kavrayamamaktan ve küçük burjuva radikalizminin herşeyi şiddetle çözmeye anlayışından, hem de düşman kategorisine ilişkin antimarksist görüşlerinden kaynaklanmaktadır. PKK'nın sözlüğünde, ideolojik politik mücadelenin temel aracı şiddettir. Bu ideolojik yapı, düşmanın tanımlanmasında da çarpık yaklaşımlara yol açmaktadır. Kurtuluş mücadelesine geniş anlamıyla engel olan herkes düşmandır, kaba genellemesi; faşizmi (veya sömürgeciliği,

tişmasını, Etiyopya-Eritre çatışmalarını, Yemen'deki "iç savaş" ve Filistinlilerin kullandığı bazı yöntemleri (Münih olimpiyatları baskını, otobüs bombalamalarını) ve kendi aralarındaki sorunların çözümünde şiddeti kullanım biçimlerini popüler benzer örnekler olarak sayabiliriz. Kaldı ki Türkiye devrimci hareketinin tarihi de pek parlak sayılmaz.

Söz konusu olumsuzluklar elbette devrimci güçlere zarar vermekte, emperyalizmin ve sömürgecilerin elinde demagojik malzeme olmakta, bizi kitleler karşısında zor duruma düşürmektedir. Ama sorunun çözümünün PKK'ya provokasyon çizgisi ya da terörist demekle sağlanabileceği inancında değiliz. Böyle bir tavır muhatabımızı tümüyle karşıya itmek, kulaklarını bizim her dediğimize kapatmak ve olumsuzluklarını kemikleştirmekten başka bir sonuç vermez.

Komünistler, komünist olmayan ilerici devrimci güçlere karşı mutedil, arkadaşça ve dostça, etkileyici ve düşündürücü bir tavır takınmak zorundadırlar. Üstelik seçmeci ve çifte standartlı olmadan. Yoksa Talabani'nin IKP kamplarını basması ve iki MK üyesi ile onlarca gerillasını imha etmesi karşısında sesimizi çıkarmaz, Talabani'yi hâlâ sosyalist olarak nitelermeye devam eder, fakat PKK kendisine ajan polis örgütü

ağırlıkları göstermeye çalışmak olacağı için, ortak unsurları da kapsayacak bütünlüklü bir tablo çizmeyeceğiz.

Türkiye demokratik halk devrimi süreci ile Kürdistan ulusal demokratik devriminin işçi sınıfının öncülüğünde ve Türkiye halk güçleri ile Türkiye Kürdistanı ulusal demokratik güçlerinin ittifakı çerçevesinde birleştirilebilirliği, tek mecrada yürütülebilirliği, programatik yaklaşımımızın esas içeriğini ifade eder. Ancak içerikte farklılık taşıyan nitelikler ve biçimler de ortaya çıkabilir. Farklılıklar görmezden gelinemez. Özellikle biçim farklılıklarının önemli bir sorun olduğu, gün geçtikçe daha da belirginleşmektedir. Komünist ve devrimciler, sosyal şoven şartlanmaların etkisi altında ideolojik politik yetersizlikleri yüzünden bu farkları görmemişlerdir. Görmemekte direktmektedirler. T. Kürdistanı tarihinin yanlış bilinmesi/yorumlanması ve tarihsel eğiliminin ne olduğunun ve günümüz koşullarında kendini nasıl açığa vurabileceğinin sezilememesi, vulgar bir ulusal sorun politikasını beraberinde getirmiştir.

1920-40 arasındaki isyanlar ve bu isyanların dinamizminin varlığını ne ölçüde koruduğu, yeterince analiz edilmemiştir. Sadece bu dinamik değil, sömürgeci egemenliğin sonuçları ve bu sonuçların devrim sürecinin şekillenmesinde etkileri yeterince kavranamamıştır. Sosyal şovenizmin ulusal sorunu misak-ı milli sınırları içinde sosyalizmin çözeceği bir sorun olarak görmesi, yakın tarihin bir olayı olarak, örneğin Irak Kürdistanı'ndaki 1974 deneyinin kaale alınmasını bile engellemiştir. T. Kürdistanı'nda uzun yıllar süren kapitalist entegrasyon, ulusal toplumsal kişilik/kimlik zayıflığının sonucu olarak T. Kürdistanı gündeminin belirlenmesinde Türkiye'nin ağırlıklı etkisi, kendi dinamiklerinin kavranmasına imkan vermemiştir. Tabiiyle üretilen politikalar, gelişmelerin gerisinde ve daha çok "muhafazakar" bir tavır beraberinde getirmiştir. Halbuki T. Kürdistanı'nda ulusal-toplumsal kimliğin şekillenmesi ve uyuşma birlikte hem sömürgeci

egemenliğin biçimi yeni özellikler kazanıyor hem de buna paralel olarak ulusal demokratik mücadele yeni biçimlere zorlanıyor ve zorlanmaktaydı.

Sömürgeci egemenliğin yeni biçimler kazanmasının ilk görünüşleri, Ecevit'in meşhur 1978 tatbikatı Köy-Koop ve Köye Ulaşım Projeleri ile Kürdistan'daki askeri aparatın ve alt yapısının yetkinleştirilmesi vb. ile kendisini göstermiştir. Eskiden varolan biçimlere bölge valiliği, asker veya emekli askerlerin Kürdistan valiliklerine atanması gibi yeni girişimler de ekleniyor, böylece egemenlik biçimi ve yöntemlerindeki farklılık daha da belirginleşiyordu. Ulusal demokratik hareketin mücadelesi de buna uygun yeni yöntemler kazanıyordu. Silahlı mücadele, kitle hareketini tamamlayacak biçimde hızla kavranıyor ve hayata geçirilmeye çalışılıyordu. Ancak aynı zamanda Türkiye'de faşist teröre karşı silahlı mücadelenin sertleşmesi, bu olgunun farklılığının görülmesini engelliyordu.

Sömürgeci askeri faşist diktatörlük, bu görünüşlerin netleşmesini hızlandırdığı halde varolan ağır koşullar ve yenilgi şartları netleşmenin kavranmasına izin vermedi. Askeri faşist diktatörlüğün görülmesini engellediği farklılaşma, şimdilerde

lefetin baskısı ve uluslararası platformların etkisi ile birleşince, belli tavizler verildi ve sözümona demokrasiye geçildi. Her ne kadar 12 Eylül'ün tesis ettiği tüm kurumlar ayakta ise de, bu kurumlaşma parlamentarizm perdesi arkasına çekilerek kısmi yumuşamalarla demokrasi görüntüsü yaratılmaktadır. Öte yandan halk güçlerinin ve burjuva muhalefetinin baskısıyla varolan çerçeveye daha bugünden zorlanmaktadır.

Türk halkına reva görülen bu demokrasi çerçevesi üzerinde çeşitli burjuva güçler esas olarak anlaşmış görünüyorlar. İtirazların çoğu öze değin değildir. Emperyalistler de Türkiye burjuvazisinin sözkonusu yönelimini onaylamaktadırlar. Emperyalistlerin varolan itirazları artık ambalaja ilişkin pazar olsun kabilinden itirazlardır.

Cuntanın planlarının iflasi ile birlikte ortaya çıkan durum ve göstermelik de olsa zorlanılan yumuşama, halk güçlerinin canlanmasıyla birleşince az çok demokratik muhalefet olanakları açılmaktadır. Kitleler ekonomik-demokratik ve siyasi talepler uğruna sahneye inmekte; burjuvazi bastırma çabalarıyla birlikte durumu bir yarıyla sineye çekmek zorunda kalmaktadır. Demokratik basın yeni mevziler kazanmakta, işçi sınıfı

KÜRDİSTAN'DA DEVRİMCİ MÜCADELE ESAS OLARAK SİLAHLI BİÇİMLER EKSENİNDE ŞEKİLLENECEKTİR

kendini açıkça göstermekte, mücadelenin nesnel koşullarının ne olduğu ve bu koşulların dayattığı biçimlerin ne olması gerektiğine ilişkin ip uçlarını yeterince vermektedir. Özellikle 1983'ten sonra belirginleşen sözkonusu çizgi şu özellikleri taşıyor:

Askeri faşist diktatörlüğün yönetim planlarının "demokrasi görüntülü" olduğu biliniyor. Bu planlarda 1983'te ortaya çıkan gedikle birlikte gelen hızlı iflas şöyle bir tablo ortaya çıkardı ve diktatörlüğün iflasi, iç muha-

sendikal çerçeveyi zorlamakta, öğrenci gençlik akademik demokratik haklarını elde etmek için ileri adımlar atmaktadır. Aydınlar daha cesur konumlarda yer tutmaktadır. Bütün bunlar mücadelenin geliştiği gelişeceği esas hattı kısa vadede de olsa koşullandırmakta, devrimci demokratik güçlerin yönelimini ve görevlerini belirlemektedir. Nesnel koşulların ve bu koşullarda filizlenen dinamiklerin önümüze koyduğu sorunlarla uğraşmak, kitleleri bu çerçevede savaşa sokmak gereği, mücadele yön-

tem ve biçimlerinin ağırlıklı unsurlarını göstermektedir. Bu sadece teorik olarak böyle değil, bizzat mücadele sürecinde belirlenen tartışma konularının, öne konulan görevlerin ve pratiğin gösterdiği kadarıyla böyledir. Görünen odur ki, Türkiye'de bugün ve yakın vadede devrim sürecinin ağırlık unsurlarını kitle hareketi belirleyecektir.

Halbuki sömürgeci faşist egemenliğin T. Kürdistanı'nda aldığı ve almakta olduğu biçim, hayli farklılık arz ediyor ve bu farklılık süreklilik eğilimine sahip bulunuyor. Diktatörlük Türkiye'de demokrasi örtüsüne gerek duyarken, T. Kürdistanı'nda "Askeri işgal" yönetimini kurumlaştırmış ve her haliyle kendine özgü yönetim biçimini adım adım tesis etmektedir. Sıkıyönetimin varlığı, T. Kürdistanı'na özgü yönetimin yeni düzenlemelere gerek duymadan uzun süre sürdürülmesini sağlamıştır. Tipik durumu tarif etmesi açısından, "Türkiye'ye demokrasi, Kürdistan'a askeri işgal yönetimi" diye nitelediğimiz bu olgunun belirgin özellikleri, askeri organizasyonun çerçevesinde kendini gizlemiştir.

Ama sömürgeci devletin tüm kurumlarının ve politikalarının sıkıyönetim eliyle tekleşmiş ol-

rolü altındadır. Kaldı ki, bu durum köy korucuları, sınır köylerinin boşaltılması, zorunlu göçler, sınır boyunda belli bir alan içinde hayvan ve ürün miktarının sınırlandırılması, 2. Ordu'nun T. Kürdistanı'na kaydırılması, sivil devlet aygıtının klasik vilayet bölünmesi yerine güvenlik aygıtı ile birlikte tekleşmesi ve özelleştirilmesine uygun arayışlar ve planlar, özel savaş timleri, T. Kürdistanı'nda görev yapacak memur polis ve öğretmenlerin özel seçilip kurslardan geçirilmesi ve nihayet T. Kürdistanı için özel bir kolordu gibi sistemlerle tamamlanmış ve tamamlanmaktadır. Daha ötesi, bu özel yapılanmaya T. Kürdistanı için özel TV kanalı, özel bir öğretim sistemi gibi öneriler eklenmektedir. Keza Sadi Koçtaş'ın durup dururken ABD'nin federalleşme önerisini gündeme getirmesi de öyle tümüyle boşa söylenmiş avare lafı değildir. Bütün bunlar çok ciddi olgulardır ve sürecin belirlenmesini kökten belirlemektedir.

Denebilir ki, bu şekillenmeye PKK'nın gerilla mücadelesi sebep oldu. Bu, hem eksik bir tanım olur hem de hiç bir şeyi ifade etmez. PKK'nın mücadelesi nesnel ve tarihsel olarak varolan eğilimi sadece görünür kılmıştır. Bu bağlamda PKK'nın

daha belirgin sebepler olduğunu söyleyebiliriz. Sömürgeci faşist diktatörlüğün T. Kürdistanı'ndaki vahşi saldırılarının kitlelerle devletin düşmanlaşmasının boyutlarını derinleştirdiği, (ki anayasa referandumundaki boykot ve hayır oyları göstergelerden birisidir) diğer parçalardaki mücadelenin ulusal siyasal bilincin gelişmesine etkide bulunduğu ve T. Kürdistanı'nda mücadelenin yükselişi için elverişli olanaklar yarattığı, misak-ı millinin tehlikeye düşeceği ihtimalinin her an varolduğu bu koşullarda başka birşey olamazdı zaten.

Sömürgeci faşist devlet, sözkonusu koşullarda, ulusal demokratik taleplerin dile getirilmesine asla rıza gösteremezdi. Ve Türkiye'de demokratik muhalefete karşı aldığı tavıra benzeri bir tavır almazdı. Ne ideolojik ne de politik olarak ulusal demokratik talepleri hazmedemezdi. Hele Kürdistan'ın diğer parçalarındaki bazı toprakların doğal ve tarihi olarak esasen misak-ı milli içinde olduğunu iddia ediyor ve sözümona bu tarihi haklarını uygun bir fırsatta geri almak planını hazır bekletiyorlarken. Üstelik Kürdistan'ın SSCB ve Ortadoğu'ya yönelik önemli konumu dolayısıyla emperyalistlerin her türlü pervasızlıkta ve tavizsizlikte kendisini destekleyeceğini biliyorken... (Emperyalistlerin "sınır ötesi" hareketlere karşı tavrı hatırlansın).

T. Kürdistanı'nda gelişecek demokratik bir muhalefet, ulusal demokratik talepler etrafında sahneye ineceğine göre, sahneye inecek ulusal demokratik güçlere karşı, (belirttiğimiz faktörler unutulurken) sömürgecilerin Türkiye'de muhalefete karşı gösterdiği tepki gibi bir tepki beklemek siyasi körlüktür. Söylediklerimizden demokratik siyasi sorunlar etrafında silahlı olmayan mücadele biçimlerini dışladığımız anlamı çıkarılamaz. Ama mücadelenin silahlı biçimler ekseninde etrafında şekilleneceğini gösterir. Mücadele sürecinin üzerinde geliştigi ve gelişebileceği tarihsel-toplumsal yasallığın böyle olduğu gözönüne alınırsa, hem sömürgecilerin yönelimi, hem de ulusal demokratik güçlerin görevleri açığa

KARŞIDEVRİMCİ BASKIYI ARTIRMAYACAK MÜCADELE YOLLARI ARAMAK, DEVİRİMCİ MİLİTANLARIN DEĞİL, BEYHUDE AYDINLARIN TAVRIDIR

ması yanıltıcı olmamalıdır. Nitekim sıkıyönetimin kalkması gündeme gelince özel sömürgeci kurumlaşma, diğer unsurlarıyla da kendini dayatmaktadır.

Öncelikle yönetim biçimindeki farklılıklara değinmek istiyoruz. Sömürgeci ordu T. Kürdistanı'nda ikiyüzlü bini aşkın mevcudiyeti ile açık bir işgal pozisyonundadır. Hemen tüm yerleşim birimleri, üretim, eğitim, toplumsal kurumlar, devlet aygıtı, doğrudan bu işgalin gereklerine uygun olarak sürekli hareket halindeki ordunun kont-

savaşımlı özel şekillenmeye yol açtı, yoksa nesnel tarihsel eğilim mi PKK savaşına yol açtı tartışması tavuk-yumurta saçmalığına düşmekten başka birşey olamaz. Kaldı ki, PKK'nın savaşı buna yol açmış olsa bile, nesnel dinamiğin esas yönünün bu olduğunu ve mücadele yükseldikçe bunun açıkça netleştiğini göstermiyor mu? İşte 1900-40 isyanlarının deneyleri! İşte Irak Kürdistanı deneyi...

Anlatmaya çalıştığımız gelişmenin zorunlu olduğunu söylemek için bu deneylerden çok

çıkması olur.

İşte nesnel ve öznel koşullardaki bu farklılıklar, Türkiye ve T. Kürdistanı'nda devrim süreçlerinin birbirinden farklılıklarını gerekli kılmaktadır. Mücadele biçim ve yöntemlerindeki bu farklılıklar ne kadar sürebilir ve nasıl çakışabilir? Bu, birçok faktöre birden bağlıdır. Ama bu demek değildir ki her iki ülkedeki mücadele süreci bugünden birbirine bağlanamaz ve etkileşim içinde ortak görevler etra-

distanı'nda istediği gibi at koşturacak, hem de Türkiye'deki demokratik canlanmayı boğmaya elverişli gücü bulacaktır. Sömürgeci güçlerin elinden bu silahtı almamız. Onu kullanılmaz hale getirmemiz T. Kürdistanı'ndaki mücadeleye muazzam bir destek olurken, Türkiye'deki devrimci demokratik mücadeleye de ivme kazandıracaktır. Bugün sömürgecilerin T. Kürdistanı'ndaki egemenliğini kitlelere kabul ettirmesinin temel daya-

masına bağlıdır. Nasıl ki T. Kürdistanı'nda köy koruculuğuna karşı mücadele önemli bir görevimizse, Türkiye şartlarında da uygun bir biçim bulunarak bu tür işbirlikçi kurumların kurulmaması ve kaldırılması savunulmalıdır.

Keza işçi sınıfı Kürdistan'da "sömürgeci orduya yazılmayın" şiarını atarken, T. Kürdistanı'nda aşiret feodal bölünmüşlüğe karşı mücadele ederken Türkiye'de de Kürt ulusunun demokratik taleplerinin haklılığı ve devam eden mücadelenin anlamı hakkında Türk halk kitlelerini aydınlatmak ve demokratik eğilimlerini sağlamak birincil görevimizdir. T. Kürdistanı'nda savaş birlikleri kurup savaşa atılmaya çalışırken, Türkiye'de gerilla savaşına lojistik -maddi ve moral destek kampanyaları örgütleyip kitlelere mal etmekle yükümlüüz.

Biliyoruz, reformist ve revizyonistler bütün bunlara dudak bükceklerdir. Ama işte Türkiye komünist ve devrimci hareketinde bu anlayış etkili olduğu müddetçe her iki ülkedeki mücadele sürecini birleştirmek kuru bir hayal olmaktan öteye gitmeyecektir. Türk ve Kürt halkları arasında güvensizlik dağlarının yükselmesine fırsat tanımamalıyız.

ULUSAL SORUNA YAKLAŞIMDA ÇARPKILIKLAR ÜZERİNE KISA DEĞİNİMLER

Türkiye komünist ve devrimci güçlerinin duçar olduğu reformizm-ekonomizm hastalığı ve sosyal-şoven kalıntıları, daha önce belirttiğimiz gibi, sürece global bakılmasını engellemektedir. Doğrusu marksizm-leninizm lafzı da bu yolda kılıf olabilmekte, gelişmenin mutlaka Türkiye merkezli olması gerektiği, Kürdistan'daki atılımların ancak Türkiye'deki ilerlemeye bağlı sağlanabileceği statik anlayışı, marksizmin yerine geçirmektedir. Dolayısıyla özgüllüğün yarattığı dinamikler görülmek istenmemektedir.

Reformizm ve sol radikalizm ise Kürdistan'daki mücadelenin

DEMOKRATİK SİYASİ SORUNLAR ETRAFINDA SİLAHLI OLMAYAN MÜCADELE BİÇİMLERİNİ DİŞLAMIYORUZ

ında bir çakışma sağlanamaz. Aksine bizce olanaklıdır. PKK'nın gerilla mücadelesi, her iki ülkenin devrim süreçlerinin paralel gelişip olgunlaşmasına engel değildir. Yeter ki komünistler ve işçi sınıfı gerekli mücadeleyi yapabilsin. Her iki ülkede de mücadelenin önderliğini ele geçirebilsin. Ve yeter ki ortak mücadeleyi tüm zenginliği içinde kotarabilecek ittifakları yaratabilsin.

GÖRÜLEN TEHLİKE VE GÖREVLERİMİZ

Şayet gerekli ittifaklar gerçekleştirilemez ve T. Kürdistanı'ndaki mücadeleye ile Türkiye'deki devrim sürecini birleştirebilecek politikalar üretilemezse, sonuç halklarımız için tam bir tuzak olacaktır.

T. Kürdistanı'nda gerilla savaşı sömürgeci egemenliğin vahşetini gözönüne serdiği gibi, burjuvazinin şovenizmi azdirmasına da imkan sağlamaktadır. Komünist ve devrimci güçler yeterli uyanıklığı gösteremez ve devrimci bir tutum alamazlarsa, burjuvazi şovenizmi kullanarak kitleleri aldatabilir. Türk halkının milliyetçi önyargılarını kendi vahşetine destek yaratmak için kıskırtabilir. Zaten bugün de olan budur. Böylece burjuvazi kitleleri kendine yeniden ve daha sıkı bağlayarak hem T. Kür-

nağı şovenizmdir. Bu dayanak aynı zamanda militarizmin ve faşizmin ideolojik harcıdır. Onu çöktüğümüzde sömürgeciler tam bir iflasa ve çıkmaza sürüklenecektir.

İşte bu moment, iki devrim sürecinin birleştirilmesinin şartlarını olgunlaştıracaktır. Sömürgeci faşist diktatörlüğe karşı yükselen ulusal demokratik mücadeleye desteğimiz ve şovenizmi teşhir ekseninde somut, zengin, dışı dış bir politika iki halk arasındaki güveni pekiştirmekle kalmayacak, her iki devrim sürecinin organik ilişkileri bu politikalar çerçevesinde güçlenecektir. Nihayet birlik gelişmeleri sağlanabilecektir. Kabul edilmelidir ki bu çok zor bir görevdir. Ama kanaatimizce Türk ve Kürt komünistlerinin önündeki temel görevlerden biri budur. Gerekerli yerine getirilmezse sömürgecilerin kazanacağı açıktır. Sömürgeciler kitleleri yeniden kendine bağlayabilecektir. Çeşitli burjuva ve küçük burjuva siyasi eğilimleri milli dava uğruna birleştirerek, faşist diktatörlüğü güçlendirecektir. Ordunun saflarında Kürt halkı üzerine sürdüğü binlerce genci, savaş koşullarının elverişli havası içinde, şovenizm zehiri ile zehirleyerek faşist tabanın güçlenmesine çalışacaktır.

Bu tuzağa düşülmemesi, sömürgeci zulmün lanetlenmesinin ötesinde pek çok atılımın yapıl-

Türkiye'deki siyasal demokrasi mücadelesini kolaylaştırmayıp ona ket vuracağını açık ya da gizli varsaymaktadır. Halbuki Türkiye'de gerçek kazanımlar, her zamankinden daha fazla T. Kürdistanı'nda atılacak adımlara bağlıdır. T. Kürdistanı'ndaki mücadelenin Türkiye'deki mücadeleye bağlı olarak gelişmesi gerektiğinde ayak diremek ve Türkiye'deki mücadeleyi ivmelendirmek için sunduğu ola-

ti kalmayanları elbette bir tarafa bırakıyoruz. Hiç kimse birşey yapmadı demiyoruz. Ama bizim tartıştığımız bundan öte ve yazımızın geçtiği kısımda bazı ipuçlarını verdiğimiz özel taktik ve görevlerin ne kadar kotarılabildiğidir. Biz sadece sömürgecileri lanetlemek ve Kürt halkının haklı savaşını desteklediğimizi söylemekle yetinmeyiz. Asıl görevimiz, Türkiye'de ve T. Kürdistanı'nda kitlelerin en

niteleyip yazımızın geçen kısımlarında eleştirmiştik.

TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun, Güneş ve bazı basınla röportajları da sansürsüz veri sayılabilir. H. Kutlu, ulusal sorun söz konusu olunca, bir torba dolusu boş laftan sonra asıl söyleyeceklerini, PKK'yı terörist ilan ederek ve terör eylemlerine karşıyız diyerek ifade ediyor. Yeteri kadar açık değil mi? Kaldı ki bayımız bununla da yetinmeyip, sorunun, bir toprak sorunu "olmadığını" ekliyor ve böylece "misak-ı milli"nin ne yaman bir savunucusu olduğunu gösteriyor. Alınları Dergisi'nin 6. sayısındaki bir yazının, (aynı mantığın ürünü) bugün Kürt sorununu çözmek adına terör uygulayanları onaylamıyoruz", "ama bu bahane edilerek halk üzerine baskı uygulanmamalıdır", "ve hiç bir gerekçe halk üzerinde yoğunlaşan baskıyı haklı gösteremez" cümleleri utanç duyulacak mantığı yansıtıyor. Türkçeye tercüme edersek "terörist PKK'ya ne yaparsanız yapın ama bu bahaneyle halka baskı yapmayın" deniyor. Bubu söylenenler bırakılın namuslu bir demokratın, H. Kutlu'nun yaşadığı memleketlerdeki liberallerin tavrı bile olamaz. Böyle bir mantığın şekillendirdiği politika, ambalajı ne olursa olsun en hafif deymi ile sosyal şovenizmdir. Ve Türk halkıyla Kürt halkının mücadele birliğine değil, güvensizliğin gelişmesine hizmet eder.

1937'de Ankara hükümeti Dersim bölgesinde Kürt aşiretlerinin yeni bir gerici ayaklanmasını bastırmakla uğraşırken, Türkiye komünist ve devrimci hareketin saflarındaki sosyal şovenizmin ebeliğini yapan TKP, bugün de ambalajı farklı olmakla birlikte, aynı misyonu yürütmeye devam ediyor.

Diğer veriler daha çok yasal yayınlarda söylenenlerle sınırlı. Bu durum bir şanslılık da olsa ve isabetli olmasa da, yasal yayınların yansıttığı anlayışları az çok bildiğimiz ve bu anlayışların özel bir taktikleri olsa mutlaka duyacağımız için fazla yanlışlık yapmış olmayız kanaatindeyiz. Bu haliyle yasal yayınları veri olarak kullanmakta sakınca

TKP, SOSYAL ŞOVENİZMİN EBELİĞİNE DEVAM EDİYOR

nakları görmemek eğilimi güçlüdür. Bu eğilim nereden kaynaklanırsa kaynaklansın marksist-leninist konumdan uzaklaşmaktadır. Zararını da Türk ve Kürt halkı beraberce çekecektir. Ufkunu burjuva demokrasisi için mücadeleyle sınırlayanlar ve devrimci konumlar benimsemesine rağmen dinamiklerdeki değişkenliği görmeyip ulusal dar görüşlülüğü aşamayanlar bunun sorumlusudurlar.

Türkiye'deki mücadelenin gelişiminin ve ileriye sıçramasının büyük ölçüde Türkiye Kürdistanı'ndaki kazanımlara bağlı olduğunu (tersi de doğru) kavrayamayanlar, sömürgeci faşist diktatörlüğün "Türkiye'de demokrasi T. Kürdistanı'nda sömürgeci işgal yönetimi" politikasını açığa veya zımnen onaylamış, hadi en hafif deyişle söyleyelim; sineye çekmiş görüyorlar.

Bu söylediğimizi ağır bir suçlama olarak değerlendireceklere, komünist ve devrimcilerin çoğunluğunun ne dediklerine bir daha bakmalarını söylemekten başka yapacağımız başka birşey yok.

Uzun boylu delillere gerek kalmadan komünist ve devrimcilerin çoğunluğunun üç yıldır süren gerilla mücadelesine ilişkin genel geçer şeyler söylemenin dışında özel bir taktik belirlemedikleri ve canlı olarak pratiğe geçirmediklerini özületerek kabul etmek durumundayız. Terörizm diye suçlamaktan böyle muzır şeyler düşünmeye vak-

geniş kesimlerini bu savaşta sömürgecilerin karşısında saflaştırarak özgül politikalar üretmektedir.

Şimdi son olarak biraz önce kabaca genellemesini yaptığımız hastalıkların bazı görünümüne değinip yazımızı bitirmek istiyoruz. Söz konusu hastalıklara daha çok eldeki bilgilere bağlı olarak kısaca değineceğiz. Yoksa ulusal soruna ilişkin kapsamlı eleştirilerde bulunmayacağız.

Elimizdeki en sansürsüz veri, TKP imzalı bir metindir. Bu metnin ulusal sorun çerçevesinde genel bir açıklama olmadığını, ağırlıklı PKK eleştirisi olduğunu ama eleştiri sahiplerinin mantığını yeterince yansıttığını görüyoruz. PKK'ya duydukları tepki o kadar yoğun ki, neredeyse onu her türlü melanetin sorumlusu yapacaklar. PKK'ya bu kadar saldırıdan sonra "sorunun asıl yönünü açıklarken" bildik politik önerilerde bulunmaktan öte birşey dedikleri yok. Buna karşın dünyanın kapitalist ülkelerinin çoğunda ya da hiç birinde aynı şey söylenebilir. Yiğınların temel istemleri uğrunda gelişen mücadeleye yol göstermek, onu geliştirmek ve kitlesel politik amaçlı eylemler düzeyine tırmandırılmasına öncülük etmek öngörüsü, söz konusu olan T. Kürdistanı olunca hiç bir somut muhteva içermemektedir. Kaldı ki, daha sonra gelen cümle asıl mantığı ifade etmektedir. Bu mantığı, merdivenci ekonomist anlayış olarak

görmüyoruz. Kaldı ki yasal yayınlarda herşeyi göze alarak söyleyecekler. Ulusal sorun, ne kadar duyarlı olunduğunun ve komünist cesaretin gerçek bir kıstasıdır. Ne yazık ki, elimize geçen yasal yayınlarda, sorunun önemine uygun duyarlılığı görmüyoruz. Bu duyarsızlığın sebebi olarak, komünist ve devrimci hareketin soruna bakışındaki yanlış anlayışlar elbette etkili ama bunun yanında, altı yıl geçtik anlamda siyasi faaliyette bulunmaktan, sesini kitlelere duyurmaktan sonra kavuşulan "demokratik" olanakları yitirmeme özeninin getirdiği çekingenlik ve yasalılığı, sömürgecilerin bam teline dokunmadan kurallarına uygun oynamaya cesaretliliğini de sayabiliriz. Biz illa dergileri kapattırın demiyoruz. Niyet olursa dergileri kapattırılmadan söylenebilecek çok şey olduğunu zannederiz. Herkes kabul edecektir. Tekrarlıyoruz: Yeter ki niyet olsun. Daha doğrusu "niyeti" belirleyen mantık olsun.

Öğrencilerin akademik demokratik mücadelesinin çeşitli görünüşleri, 24 Ocak Kararları, cezaevleri sorunu, hatta Polonya'nın Dayanışması veya Mozambik kurtuluş mücadelesi, barış savaşımı vb. sayfalarca yazının konusu olurken, siyasi önemi çok daha tartışılmaz olan bu soruna verilen yerin oransızlığı ne hazindir. Açıktır ki bu bir ilgi sorunudur. Hangi şeye daha çok ilgi duyuyorsan ona daha çok yönelirsin. Her ilgi kesinlikle ideolojik bir ton, ideolojik bir içerik taşıdığına göre ilgisizliğin kaynağı sansüre yüklenemez. Çünkü gerçekten ısrarlı bir ilgi varsa sansürü delmenin yolu bulunur. Bizce Kürt sorununa ilgisizlik çok ciddi bir durumdur ve kendisine komünistim diyen, devrimciyim diyen her kadronun bundan rahatsız olması gerekir. Yoksa bu farklı haliyle, o eleştirdiğimiz demokratlardan objektif olarak bir farkımızın olmayacağı bilinmelidir. "Diktatörlük elini üniversitelerden çek" ya da "kışla disiplinine hayır", "yaşasın demokrasi" yanında "sömürgeci faşist diktatörlük elini Kürdistan'dan çek", "Kürdistan'da askeri işgale son" ya da "Kürdistan'da soykırımlar

durdurulsun" vb. denmiyorsa (demek istediğim formül bulunur), enternasyonalizm, antişovenist mücadele ve ulusların kendi kaderlerini tayin hakkına ilişkin ne denilirse densin, kitabi doğrular olarak kalır. Ne kadar yazılırsa yazılısın, oportünizm ne kadar isabetli eleştirilirse eleştirilsin, yapılan sadece lafı güzaftr.

İşte bu bağlamda yasal yayınlara topluca ve kısaca bakarsak birbirinden çok farklı bir tablo arzetmediklerini görürüz. Kısaca ve topluca bakarsak diyoruz, çünkü kısaca olmayan bir biçimde ve tek tek değinmemizi gerektirecek birşey zaten yok. Ulusal sorunda en duyarlı mantıklardan birini yansıtabilecek "Yeni Öncü", 4. sayıyı geçtiği halde ve bu süre zarfında Irak Kürdistanı'na yönelik uçaklı tanklı işgal saldırısı gibi elverişli bir konu ortaya çıktığı halde, hiç birşey yazmamayı tercih ediyor. Ama yeşilleri unutmaya hiç niyeti yok. "Mayıs", "Gün", "Yarın" dergileri konuyla hiç ilgili olmadığı için bizim de bu dergilerle ilgili birşey söylememe durumunu, ya-

tosu sayılan "çıkarken" yazısı idi. Açık söylemek lazım ki "doğulu insanlarımız" deyimini Nazlı Ilıcak'ın bile Kürtler diye tartıştığı bir dönemde doğrusu anlayamıyoruz. Lakin, daha sonraki yazılarında Kürt ve Kürdistan demekteler. Bu durum bir olumluluktur. Buradan anlaşıldığı gibi sömürgecilerin yarattığı tehditlerin üstüne yürüyüp, onları aşan ve önümüzü açan hatıra beğenmediğimiz burjuva demokratlarının Kürt ve Kürdistan demesinden sonra biz de artık Kürt, Kürdistan diyorsak başka bir açıklaması var mı? Diğer yazılardan/değinemelerden biri cezvevi sorunu çerçevesinde. Biri de TKP eleştirisi içerisinde. Ama bunlar dediğimiz gibi sadece değinme, yoksa Yeni Çözüm'ün bütünlüklü bir kendi anlayışına henüz rastlamadık. Sorunun önemine uygun bir kapasitede yaklaşım görmedik. Zannediyoruz ki Yeni Çözüm formül bulma ya da yasalık sorununu pek problem yapmaz. Öyle olmalı ki yazılarında bolca silahlı mücadele vb. "tehlikeli" şeyler söylemek için hem formül bulmakta hem de cesur

KÜRT SORUNUNU TARTIŞMAK İÇİN İSPANYOL OLMAK GEREKMEZ

zıyı okuyan arkadaşlar bağışlasın! "Yeni Aşama" dergisinde varolan bir dizi yazı, kitaba sığmıyıp genel birşeyler söyleme denemesi de olsa yürekten sevinдик. "Yeni Demokrasi" onbinlerce kilometre ötedeki Peru dağlarında patlayan silah seslerine her nedense ilgi duyuyor da, T. Kürdistanı dağlarındaki silah seslerini beğenmemiş olacak ki, fazla ilgi duymuyor. Hakkını yemeyelim. Aynı dergide Kürt ulusal sorunu üstüne bir yazı var ama, aynı yazıda ilginç bir gariplik de var. Yazı İran ve Irak Kürdistanı'nda gezinip durmak ama T. Kürdistanı diye bir olgu sanki hiç yokmuş gibi ısrarla kaçak gürekmektedir. "Yeni Çözüm" dergisinde ise soruna üç yerde rastladık. İlki bir derginin manifes-

davranabilmektedir. Bu durumda Yeni Çözüm'e sormadan edemiyoruz. İyi güzel, TKP'nin bu sorundaki çarpık anlayışını eleştirin, peki siz ne söylüyorsunuz? Sadece eleştirici değilseniz öğrenci gençliğin mücadelesi çerçevesinde geliştirdiğiniz yaklaşımları bu sorun karşısında niye üretmiyor sunuz? Yoksa daha mı önemsiz bir sorun? Ya da üretiyorsunuz da neden yansıtmıyor sunuz? Sizi ne engelliyor?

Son olarak "Görüş" dergisine söyleyeceğimiz birşey var. Kürt ulusal sorununu tartışmak için İspanyol olmaya hiç de gerek yok, zahmet etmeyin! ●

YAŞASIN KÜRT HALKININ FAŞİZME VE SÖMÜRGEÇİLİĞE KARŞI MÜCADELESİ!

TBKP, Faşist Rejimin İncir Yaprağı mı Olacak?

TKP, geçmişini eskimiş bir gömlek gibi üzerinden atarak kendi tarihini sona erdiliyor. Yeni bir kimlikle, gönlündeki en büyük hülyayı gerçekleştirerek legalleşmeye çalışıyor.

TKP'cilere eskiden sorsaydınız, kendileri bilmem kaç yıllık utkan bir geleneğin sürdürücüsüyüdüler. Kan ve ateş hattından geliyorlardı. Oysa şimdi yatı vakti gelmiş ve artık mum sönmüştür. Bir tane değil, iki tane genel sekreter kendi elleriyle gelip teslim olmuşlardır.

Nabi Yağcı'nın, İsmail Bilen'den devraldığı TKP, Türkiye'nin bugünkü pek çok hareketinden daha yenidir. Bu TKP'nin 1973'te yeniden kuruldu denemek kadar yeni olduğunu savcı iddianameleri yazıyor. 12 Eylül faşizmi bile bundan öncesini dikkate değer bulmuyor.

Gerçekten de örneğin 12 Mart faşizmi, ilerici devrimci insanların tepesine "balyoz" gibi inmeye çalışırken, Türkiye'de TKP'nin esamesi dahi okunmuyordu. Ankara'nın puslu şafaklarına darağaçları kurulurken, TKP'nin bütün varlığı, bir radyo ve ona spikerlik yapan yabancılaşmış bir mülteci çevresinden ibaretti.

Ancak ne var ki, TKP kendi tarihini daima ajitasyon ve edebiyatla süslemeye, efsanevi yalanlarla geçmişini şişirmeye özel bir dikkat harcadı. Parti tarihi, hep "savaş tarihinden sayfalar" biçiminde takdim edildi. Hep ağır illegalite koşulları altındaki kahırlı mücadeleden bahsedildi.

Gerçekten de Türkiye'de komünistlik de, illegalite de hiç bir zaman kolay olmadı. Sadece illegalite değil, legalite de hiç kolay olmadı. Sadece komünist mücadele değil, en basit hak-hukuk arayışı da sayısız güçlüklerle karşılaşarak, sayısız saldırıyı göğüsleyerek, kan ve can verecek yol alabildi.

Şimdilerde taze bir hevesle ANAP'çı kesilen Çetin Altan bile, sosyalizm, adalet, demokrasi vs. dedi diye gözünün üstüne yediği yumrukların acısını halen içinde taşıyor. Çetin Altan, acısı bugünlere kalan bu yumrukları yediğinde sade bir vatandaş değil, bu ülkenin meclisinde dokunulmazlığı olan bir milletvekiliydi. Yumrukları da pavyon fedailerinden değil, aynı çatı altında kanun yapan kravatlı milletvekillerinden yedi.

Legalitesi böyle olan bir ülkede, elbette ki illegalite, acı, kahtır, işkence ve ölümü göze almakla mümkün olabilirdi. Nitekim de öyle oldu.

TKP, LEGALİST VE İCAZETÇİ BİR PARTİDİR

Ancak TKP'nin bu kahırlı mücadelede ne kadar yer aldığını Türkiye devrimcisi çok iyi biliyor. Uzağa gitmeye gerek yok. Türkiye insanı en aşağılık işkencelerde 12 Eylül faşizmine ölümlerle karşı koyarken, TKP, direnmeyi bir küçük burjuva beyhudeliği sayarak cezaevleri yönetimyle sorun çıkarmamak için hazır kıta durdu. İstiklâl Marşını okumayı ihmal edilmez bir milli görev sayarak, faşizmin zılgıtına ortak oldu.

Hangi illegalite, hangi ağır koşullar?

TKP'nin illegalitesi biçimsel bir illegaliteydi. Yoksa kendisi icazetçi ve legalist bir anlayışın savunucusu oldu. Illegaliteyi hiç bir zaman burjuvazinin koyduğu yasal çerçeveyi reddetme, kendi mücadele sahasını kendisi belirleme, kendisini burjuvazinin hiç bir sınırlamasına tabi tutmama biçiminde anlamadı. Böyle olunca illegaliteyi, sınıf mücadelesinin hırsı, bilinçle, şerefle taşınacak bir icabı olarak değil; bir an önce sırtından atılması gereken bir yük olarak gördü.

Çünkü, TKP hiç bir zaman işçi sınıfına ve halka güvenmedi.

Kendisini hiç bir zaman iktidarı alabilecek bir örgüt olarak görmedi.

Bütün politikasını burjuvazinin bir kesimini desteklemek eksenine oturttu. Burjuvaziye ilerici sıfatlarını bunun için verdi. Taktik demek, hangi burjuva kanadını nasıl ve ne ölçüde destekleyeceğinin biçimi oldu. Burjuvazi tarafından kabul görmeyi için ne gerekiyorsa onu yaptı.

Kürt halkının mücadelesine karşı burjuvaziye bunun için alkışladı.

Devrimci silahlı mücadeleye terörizm diyerek bunun için saldırdı.

Atatürk'le Lenin'in, Evren'le Brejnev'in resimlerini yayınlarında bunun için yanyana koydurdu.

LEGALİZMİN VARACAĞI YER ÖZAL'IN KAPISIDIR

12 Eylül Cuntasını dünyaya ilkin ABD duyurduğu halde, Cuntanın devrimci örgütlere saldırısını, hükümet terörün kaynaklarına iniyor diye, bunun için destekledi. Sözümona ulusal demokratik güçleri, Cuntanın ilerici kanadını desteklemeye bunun için çağırırdı.

İşte bu politika bu kapıya çıkar. İcazetçiliğin varacağı yer Özal'ın makamıdır.

1983 yılına kadar, Türkiye en koyu faşist dönemi geride bırakırken, TKP, rejime faşist dememek için bin dereden su getirdi. 1983 yılında, kendi muarızları faşizm çözülüyor derken, TKP, rejimi faşist ilan ediverdi.

Şimdi Türkiye'de değişen nedir? Yine Evren-Özal yönetmiyorlar mı? Değişiklik artık Emniyet'in bodrumlarından altıncı kata çıkmak mıdır?

TBKP sekreterleri faşizmi artık hiç ağızlarına almadıkları gibi, diktatörlük, baskı, zorbalık kelimelerine de hafızalarını kapatıyorlar.

Hatta Nabi Yağcı teröre karşı olduklarını ve hükümetten Kahraman Maraş olaylarının faillerini bulmasını Tercüman'a söylüyor. Yani Kahraman Maraş katliamını düzenleyenlerin bugün iktidarda olduklarını görmezden geliyor. En büyük teröristlerin Evren ve Özal olduğunu saklamak istiyor. Teröre karşısız diyor ama devlet eliyle yürütülen teröre karşı çıkmıyor.

Cindoruk bile rejimi şiddetle eleştirirken, Nabi Yağcı, kutsamaktan geri durmuyor. Cindoruk kadar bile cesaret sahibi olmayanların Türkiye toprağında komünist olabilmesi mümkün değildir.

Kendisini burjuvazinin kolları ve insafına terketmenin adı da legalleşme değil, ancak teslimiyet olabilir.

Portekiz, İspanya ve Yunanistan komünist partileri, yakın tarihin legalleşme örnekleridir. Hiç biri tövbe ederek legalleşemedi. Hiç biri geçmişine küfrederek yasallık kazanmadı.

KENDİNİ BURJUVAZİNİN İNSAFINA TERKETMEK KOMÜNİZM DAVASINA İHANETTİR!

Şimdi Evren-Özal faşizminin bazı hesapları var. Birincisi onlar kendilerine meşruiyet ve demokratik bir görünüm kazandırmaya çalışıyorlar. Adı komünist olan bir legal parti olursa, kendi faşist rejimlerini salt demokrasi olarak değil, üstelik batı tipi demokrasi olarak gösterebileceklerdir. Böyle bir parti ile rejimin üstündeki gölgeler kalkmış olacak ve batı ile bütünleşme yolunda göstermelik engellerden biri daha temizlenmiş olacaktır. Bu konuda rejim ile hemfikir olan ise TKP'dir. Avrupa Topluluğu ile bütünleşmeyi kolaylaştırmak için, Türkiye'nin sorunlarını çözmeye yardımcı olmak için TKP figüranlık rolüne adaylığını koyuyor. TKP'ye bunun için ışık yakılmıştır. TKP de bu ışığın yakılması için gerekli hazırlıklarını tamamlamış, AT ve NATO'ya karşı olmadığını beyan etmiştir.

İkincisi, faşist rejim solu yeni bir yol ayırımına zorluyor.

Solu tümden karşısına almayı rasyonel bir yol olarak görmüyor. Tövbekarlar yaratmayı, sınıf mücadelesinin etkili bir metodu olarak, devrimci hareketi kendi içinden vurmanın bir biçimi olarak kullanmaya çalışıyor. Solun bir kesimini yanına alarak, geride kalanlara daha büyük bir hüçla saldırmak istiyor. Yani faşist rejim, sola karşı, zihinleri hedef alan geniş çaplı bir operasyon düzenliyor.

Bunun ilk adımı pişmanlık yasasıydı. Ancak Evren-Özal çetesi, cezaevlerinde umduğunu bulamadı. Onbinlerce insanın arasında ancak birkaç yüz kişi bulabildiler. Şimdi içerde bulamadıklarını dışarıda arıyorlar. Burjuvazi eli boş dönmeyeceğini de iyi biliyor.

Çünkü, pişmanlıklar yaratmak, 12 Eylül'ün icat ettiği bir taktik değildir. Cumhuriyetle başlıyor. TKP'de yöneticiyken nedamet getireni, genç ve güçsüz burjuvazi gani gani taltif etmiş, onları kendi kurumlarının başına oturtmuştur.

Bugün ise o burjuvazi, tekelcilemişken, bir holdingler ağına dönüşmüşken kendisini çok daha kudretli görüyor.

Solcudur diye 12 Mart faşizminin zindanlara tıktığı Mümtaz Soysal, şimdi uluslararası platformlarda faşist devletin sözcülüğünü yapıyor. Ermeni katliamı gibi tarihte eşine az rastlanan bir melanetin savunuculuğundan yüksek ödenekler alıyor.

12 Mart'ın sakıncalı piyade ilan ettiği Uğur Mumcu, devrimci harekete ve Kürt halkına karşı sakıncasız general edasıyla küfür manzumeleri diyor.

Çetin Altan ise "sosyalizmin el kitabı" yazarlığından ANAP goygoyculuğuna terfi etmiş bulunuyor.

İşte şimdi burjuvazi TKP eliyle saldırılarını yeni bir düzeye çıkarıyor. Artık tek tek insanlarla uğraşmak, trilyonluk holdingler için perakendecilik oluyor. Çağın metodu toptancılıktır. Böylece ilk sipariş TBKP oluyor.

Diyeceksiniz ki TKP, dışleri sökülmiş, silahı elinden alınmış, ağzına fermuar takılmış bir sol parti haline getirildikten sonra yasal bir güvenceye kavuşacak mı?

Türkiye'de hiç bir burjuva partisinin yasal güvencesi yok ki TKP'nin olsun. Türkiye'de, güçsüz burjuvaziye bugünkü holdingler seviyesine getiren iki parti oldu. CHP ve DP. CHP, diktatör Evren'in manevi babası Atatürk'ün partisiydi. CHP, en Atatürkçü yönetim döneminde işini bitirmiş bir oturma gibi çöpe atıldı. DP ise, liderlerini dahi ipté sallandırılmaktan kurtarmadı. Kendi partilerine dahi her zaman tahammülü olmayan bir burjuvazinin TKP'ye garanti verebilmesi mümkün mü?

Kaldı ki TKP, ilk kurucularını bu burjuvazinin kallesçe bir oyunu ile kaybetmiş bir partidir.

Ama neylersiniz ki, TKP bir hafıza fukarasıdır. Sınıf teorisini bir aşırılık ve çocukluk hastalığı saydığı gibi, tarihi de hiç sevmiyor. Nabi Yağcı, bir gazetecinin sorusuna kızarak, "bize geçmişimizi hatırlatmayın" diyor. Çünkü geçmişe ait olan elbiseyi üzerinden atarak yeni bir kimlikle burjuvazinin yanına oturmak istiyor.

GORBAÇOV ÇİZGİSİ İLE TKP POLİTİKASI ARASINDA PARALELLİK YOKTUR!

Bir noktaya değinmek gerekiyor: Özellikle basında Gorbaçov çizgisi ile TKP'nin bu teslimiyet politikası arasında bir paralellik kuruluyor! TKP çevreleri ile onların İngiltere'deki muarızları ise ayrı kollardan aynı kanyı güçlendirmeye çalışıyorlar.

Bu, tamamen bir yanıma ve yanıltmacadır. TKP, eski alışkanlıkla Gorbaçov'un dünya çapında kazandığı prestijle kendi politikasını ambalajlamak istiyor.

Bu gerçek, şunun bunun sözüne bağlı birşey de değildir. Bir objektivite var: Gorbaçov herşeyden önce, sosyalizmin daha ileri boyutlara varmasının önünde ne kadar engel varsa hepsine karşı savaş açmış bulunuyor.

TKP ise, Türkiye'de sosyalizmin yolunu tamamen kapatmak için herşeyi yapan faşist rejime karşı bırakalım savaştan, karşı olmaktan dahi vazgeçiyor. Bu politikanın neresi ortaktır?

Gorbaçov, sosyalizmin ilerlemesi için en başta kendi partisini eleştiriye tabi tutuyor. Genel sekreterliğini yaptığı partiyi suçluyor.

Nabi Yağcı ise, silah zoruyla Türkiye'nin başına çöreklenmiş diktatör Evren'e, ABD uşağı soysuz Özal'a karşı tek söz dahi söylemiyor. Neresi ortaktır?

Nihayet Gorbaçov sosyalizme dünya çapında itibar kazandırıyor. Kendi toplumuna ve kendi partisine yeni bir dinamizm katıyor.

Yağcı ise TKP'nin içini iyice boşaltmak, devrimci insanlara moralsizlik ve yılgınlık yaymak, komünizmin şerefini beş paralık etmek için ne gerekiyorsa onu yapıyor. Neresi paralel oluyor?

Ama TKP'nin yurda dönüşünde, Gorbaçov politikasının rolü inkâr edilemez. Kendi ülkesinde parti yöneticisi oldu diye bol keseden yiyip için imtiyaz sahiplerine savaş açan bir yönetim, elbette ki TKP gibi asalak bir yurtdışı partisine fazla tahammül edemezdi.

"SOL BİRLİK" BİTKİSEL HAYATTAN KURTULABİLİR Mİ?

Kürdistan solu'nun sağ eğilimleri üzerinde öteden beri TKP'nin ciddi etkileri var. Bunların bir kısmı, TKP ile çakışmayı, ona bakarak yol almayı politikalarının ana doğrultusu haline getirdiler. Sadece ideoloji ve politikada değil, her konuda TKP taklitçisi oldular. Sanki Türkçeyi de TKP'de öğrenmişler gibi, yayınlarında öztürkçe kullanmaya özel bir heves duyuyorlar. Bu öztürkçenin, Kürt milletini asimile etmek amacına hizmet eden Atatürk'ün ırkçı ve elitist felsefesinin sonucu olduğunu göremiyorlar.

Neden böyle yapıyorlar? Çünkü TKP ile ilişkiler sayesinde mühür kazanacaklarını santıyorlar. Siyasi geleceklerini kendi akıl ve yüreklerinde değil, TKP'nin himayesinde arıyorlar.

Tabii arada bir, tabana ve kamuoyuna karşı, TKP'yi de eleştirmekten geri durmuyorlar.

(Devamı Sayfa 37'de)

İKİ AYRI EĞİLİM, İKİ AYRI TAKTİK

Kürdistan yurtsever hareketi içinde iki temel eğilim giderek belirginleşiyor. Bu farklı iki eğilim hareketin çehresini belirliyor. Bu iki eğilimi her birinin kendi içinde taşıdığı farklılıkları (ki bunların bir kısmı çok ciddi ideolojik farklılıklardır) bir tarafa bırakarak özet halinde şöyle tanımlayabiliriz:

Birinci eğilime mensup olanlar, siyasi geleceğini Türkiye'de "demokrasiye geçiş"e bağlamış durumda. Siyasi taktik olarak sömürgeci iktidarın Demirel, Ecevit ve İnönü'lü liberal muhalefetini destekliyor. Kürdistan'da siyasi mücadelenin yükseltilmesi ve yaygınlaştırılmasını bu liberal muhalefetin zaferine bağlamış durumda. Bu yüzden de bu muhalefete uyarlı bir siyasi çizgi izliyorlar, onun işini aksatıcı çabalardan geri duruyorlar. Yeni bir on senelik "demokrasili yıllar"ı bekliyorlar. Kürdistan'da yürütülecek bir silahlı mücadeleyi "zamansız" hatta "provokasyon" olarak değerlendiriyorlar ve buna şiddetle karşılar. Bütün bunların sonucu olarak tutabildikleri kadroların hemen hemen hepsini yurt dışında tutuyorlar. Ülkede siyasi faaliyeti yükseltmek gibi ciddi bir kaygı ve çabaları yok. Kendi eski taraftarı olup ülkede kalmış, cezaevine girmiş çıkmış kadroları ise, deyim yerindeyse, kendi hallerine terketmiş durumdadır. Bu eğilime mensup olan örgütler siyasi faaliyetlerini burjuva muhalefet partilerinin yol almasına bağlı olarak açılan yoldan onları izleyerek yükseltebilirler. Sonuç olarak bu eğilimin siyasi kaderi; Demirel, Ecevit ve İnönü'lerin kaderine bağlıdır.

Birinci eğilime mensup çeşitli kişi ve örgütler sayılabilir. Ancak bu eğilimin en baş temsilcileri TKSP ve PPKK'dır. Bu iki örgüt, legalleşmek için TC ile pazarlık yapan TKP ve TİP ile birlikte Sol Birlik ittifakı içinde yer alıyorlar. Sol Birlik içinde yer almaları tesadüfi bir durum değildir. Temsil ettikleri siyasi eğilim onlara bunu yaptırıyor. Sol Birlik'in diğer örgütleri ile detaylar bir yana bırakılırsa aynı eğilimi taşıyorlar.

İkinci eğilim, deyim yerindeyse, mevcut durumda birincisinin yaptıklarının tam tersini yapıyor. Bütün riskleri göze alarak ve uğradığı tahribatları onararak ülke topraklarında siyasi mücadeleyi yükseltmeye çalışıyor. Ülkedeki taraftarlarını örgütleyip mücadeleye sokuyor. Yurt dışındaki kadrolarını, "Yurda Dön" çağrılarına uyan Cem Karaca, TKP ve TİP gibi değil, gizli yoldan mücadele yürütmek üzere ülkeye gönderiyor. Silahlı mücadele veriyor ya da bu doğrultuda silahlı peşmerge birlikleri oluşturup eğitmek gibi somut pratik hazırlıklar yapıyor. Açık ki, bu eğilim kendi kaderini kendi elinde tutuyor. Burjuva muhalefetinin açtığı yoldan gitmiyor, kendi yolunu kendi çiziyor. "Demokrasili yıllar" beklentisi içinde değil, radikal devrimci bir mücadele dalgası yaratmaya ve bunun etrafında Kürdistan halkını birleştirmeye çalışıyor.

YKK, TSK, PKK ve TKP-ML (Partizan) bu eğilimi temsil eden örgütlerden. Aralarındaki ciddi ideolojik-politik farklılıklara rağmen bu örgütler bir radikal devrimci mücadele çizgisinde birleşiyorlar.

Birinci eğilim, işi burjuva muhalefetine havale ettiğinden dolayı Kürt yurtsever hareketin kaderi büyük oranda ikinci eğilimin başarı veya başarısızlığına bağlıdır.

Ancak sonuç olarak belirtelim ki iki farklı siyasi eğilimden bahsediyoruz. Biri diğerine kurşun sıkın iki düşman kamptan değil. Eğilimler ve örgütlerarası farklılıkları tartışırken biz yurtsever ve devrimci militanların halkımızın çıkarlarına, yurtsever hareketimizin zaferi için devamlı doğruyu aradıkları inancımızı koruyarak bunu yapıyoruz. Hiç bir örgüt ve hele militana karşı ön yargımız yoktur. Gaye, yurtsever hareketin doğru bir eğilim etrafında ulusal birliğini yaratmaktır. ●

Fabrikaları Tutan Kavgayı Kazanır!

Türkiye Kürdistanı'nda kapitalist ilişkiler egemendir ve güçlü bir proletaryaya mevcuttur. Kürdistan'daki en önemli işçi merkezlerinden olan Gazi Antep son yıllardaki hızlı gelişimiyle Türkiye'nin beşinci büyük şehri olmuştur. Afşin-Elbistan önemli bir sanayi ve işçi merkezine dönüşmüştür. Sömürgeci burjuvazi ülkemizi daha iyi sömürebilmek, yeraltı ve yerüstü potansiyel kaynaklarından daha etkili yararlanmak ve Kürdistan'ı daha verimli bir pazar haline getirebilmek için mütemadiyen Kürdistan'da kapitalist ilişkileri geliştirmek ve yaygınlaştırmak zorunda kalıyor. GAP projesi bu durumun en bariz örneğidir. GAP projesiyle Urfa, G. Antep'i de geride bırakarak Kürdistan'ın ve Türkiye'nin en önemli tarım ve sanayi merkezlerinden biri haline gelecektir. Sömürgeci Düşman bu kapitalistleşmeden kürt usulunu daha iyi ve daha kolay asimile edebileceğini ummaktadır. O bunu umadursun, biz komünistler çok iyi biliyoruz ki, kapitalist ilişkilerin gelişmesi aslında Türk sömürgeci egemenliğinin mezar kazıclığı görevini gerektirir. Gelişen ve yaygınlaşan kapitalist ilişkiler, ulusal yurtsever hareketimizin güçlenmesi ve yaygınlaşması için elverişli objektif bir zemin yaratmaktadır. 1960'lardan bu yana yurtsever hareketin boy verip güçlenmesi bunun en açık kanıtlarından birisini oluşturmuyor mu?

Kürdistan'ın proletaryaya ordusu büyüyor. Bu orduyu ulusal yurtsever, demokratik ve sosyalist bilinçle donatmak biz Kürdistan devrimcilerinin temel görevidir. Bu görevin sadece siyasi ajitasyonla yerine getirilemeyeceği açıktır. Kürdistan proletaryası kendi haklarına sahip çıkmalı, yani sömürgeci ve yerli burjuvalar için değil, ken-

disi için sınıf olmak üzere örgütlenmeli veya varolan örgüt-lülüğü güçlendirilmelidir.

* * *

Kürdistan'daki sendikalaşma Türkiye tarafına göre daha zayıf, varolan sendikalar yetersiz ve çoğunlukla gericilerin kontrolünde bulunuyor. Ancak buna rağmen biz Kürdistan komünistleri ve ileri işçileri olarak bu sendikalara gitmeli ve buralarda çalışmalıyız veya zaten varolan çalışmalarımızı güçlendirmeliyiz. Çünkü bu sendikalar bütün yetersizliklerine ve gerici yapılarına rağmen varolan tek işçi örgütleri durumundadırlar ve işçi sınıfının mevcut durumdaki en geniş birliğini temsil ediyorlar.

Bu sendikalardaki faaliyetimizin güçlendirilmesi, işçi kitlesiyle bağlarımızın güçlendirilmesi olacaktır; sosyalist ve yurtsever bilince sahip işçilerle henüz bu bilinci alamamış işçilerin birliği ve ulusal özgürlük mücadelemizin fabrikalarda yükseltilmesi olacaktır.

İşçi hareketinin bilinç ve deney olarak geriliği gerici ve gangaster tipi sendikacıların türeyip sendikalarda, egemen olmasına imkan tanımaktadır. Bu olgu Kürdistan'daki sendikalar-

da Türkiye tarafındakilerden çok daha güçlü ve belirgindir. Gerici ve gangaster tipi sendikacılar işçi hareketi içinde burjuvazinin temsilcileridir ve çoğu durumda direk ve dolaylı yollardan patronlarla ilişkileri vardır. Bu kesimin sendikalar üzerindeki egemenliğinin kırılması kısa zamanda kotarılabilecek birşey değildir. Uzun ve soluklu bir çalışmayı gerektirir. Ve hepsinden önemlisi bu, işçi hareketinin bilinç seviyesiyle ilgilidir. İşçi hareketi içinde ve bilhassa fabrikalarda uzun soluklu bir siyasi ve ekonomik bilinçlendirme ve mücadele olmadan işçi hareketi ve sendikalardaki gerici yapıyı ilerici bir yapıya dönüştürmek mümkün olmayacaktır. Kavgayı, fabrikaları sonuna kadar tutan, tutabilen kazanır. O halde bütün ilişkilerimizle fabrikalara, işyerlerine!.

Bir devrimci işçi, işçi hareketi içinde nasıl bir faaliyet yürütmelidir?

- Fabrika ve işyerleriyle zengin ve ısrarlı bir ilişki ağına sahip olmalı, tek bir tür değil, çok değişik seviye ve türde ilişkiler kurmalı, işçilerle sadece işyerlerinde değil, işyeri dışında da ilişki sürdürmelidir.

- Sürekli ve ısrarlı bir bilinçlendirme çabası içinde olmalı, sözlü-yazılı, yasal-yasadışı vd. bütün araçlardan ustaca yararlanan bir propaganda faaliyeti yürütmelidir. Bilinçlendirme ve propaganda faaliyeti ekonomik, siyasi ve yurtsever yanların hepsini kapsamalı, bunların uyumlu bir birliğini oluşturmalı, her biri yer ve zamanı uygun seçilerek ustaca kullanılmalıdır.
- İşyerlerindeki bütün kırdanışların en aktif elemanı, cesur ve fedakar bir eylemci ama aynı zamanda işçilerin bilinç seviyesini ve eylem kapasitesini çok iyi bilen zeki ve akıllı bir yol gösterici, legalist değil, işçi haklarının kararlı bir savunucusu, yasal ve aynı zamanda yasadışı eylem ve direniş örgütleyicisi olmalıdır.
- Sendika olmayan işyerlerinde sendikalaşma için, olan yerlerde ise bunu geliştirmek için çalışmalı, gerici ve gangaster tipi sendikacılara karşı mücadele etmeli, bunların egemen olduğu yerlerde ise, bunlara karşı muhalefet örgütlemeli, ama sendikadan ayrılmayı değil, sendika içinde kalarak mücadele etmeyi hedeflemelidir.

İşyerlerini tutmadan devrimci ve kalıcı bir sendikal faaliyet yürütmek mümkün değildir. Diğer yandan sendikal faaliyet siyasi ve yurtsever faaliyetimizin önemli bir aracıdır. Bir işyerinden diğer işyerine, bir bölgeden diğer bir bölgeye geçmemizi sağlayarak ulusal bir koordinatör görevi görür. Keza sendikal faaliyet geniş işçi kesimleriyle bağ kurmamızı sağlayan önemli bir legal araçtır da.

* * *

Sendikal birlik meselesi çeşitli biçimlerde biz Kürdistanlı komünistlerin tartışma gündemine geliyor.

Birincisi, ayrı konfederasyon (veya DİSK'in yeniden kurulması) meselesidir.

Partimiz, Türkiye Komünist Partisi (Birlik) 2. Kongresi'nin tartışarak karara bağladığı gibi, biz ayrı bir konfederasyon oluşturulmasına karşıyız. İşçi hareketinin, DİSK'in bir biçimde yeniden örgütlenmesi veya başka bir şekilde ayrı bir konfederasyonun örgütlenmesine ihtiyacı yoktur. Devrimci yurtsever hareketimizin ise, hiç yoktur. Ayrı bir konfederasyon örgütlemek yerine işçi hareketinin daha önce DİSK'te ifadesini bulan ileri sendikal geleneği Türk-İş içinde sürdürülmelidir. Ayrı konfederasyon, ister istemez işçi hareketinin ikiye bölünmesini, sınıf bilinçli işçilerin henüz bu bilince sahip olmayan geniş işçi kitlelerinden kopmasını getirecektir. Böylece sözü çok edilen ileri sendikal geleneğin işçilerin tamamına değil, sadece bir kısmına götürülmesi mümkün olacaktır ve diğer kısmı gerici ve gangaster sendikacıların kontrolüne terk edilmiş olacaktır. Diğer, ayrı bir konfederasyon kurulsun bile, bunun bugünkü Türk-İş'ten çok daha fazla bir şey yapabileceği de alabildiğine tartışmalı bir şey. Zira, mevcut yasal ve yasal olmayan sınırlamalar sendikaların faaliyet ve fonksiyonlarını alabildiğine sınırlamış durumda. Sendikalar her şeyden önce bu sınırlamayı yenmeye çalışıyorlar.

Devrimci siyasi faaliyetimiz açısından ise, bizim için önemli olan bütün işçi kitesine hitap edebilmek, onunla ilişki kurup siyasi ve yurtsever hedefler doğrultusunda harekete sokabilmektir. Bunun için ise, tek işçi konfederasyonu her bakımdan çok daha tercih edilir. Özet olarak, ayrı konfederasyon, işçi hareketinin tümünün ortak eğilimi ve talebi değildir.

Sendikal birlik meselesinde ikinci olarak tartışma gündemimize gelen mesele, Kürdistan işçi sınıfının ayrı bir ulusal sendikada örgütlenmesinin doğru olup olmadığıdır.

İşçi hareketi içindeki yurtsever propaganda ve faaliyetinin verimli ve başarılı olması için ayrı bir ulusal sendikanın bize ek olarak sağlayacağı herhangi bir imkan yoktur. Mesela, Kürdistanlı işçilere ulusal kavgamızı anlatmamız için, onlara yurt-

sever bilinç vermemiz için niçin ayrı bir ulusal sendikaya ihtiyacımız olsun? Aynı şeyi neden Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfını kendi çatısı altında birleştiren sendikalarda yapmayalım? Aynı iş kolundaki işçilerin biri Türkiye, diğeri Kürdistan'da olmak üzere iki ayrı sendikada örgütlenmesi gibi bir iğretliği düşünün! Bir de bunu işçilerin birliği ilkesiyle tartın!

Neresinden bakarsak bakalım ayrı bir ulusal sendika ne ulusal demokratik hareketin genel çıkarlarına ne de Kürdistan işçi sınıfımızın sınıf çıkarlarına uygundur. Ayrı ulusal sendika tezi ileri sürenler, işçilere yurtsever sosyalist bilinç vermek için değil, burjuva yurtsever bilinç vermek için bunu yapıyorlar. Yani ayrı ulusal sendika, Kürdistan proletaryasının değil, Kürdistan ulusal burjuvazisinin ve onun sloganlarını bağıraktan hoşlanan bir kesim Kürdistan küçük burjuvasının talebidir.

Biz Kürdistanlı komünistler, işçi hareketinin ulusal yurtsever mücadelede güçlü ve önder konuma yükseltilmesi için çalışıyoruz. Ancak, bunun işçilere burjuva bilinci verilerek yapılmayacağı gibi, küçük burjuva dar kafalılığına inanmıyoruz.

Proletarya hem enternasyonal hem de yurtsever bilinçle donatılabilir. Zaten bu bilinç olmadan Kürdistan proletaryasının Kürdistan özgürlük devrimine öncülük yapması mümkün değildir.

Ancak bu, sendikaların mevcut durumunu benimseyip onayladığımız anlamına gelmiyor. Türkiye sendikal hareketine şovenist bir yapı egemendir. Üstelik bu konuda, ilerici gericisinden daha iyi bir konuma sahip değil. Bu şovenist yapı ve onun tepe noktalarını tutan sömürgeci yardakçısı kast Türk ve Kürt işçilerinin birliği önünde ciddi bir engeldir. Üyelerinin önemli bir oranı Kürt olmasına rağmen sendikalar ve sendikacılar Kürt ulusunun demokratik haklarından asla bahsetmezler. Daha sağlam, daha güçlü bir birlik için bu şovenist yapı Türk, Kürt, Çerkez vd. tüm işçilerin ortak enternasyonalist mücadelesi ile yıkılmalıdır. ●

Daha İnisiyatıflı Bir Faaliyet

Daha Yaratacđ Bir Üslup

Partimizin 2. Kongresi bizim için gerçek bir sıçrama tahtası oldu. Önümüzde yeni bir dönemin kapısı açılıyor. Faaliyetimiz, yeni özellikler kazanarak bir üst seviyeye çıkıyor.

Önemli gelişmelere şahit oluyoruz: Bir defa politik etkimiz her zamankinden daha geniş bir alana yayılıyor. Prestijimizin arttığını, örgütümüzün geliştiğini görüyoruz. En önemlisi, avantajlarımızı, sahip olduğumuz gelişme dinamiklerini, bizi güçlü kılan faktörleri şimdi daha iyi anlıyoruz.

Geçmişteki en güçlü siyasetlerin yerini almak, doğrusu insanı heyecanlandırıyor. Kendi mücadelemizin somut ürünlerini görmek hepimize şevk ve moral veriyor.

ESKİNİN ÖLÇÜLERİYLE BAŞARILI BİR MÜCADELE YÜRÜTMEK İMKANSIZLAŞIYOR

Artık şu iyi anlaşılıyor: Eskinin ölçüleri ile başarılı bir mücadele yürütmek imkansız bir hale geliyor. 12 Eylül faşizmi, sınıf mücadelesini bambaşka bir düzeye çıkardı. Devrimci ve yurtsever örgütlerin de bu düzeyde ve bu çapta bir mücadele yürütmeleri gerekiyor. Eskiden Antep dendiğinde başka, İstanbul dendiğinde başka siyasetler akla geliyordu. Daha doğrusu tek başına bir bölgede güçlü olmak siyaset olmaya yetiyordu. Oysa şimdi bu süreç hızla geride kalıyor. Ülke ve ulus çapında, devrimci ve yurtsever kavganın bütün alanlarında politik bir güç olmak gerekiyor. Sendikalardan üniversitelere, köylerden metropollere kadar toplumsal her alanı etkilemek gerekiyor. Silahlı mücadeleden legal çalışmalara kadar bütün mücadele biçimlerini aynı potada eritecek, mücadeleyi bir safhadan öbürüne başarıyla taşıyacak topyekün bir mücadele kapasitesine sahip olmak gerekiyor. Aksi halde kalıcı bir politik güç olabilmek, temel bir eğilim haline gelebilmek gittikçe zorlaşıyor. Bu yüzden devrimci ve yurtsever hareket hızla yeniden saflaşıyor.

Geçmişte bizden çok güçlü pek çok siyasetin gerilemesinde ve bizim bugün artan bir hızla öne çıkmamızda, derinleşen bu süreç rol oynamaktadır.

TKP(B) TEK BİR ÖRGÜT OLMAKTAN ÇIKIP BİR ÖRGÜTLER TOPLAMINA DÖNÜŞÜYOR

Partimiz TKP(B), artık bugün tek bir örgüt olmaktan çıkıp bir örgütler toplamına dönüşüyor. Çeşitli mücadele biçimlerini aynı hedefe yönelten, farklı sahaları aynı merkezde birleştiren politik bir güç düzeyine geliyoruz. Türkiye ve Kürdistan devrimci örgütlerinin önemli bir bölümünün henüz parti dahi olmadıkları düşünüldüğünde, vardığımız aşama ve partimizin nitelikleri daha iyi anlaşılacaktır.

SİLAHI DA KİTABI DA AYNI USTALIKLA KULLANACAĞIZ

TKP(B) ne sadece bir bölgenin, ne sadece bir milletin, ne de sadece bir mezhebin örgütüdür. Ama böyle örgütler Türkiye'de de Kürdistan'da da az değildir. Kendimizi mücadelenin tek bir alanına hapsedmiyoruz. Legal derneklerde de, ağır illegallite şartlarında da aynı heyecanı duyuyoruz. Devrimci mücadeleyi tek düze bir faaliyet olarak görmüyoruz. Silahı da kitabı da aynı ustalıkla kullanmaya çalışıyoruz. Sadece dünün partisi değildik, sadece bugünün partisi de olmayacağız. Her geçen gün daha büyük adımlarla yürümeyi hedefliyoruz. Her geçen gün daha fazla öne çıkacağız.

Vardığımız bu nokta, partimizin isabetli politikasının sentezi olan öncülük yeteneğinin sonucudur. En ağır koşullarda,

TOPLUMUN HER KESİMİNDEN YENİ ÜYELER KAZANIYORUZ

Bu gelişmeyi sadece biz değil, başkaları da görüyor. İlişkilerimiz gelişiyor. Başta işçiler ve öğrenciler olmak üzere toplumun hemen hemen her kesiminden yeni üyeler kazanıyoruz.

Bölge komitelerimizin nispeten daha canlı faaliyet yürüttüğü iki ayrı bölgede bir hayli gelişme kaydettik. İşçi potansiyeli büyük olan bu iki bölgede de örgüt büyüyor. Büyüme, aktivite ve canlanmayı beraberinde getiriyor. Kürdistan'ın belli başlı işçi merkezlerinden olan bu iki bölgede de 12 Eylül'den önce başka siyasetlere göre çok zayıftık. Buralarda yoğun bir aktivite vardı. En güçlü olan siyasetler, ayrı ayrı bu iki bölgede güçlerinin en fazlasına sahip bulunuyorlardı. Bu örgütlerden birisi, bize oldukça yakındı. Biri ile de aramızda çatışmaya varan ayrılıklar vardı. Şimdi her ikisinden de insan kazanıyoruz. Bize hem yakın ve hem de böylesine uzak siyasetlerden artık bugün insan kazanıyor olmak, elbetteki bizim için olumlu bir göstergedir.

binbir acı, kahır ve zorluğa rağmen fedakârca mücadele eden yoldaşlarımızın emeği boşa gitmedi. Partimiz bugün her zamankinden daha güçlüdür, her zamankinden daha örgütlüdür!

Ancak politik mücadele asfaltta yürümeye benzemez. Hızı hep aynı olan bir süreç değildir. Bizi ileri götüren dinamiklerle birlikte problemlerimizi de iyi kavramamız gerekiyor. Her ileri adım mutlaka bizi yeni görevlerle karşı karşıya getiriyor. Her başarı, her kazanım, içinde bir sürü problemi taşıyarak geliyor. Mücadele her ileri safhada yeni boyutlar kazanıyor.

Örneğin, 12 Eylül faşizminin ilk yıllarında pekçok örgütün kendini dahi koruyamadığı, örgütsel faaliyete ara verdiği koşullarda, ayakta kalmak, yayınıımızı çıkarıp dağıtmak bizim için ayırt edici bir başarıydı.

POLİTİK AVANTAJLARIMIZI TAM BİR ÖRGÜTSEL BİRİKİME DÖNÜŞTÜREBİLMİŞ DEĞİLİZ

Ancak bugün için bu seviyede bir faaliyet bizim için bir başarı değil, tersine yerinde sayma göstergesi olur. Yani başarı bile, yeni yeni başarıların manivelası olmadıkça değerini yitiriyor.

Bu bakımdan hem avantajlarımızı, hem de sorunlarımızı iyi tanımamız gerekiyor.

Mesela, bizi doyuran bir aktiviteye ulaştığımız henüz söylenemez. Politik üstünlüklerimizi tam bir örgütsel birikime dönüştürebilmiş değiliz.

Bizi engelleyen faktörlerden birisi, gizlilikle malul darlıktır. Gizliliği, illegaliteyi fetişleştirdiğimiz ölçüde örgüt daralıyor ve kitlelerden uzaklaşıyor. Böylece istediğimizin tersine, örgütü koruyacak kitle zırhından yoksun kalıyoruz. Örgüt kitlelerle değil, kendi kendisiyle uğraşan bir aygıt durumuna geliyor. Oysa örgüt de, gizlilik de, diğer prensiplerimiz de mücadeleden içindir, bizi kitlelere götürmek içindir.

Dışa yönelik faaliyet, mücadelemizin ana doğrultusu ol-

malıdır. Lenin'in de söylediği gibi, fikirlerimiz ancak kitlelere mal edilirse maddi bir güce dönüşebilirler. Kitlelere ulaşmayan hiç bir düşünce, politika olmaz, sadece niyet olarak kalır.

Biz genel olarak, örgüt faaliyetini hep militanların dar pratiği olarak düşündük. Birisine iş yaptırmak için evvela onun üye olmasını bekliyoruz. Oysa bize üye olmadığı halde ve belki de üye olmayacağı halde bizimle aynı amaçları paylaşan binlerce insan vardır. Kendi köyünün yamacına "Yaşasın Kürdistan" yazacak binlerce insan vardır. Yeter ki biz kitlelere uzanabilelim, yeter ki biz herkesi bir şekilde mücadelenin içine çekebilelim.

ÖRGÜT FAALİYETİMİZİN DAHA BÜYÜK BİR İNİSİYATİFE İHTİYACI VARDIR

Kanaatimizce önemli bir ekşimiz, inisiyatif zayıflığıdır.

Mesela, bugüne kadar hiç bir bölge örgütümüz yahut örgüt birimiz kendi başına bir kampanya düzenlemedi. Yapılan kampanyalar, örgüt merkezinin direktifi ve zamanlaması ile oldu. Böyle bir üslup, bölgeleri bir şube konumuna getiriyor. Oysa bizim her bölgede bir şubeye değil, her bölgede bir örgüte ihtiyacımız vardır. Hatta diyelim ki bir kasabada tek bir yoldaşımız varsa, burada bütün YKK benim diye düşünmelidir. Tek bir kişiyle dahi yapabileceğimiz dünya kadar iş vardır. Devrimci mücadelede en büyük dayanaklarımızdan biri tecrübe ise, diğeri de yaratıcılığımızdır. Devrimci eylem için hiç bir hazırlıca yoktur. Yapabileceğimiz herşeyi yapmaya çalışacağız. Bir bölge örgütümüz kendi adına bildiri çıkarırken, tek bir yoldaşımız okul duvarına yazı yazabilir. İkisi de bir politikayı ifade etmiş olurlar. Kaldı ki, kendi inisiyatifimizle, kendimizin karar verdiği eylemler, pratik düzenleme bakımından daima daha kolaydırlar.

Şimdi karşımıza çıkan ve ileride daha da önem arzedecek bir sorun da legal çalışma ile illegal faaliyet ayrımıdır. Legal olanaklar Kürdistan'da da vardır. Şimdi sendikalar, ileride de öğrenci, öğretmen dernekleri ve yasal kuruluşlar olarak kullanılabilir. Sadece sınıf hareketi açısından değil, genel demokratik potansiyel açısından da sendikalar büyük önem arz ediyor. Faaliyet yürüttüğümüz yerlerde işçi sınıfı ve sendikalar içinde gelişebilmemiz için güçlü belirtiler var. Bir kere en canlı topluluk kesimi işçiler. İkinci Kongreden buyana epeyce işçi kazandı. Bunların arasında kendi işyerlerinde öne çıkmış, deneyimli, becerikli değerli yoldaşlarımız var. Bu yoldaşlarımızı kendi alanlarına yoğunlaştırmamız gerekiyor. İşte bu noktada legal-illegal mücadele ayrımı bir prensip meselesinin ötesinde pratik bir zorunluluk olarak karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla ayrımı iyi yapmamız, işin örgütsel, pratik bütün boyutlarını iyi hesap etmemiz gerekiyor. Sendikalarındaki çalışmayı legal bir faaliyet olarak ayırmamız gerekiyor.

Gençlik içinde de gelişme olanaklarımız var. Şimdiki birikimimiz yeterli olmamakla birlikte az da sayılmaz. Onları daha inisiyatifli kılmak ve daha bağımsız hale getirmek gerekiyor.

ÖRGÜTÜMÜZÜN EYLEM YETENEĞİNİ YÜKSELTELİM

Genel olarak ilişkilerimiz gelişiyor. Bir yere geldikten sonra gelişmek, yayılmak daha kolay oluyor. Bir kasabadan, bir merkezden çok yere birden uzanmak kabil olabiliyor. Çünkü aşiret ilişkileri hazır bir ilişki ağı oluşturuyor.

Sonuç olarak, hızla gelişme için güçlü emareler ve sağlam dayanaklarımız var. Kararlı, ısrarlı ve yaratıcı bir üslupla faaliyet yürüttüğümüz ölçüde ilişkileri zengin ve eylem yeteneği yüksek bir örgüt haline gelebiliriz. ●

Hürriyet Gazetesi'ndeki Röportaja Yankılar: TAVRIMIZ OLUMLU KARŞILANIYOR

Yoldaşlar, Bölgemiz, esas itibariyle köylülüğün yoğun olduğu bir yer. Ama işçi sınıfı da hızla gelişiyor. Çünkü çok sayıda sanayi tesisi var.

Bölgemiz, 12 Eylül'den önce çok ciddi bir siyasi potansiyele sahipti. Pekçok siyasi hareket burada kolayca barınabiliyordu. Hatta merkezi burada olanlar bile vardı.

12 Eylül'den sonra ise, devrimci hareketin almış olduğu yenilgi doğal olarak burada da yaşandı. Devrimci hareketlerin kimisi belini doğrultamaz duruma geldi. Kimisi daha da sağa kayarak rotasını iyice şaşırdı. Bazısı da bekle-gör tavrıyla siyasi faaliyet bakımından tamamen şanssız ve pasif duruma düştüler.

Bizim durumumuzu ayrıca belirtmek istiyoruz. 12 Eylül öncesinde, daha çok işyerleri ve demokratik kuruluşlar içinde belli bir etkinliğimiz vardı. Köylülükle bağlarımız zayıftı. Ancak yine de 12 Eylül'den sonra uzun süre örgütlü yapımızı koruduk. Koruduk ama yine uzun süre yeni insanlar örgütlemeyi başaramadık. Daha çok ne olup bitiyor, Cuntanın uygulamaları karşısında kim ne diyor, ne yapıyor biçiminde gözlemlerimiz oldu. Bir de yayın dağıtıyorduk. Çalışmalarımıza hakim olan darlık ve inisiyatifsizlik gibi olumsuzlukları sonradan gördük. İşin esası, bizi en çok bu olumsuzluklar kitlelerden uzaklaştırmış. Örgüt faaliyetimizde ise bürokratik bir zihniyet gelişmiş. Geriye dönüp baktığımızda bunu daha iyi görüyoruz.

2. Kongre Kararlarını uzun uzun tartıştık. Çalışmalarımıza ilişkin geniş bir değerlendirme yaptık. Eksiklerimiz gözümüzde netleşti. Kongreyi kamuoyuna duyurmak için yaptığımız çalışmalar da son derece öğretici oldu. Gerçekten ciddi bir potansiyel var. Bölgemizin çoğunlukla Kürt ve Alevi olması da önemli avantajlar sağlıyor. Sen kitlelere gittiğin taktirde, nasıl canlı

bir diyalogun geliştiğini somut olarak görebiliyorsun. Kitlelerle olan bağlarımız son bir senede çok gelişti. Eğer kitlelere güven verebiliyorsan, mücadelede kararlı bir tavır alıyorsan, mutlaka karşılığını görüyorsun. Aslında işlerimiz yeni yeni açılıyor. Bizim için çok elverişli bir zemin var. YKK, kısa süre içinde burada güçlü bir örgüt haline gelebilir. Çalışmalarımız hem yoğunlaştı, hem de zenginleşti.

İbrahim Seven Yoldaş'ın Hürriyet Gazetesi'nde çıkan röportajı da çok işimize yaradı. Çalıştığım işyerinde, şahit olduğum kadarıyla sempati ile karşılandı. Tabii demokrat işçiler arasında. Özellikle pasaport işi hakkında çok konuşuldu. Kimse den izin almayı, kendi pasaportumuzu kendimiz yapıyoruz biçimindeki sözlere, helâl olsun diyen çok oldu. Evren-Özal iktidarına karşı birşey yapmak ve yaptığının altında kalmamak insanların hoşuna gidiyor.

Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın dönüşüne ise kimisi anlaşmışlar diyor, kimisi Özal onları da kandırdı diyor. Madem sonunda böyle yapacaktınız, devletle niye uğraştınız diyenler de var.

Eski solcular, bizimle TKP arasındaki farkı şimdi daha iyi anladıklarını söylüyorlar.

Silahlı mücadele ile ilgili sözler de geniş yankı yarattı. Özal'a herkes kötü diyor, ama diğerlerinin birşey yapacağına da kimse inanmıyor. Dolayısıyla çok insan işin devrimci ve silahlı mücadele tek çare gibi gözükmüyor. Yani silahlı mücadele haklılık kazanıyor. İşyerinde bizi tanyan yaşlı bir işçi arkadaşımız, "emeklilikle bir sene kaldı. Ben silah kullanamam artık ama sizim kamplarınızda yemek pişiririm" diyor.

Tabii silahlı mücadeleye karşı çıkanlar da var. Ama karşı çıkmaaları, daha çok bu işin zor olduğu noktasında. Zor diyorlar, siz bu devletle öyle başa çıkamazsınız diyorlar. Komünist partiye dahi müsaade

ederler, bu olur ama ayrı bir Kürt devletine asla müsaade etmezler diyorlar. Biz de anlatmaya çalışıyoruz. Bu devlet sadece bizim silahlı mücadelemizle yıkılmayacak. Devrimi de ne YKK ne de TKP(B) yapacak. Devrimi halk kendisi yapacak. Lenin'in dediği gibi, devrim kitlelerin eseri olacaktır. Örgütler ancak bu savaşa öncülük yapacaklar diyoruz. İlk adımı her yerde devrimci örgütler atmıştır ama her yerde de son sözü yine halk söylemiştir, diyoruz.

Daha çok konu ve sorun var. Ama hepsini bir mektuba sığdırmak zor. İleride gene uzun uzun yazacağız.

Yaşasın YKK!

Yaşasın TKP(B)!

Faşizme ve Sömürgecilğe karşı ilerli!

Memet ZINNAR

TBKP FAŞİST REJİMİN...

(Baştarafı Sayfa 30'da)

Ama TKP ne yapıyorsa, gene onu yapıyorlar. Bu anlayış da yine TKP'den kazandıkları bir gelenek oldu.

Bu arkadaşlar, Sol Birlik'e yönelik eleştirileri hep olumsuz önyargılar olarak nitelendirdiler. Mimarı TKP olan Sol Birlik ile ilk adımı atıp Kürdistan'ı kurtaracaklardı. Şimdi Sol Birlik'i dahi kurtarıp kurtaramayacakları şüphelidir.

Umuyoruz ve diliyoruz ki bu arkadaşlarımız da gözlerini TKP'ye dikmekten kurtulup, Kürdistan topraklarına ve buradaki mücadeleye baksınlar.

Türkiye'de de Kürdistan'da da devrimci hareket hızla ayrışıyor. Faşist sömürgecilik bu ayrışmada bir kısım solu yanına alarak, yahut ortada bırakarak, devrimci ve yurtsever harekete daha büyük bir hınçla saldırıyor.

Mesele, bu sürecin bilincinde olmaktır. ●

İRAN-IRAK SAVAŞINA SON! YANKEE GO HOME!

İran ve Irak arasındaki savaş geçtiğimiz 22 Eylül'de sekizinci yılına girdi. Yirminci yüzyılın en uzun süren savaşlarından biri olarak her iki taraftan yüzbinlerce kurban alıp götürdü. Fars, Arap ve Kürt halklarının kanlarını oluk oluk akıtan bu savaş, insan düşmanı bir çehre olmaktan öteye iğrenç bir trajediye dönüşmüş durumdadır. Ne İran, ne de Irak halkının bu savaştan kazandığı ve kazanacağı birşey vardır.

Sekiz senelik barbarlık ve hunharlıktan sonra gelinen noktada, bir taraftan savaş bitti bitecek denirken, diğer taraftan ABD emperyalizmi giderek daha fazla işin içine giriyor. ABD, üç-dört seneden beri, kapalı kapılar ardında ilişki kurup silah sağladığı İran yönetimine karşı neredeyse savaş ilan edecek aşamaya gelmiştir. Besbelli ki, Amerikan emperyalizmi, savaşı, başta İran'da olmak üzere Ortadoğu bölgesinde konumunu pekiştirmenin bir aracı olarak kullanıp noktalamak çabasıdadır. İran ve Irak'tan herhangi birisinin kazanmadığı bu savaştan, böylece, ABD emperyalizmi kazanan taraf olarak çıkma hesabı içindedir. Türkiye'deki uşaklarının ise, bu hesaba dünden razı oldukları bilinen bir gerçek. İşbirlikçi faşist iktidar, ikide bir İran ve Irak karşısında tarafsız olduğunu ve böyle kalacağını söylüyor. Şimdi de açıklamaları bu doğrultuda. Ama onun ABD'den yana taraf olduğuna şüphe yoktur.

Faşist iktidarın şefi Evren ve diğer yetkililer, ikide bir Kürt yurtsever hareketinin savaşın yarattığı "boşluk"tan yararlandığını ve kaderinin savaşa bağlı olduğunu söylüyorlar. Bu iddialara hak verenler bulunabilir. Ama biz Kürt yurtsever hareketinin temsilcileri olarak, bu savaşa baştan beri karşıydık ve biran önce bitmesini istiyoruz.

Kürt ulusunun ne genel olarak, ne de herhangi bir parçası olarak, ne Irak'a karşı İran ile, ne de İran'a karşı Irak ile ittifakta bir çıkarımız var. Biz, her bir Kürdistan parçasında kendi ulusal özgürlüğümüz için savaşıyoruz. Şoven, gerici iktidarlardan herhangi birisi, kendi kısa vadeli çıkarları için bir dönem yüzümüze gülse bile, bu, onun çok geçmeden azgın dişlerini bize göstereceği gerçeğini ortadan kaldırmıyor. Kaldı ki her bir parçadaki sömürgeci iktidarlardan, oradaki Kürt kardeşlerimize yönelik baskı ve zulümlerini aralıksız sürdürüyorlar. Kürt yurtsever hareketinin sömürgecilerarası manevralardan kazanacağı birşey yoktur.

İran-İrak savaşının bitişiyle Kürt yurtsever hareketinin işinin biteceği, Türk sömürgecilerin kendilerini avutmaya yarayan bir hayalleri olabilir ancak. Kürt yurtsever hareketinin, kaderini savaşa bağladığı, koskoca bir yalandır. Sömürgecilerarası it dalaşı, Kürt yurtsever hareketi için kimi kolaylıklar sağlasa dahi Kürt yurtsever hareketinin gücü buradan değil, halkımızın her geçen gün yükselen ulusal bilincinden, ulusal yurtsever davaya sahip çıkmasından geliyor. Derdim, her fırsatta Türk sömürgeci devletine nefretini açığa vururken, bunu, İran ve Irak savaşıyor diye yapmıyor. Hakkâri, Mardin, Siirt, Bingöl ve diğer yerlerdeki halkımız, buralarda süren silahlı mücadeleyi desteklerken bunu, İran ve Irak arasında savaş var diye yapmıyor. Diyarbakır Cezaevi'ndeki Kürt yurtsever militanlar ölüm pahasına direnirken, bunu, İran Irak'la savaşıyor diye yapmıyor.

Hayır, iğrençlik boyutunu çoktan geçmiş, artık ABD emperyalizmine kendi hedeflerine varmak için elverişli bir ortam sunmaktan öteye gitmeyen bir savaştan, bizim Kürt yurtsever hareketi olarak hiç bir çıkarımız yoktur, olamaz. Bu savaşta onbinlerce Kürt kardeşimiz boşu boşuna ölüyor. Keza, aynı şekilde İran ve Irak halklarından yüzbinler kurban gidiyor. Biz, Fars ve Arap halklarının birbirini kırmalarına asla taraftar değiliz. Bu halklar, tıpkı Türk halkı gibi bizim kardeşimizdir ve biz bu halkların ilerlemesinden yanayız. Kendi ulusal özgürlük mücadelemizde tüm bu halkların desteğini almaya, bu halkları demokrasi kavgalarında desteklemeye çalışıyoruz. İran ve Irak halklarının birbirini kırmalarına el ovuşturanlar, savaşın yarattığı çelişkilerden yararlanan emperyalistler ve savaş ortamından yararlanıp, her iki tarafa açık-gizli mal ve silah satan Özalcı Türk tekeli sermayesidir.

Kürt yurtsever hareketi olarak sırtımız hiç bir sömürgeci devlete dayalı değildir, olamaz. Bizim sırtımız kendi yiğit halkımıza dayalıdır ve bizim için bundan kavi bir dayanak olamaz.

Biz YKK (Yekitiya Komünistên Kurdistan) olarak bölge ilerici antiemperyalist güçlerinin İran-İrak savaşıyla ilgili aşağıdaki taleplerini ilan ediyor ve destekliyoruz.

- Savaşa derhal son verilsin,
- Her iki ülke (İran ve Irak) kendi sınırları içine çekilsin,

- Her ülke kendi rejimini özgürce kendi belirlesin,
- ABD emperyalizmi bütün uydularıyla derhal devreden çekilsin.

Bölgenin tüm ilerici antiemperyalist güçlerini bu talepler etrafında ve ABD emperyalizminin müdahalelerine karşı ortak bir kampanyada birleşmeye ve bu doğrultuda bölge ve uluslararası planda ortak faaliyetler yürütmeye çağırıyoruz.

ABD ve NATO uşağı Türk devletini muhtemel saldırılarına ve ABD emperyalizmine imkân sağlama (mesela, İncirlik ve Pirinçlik üslerinden savaş uçaklarının kalkmasına göz yumma gibi) çabalarına karşı şimdiden tüm Türkiye ve Kürdistan demokratik, antiemperyalist güçlerini mücadeleye çağırıyoruz. ●

EKİM DEVRİMİ TÜM...

(Baştarafı Son Sayfada)

larca halkın özgürlüğünü tanımış ve böylece sömürge sistemine en esaslı darbeyi indirerek, ulusal bağımsızlık savaşlarının başarısının temelini atmıştır.

- Ekim Devrimi'nin ardından birçok Avrupa ülkesinde işçi sınıfı iktidarı alma çabasında (sonradan başarısızlığa uğrasalar da) büyük atılımlar yapmışlar (Almanya, Baviera, Macaristan vb.) ve iktidara gelmenin "mümkün" olduğunu pratikte görmüşlerdir.

Ekim Devrimi'yle iktidara gelen Rus işçi ve yoksul köylüleri hızla sosyalizmi kurmaya giriştiler. Sosyalizmin karasabana ve devrimci çekicine dayanarak değil, ancak gelişkin bir endüstriye dayanarak kurulabileceğinden hareketle, Sovyet emekçileri hızla ağır endüstriyel kurumları oluşturmaya giriştiler. Kapitalizm ve hatta feodalizm öncesi toplumsal biçimlenişlerin kalıntılarının henüz çok yaygın olduğu o zamanki Rusya'da bu görevi yerine getirmek kolay olmadı. Ancak her tarafta emperyalizmin "sosyalizmi boğma" çılgınlığının yükseldiği ve yeni bir savaş tehlikesinin gittikçe arttığı bir ortamda bu görevin yerine geti-

rilmemesi, sosyalist devrimin boğulmasıyla eş anlamlı olacaktı.

1918'de Rus Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Federasyonu'nu (RSSCF) ve 1924'te de Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği (SSCB) kuruldu. Böylece çok uluslu sosyalist bir Sovyet halkı doğmuş oldu ve bu halk, o korkunç geri ve yıkılmış ülkeden 1930'lu yılların sonunda dünyamızın en büyük sanayi ülkelerinden birisini yarattılar.

Ve böylece Almanya'daki Hitler faşizminin sosyalizmi yok etme planlarına karşı ülke savunmasını mümkün kılacak bir endüstrileşme de yaratılmış oldu. Sovyet halkı 20 milyon evladını yitirdiği halde savaştan zaferle çıktı ve Hitler faşizmini yenilgiye uğratarak insanlığı büyük bir beladan kurtarmış oldu.

SSCB'nin 2. Dünya Savaşı'ndan zaferle çıkması sosyalizme çok büyük bir prestij sağladı ve sosyalizmin sağlam bir temele dayandığını tüm dünyaya göstermiş oldu.

Böylece tüm dünya emekçileri Ekim Devrimi'nin yüce amaçlarının gerçekleşmekte olduğunu bir daha görmüş oldu ve bundan büyük bir güç aldı.

Ülkemiz Kürdistan için de Ekim devrimi büyük bir yol göstericidir. Çünkü Ekim Devrimi'nin en büyük sonuçlarından birisi, ulusal baskının kaldırılması, ama onunla yetinmeyerek sosyalizme doğru yürümenin gerektiridir.

Ekim Devrimi ile Rus Çarlığı'nın zulmü altında inleyen onlarca halk özgürlüğüne kavuştu. Devrimle birlikte özgürlük-

lerine kavuşan halkların bir bölümü özgürlüğünü ayrı devletler kurarak somutlarken (Polonya, Finlandiya) çoğunluk Sosyalist Rus Devrimiyle dayanışma içine girerek SSCB'yi kurdu (1924). Gerek Ekim Devrimi yıllarındaki, gerekse SSCB'nin kuruluşundan bugüne kadar geçen süreçteki gelişmeler, sosyalizmin ulusal sorunu çözümünde ne kadar kararlı ve başarılı olduğunu göstermiştir.

Kürt halkı da bundan gerekli dersleri çıkartmalıdır ve çıkartacaktır da. Halkımız şu anda gelişmesinin önündeki en büyük engel olan ulusal zincirleri parçalamakla kalmayarak, onun da ötesinde sömürünün diğer biçimlerini de reddedecek ve sosyalizm mücadelesini ulusal kurtuluş mücadelesiyle bir bütün olarak yürütecektir.

Ekim Devrimi'nin ulusal meseleye getirdiği çözüm bu konuda halkımızı aydınlatan en parlak bir yol gösterici, bir kılavuzdur.

Ekim Devrimi, -insanlığın ileriye doğru gelişimindeki sabah yıldızı- 70. Yıl, tüm insanlığa, tüm dünya halklarına ve Türk ve Kürt emekçilerine kutlu olsun. ●

YAZIŞMA ADRESİ

Postlagerkarte 063143 C
5000 Köln 91
F. Almanya

70. Yıl Kutlu Olsun!

EKİM DEVRİMİ TÜM İNSANLIĞIN KURTULUŞUNUN ŞAFAĞIDIR

Bundan 70 yıl önce 25 Ekim 1917'de, yeni takvimle 7 Kasım'da, Rus işçi, köylü ve askerleri Rusya'da iktidarı ele geçirdiler. 1871 Paris Komünü ardından tarihte ikinci defa emekçiler iktidarı ele geçiriyor ve sömürüyü ortadan kaldırmak için kolları sıvıyordu. Şubat 1917'de Çarlığı devirerek cumhuriyet kuran Rus emekçileri, kapitalizmi değil, sosyalizmi kurmaya karar vermişlerdi. Bu çetin görevin sonucu nasıl olacaktı?

Aradan geçen 70 yılın ardından tarih bu sorunun cevabını verdi. Bugün Sovyetler Birliği dünyamızın en güçlü ve sanayileşmiş ülkelerinden birisi, dünyamızın barışının korunmasında en etkili güç. Ama devrimin ilk yıllarında durum hiç de şimdiki gibi değildi. Birçok bakımdan "bu çetin görevin nasıl başarılabacağı" sorunu tüm ülkütücülüğü ile ortada duruyordu. Bunun çok-çeşitli sebepleri vardı:

- Çünkü işçilerin kurdukları ilk iktidar olan Paris Komünü ancak üç ay yaşayabilmişti. 1871 yılının Paris Komünü elbette ardında zengin deneyler bırakmıştı. Fakat Rus Çarlığının geniş topraklarından bir proleter devriminin tüm sorunlarına ışık tutmaktan pek uzaktı. Dolayısıyla Rus emekçileri herhangi bir deneyden yoksun, her türlü soruna tek başlarına bir çözüm bulmak zorundaydılar.
- Çünkü o zamanın Rusya' sında kapitalist gelişmenin düzeyi çok ileri değildi ve ülke nüfusunun çok büyük bir bölümü tarımsal-kırsal alanlarda yaşıyordu. Üstelik kırsal alanlarda feodal kalıntılar henüz çok güçlüydü, hatta feodalizm öncesi biçimlenmelerin

etkin olduğu geniş bölgeler vardı. Ülkenin dörtte üçü okuma-yazma bilmiyordu. Orta Asya ve Kafkas halkları ise ölçsüz bir gerilikle boğuşuyorlardı.

- Çünkü Rusların dışında onlarca milliyet yaşıyordu bu ülkede ve Rus olmayan uluslar çok daha büyük bir geriliğin içinde bulunuyorlardı ve bu ulusların nasıl bir tutum takınacağı belli değildi.
- Çünkü 1. Dünya Savaşı ülkeyi daha da büyük bir sefaletin içine sürüklemişti ve ülkeyi yeniden kurmak gerekiyordu.
- Çünkü ülke; ABD, Japon, Fransız, Alman ve İngiliz emperyalistlerince çepeçevre sarılmış ve büyük bir bölücü askeri işgal altında bulunuyordu.

Böylesi güç koşullarda Rus emekçileri eski iktidarı devirerek yepyeni bir dünya kurmaya girişiyorlardı.

* * *

İnsanlık tarihi birçok altüst- lüklere, savaşlara ve devrimlere sahne olmuştur. Ancak bu altüstlüklerin ve hatta devrimlerin (sözgelimi Fransız burjuva devrimi 1789) hiç birisi nitelik olarak birbirinden farklı olmamıştır. Onların hepsi ya sömürge topraklarını genişletmek, ya da ülke içinde sömürüyü yeniden düzenlemek ve paylaşma amacına yönelmiş, temeli bu olmuştur. Spartaküs isyanı gibi emekçi hareketleri ise en amansız bir şekilde yöneten sınıflarca kanlı bir şekilde yok edilmiştir.

Burjuvazinin iktidarı ele geçirmek için savaşlarda da esas yükü sırtlarında taşıyanlar emekçiler olduğu halde, kaybedenler gene sonuçta emekçi sınıf ve tabakalar olmuştur.

Bu binlerce yıl böyle sürüp gitti. İşte Ekim Devrimi, emekçilerin hep kaybedenler olmasına artık son veren bir dönüm noktası, "insanlığın kurtuluşunun şafağı" olmuştur.

Dolayısıyla Ekim 1917 Rus Sosyalist Devrimi sadece Rusya ve Rus halkı için değil, dünyadaki tüm halklar için yeni bir umut, yeni bir güç kaynağı olmuştur.

Ekim Devrimi'nin bu uluslararası karakteri, hemen etkisini ve sonuçlarını ortaya koymuştur.

- Ekim Devrimi 1. Dünya Savaşı'nın sona ermesinde esas rolü oynamıştır.
- Ekim Devrimi Rus Çarlığı'nın "hapis" tuttuğu on-

(Devamı Sayfa 39'da)